

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Blanka STRÁNÍKOVÁ

**REGIONY A REGIONALIZACE
VE ZLÍNSKÉM KRAJI**

Magisterská diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Petr KLADIVO

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci vypracovala sama pod vedením Mgr. Petra Kladiva a také, že jsem veškerou použitou literaturu a zdroje uvedla v seznamu použité literatury a zdrojů.

V Olomouci dne 21. 4. 2011

.....

podpis autora

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu Mgr. Petru Kladivovi za odborné vedení, poskytnutí rad a pomoci při zpracování magisterské diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala panu Mgr. Petru Šimáčkovi za pomoc při tvorbě mapových výstupů.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Blanka STRÁNÍKOVÁ**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obory: **Učitelství geografie pro střední školy**
Historie
Název tématu: **Regiony a regionalizace ve Zlínském kraji**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Hlavním cílem diplomové práce je ukázat prostorové vazby mezi geografickými areály či regiony, které byly vymezeny aplikací vybraných metod. Autorka se zaměří na podrobnou analýzu denních toků pracovních migrací ve Zlínském kraji, pomocí které vystihne skutečné vazby mezi centry a jejich zázemím. Tyto interakce jsou nezbytné pro pochopení geografické organizace prostoru. Takto vzniklé nodální regiony konfrontuje s areály teoretickými, které vzniknou aplikací Reillyho modelu, zejména jeho topografickou verzi. Regiony získané z obou regionalizací budou dále podrobně analyzovány. Výsledky autorka porovná s aktuálním administrativním členěním Zlínského kraje.

Navržená osnova práce: 1. Úvod 2. Cíle práce a použité metody 3. Rešerše literatury 4. Historický exkurz - vývoj administrativního členění Zlínského kraje (od 19. století) 5. Prostorové uspořádání kraje na základě reálných prostorových vazeb 6. Regionalizace na základě teoretických vazeb (Reillyho model) 7. Diskuse výsledků 8. Závěr 9. Summary 10. Přílohy

Rozsah grafických prací: grafy a mapy v textu práce + přílohy Rozsah průvodní zprávy: 20 000 slov základního textu

Časový harmonogram: bod 1 - 2 podzim 2009 bod 3 - 4 jaro 2010

bod 5 - 6 léto 2010 bod 7 - 8 zima 2010 tvorba kartografických příloh + finalizace textové části a odevzdání práce - jaro 2011

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 20 000 - 24 000 slov
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ANDĚL, J. (1996): Sociogeografická regionalizace, Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem, 85 s. BARTOŠ, J. - SCHULZ, J.- TRAPL, M. (1978): Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960. Sv. 6, okresy: Přerov, Hranice, Kroměříž. Ostrava , Profil, 291 s. BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M. (1980): Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960. Sv. 7, okresy: Valašské Meziříčí, Vsetín, Holešov, Gottwaldov. Ostrava , Profil, 257 s. BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M. (1982): Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848 - 1960. Sv. 8, okresy: Uherské Hradiště, Uherský Brod, Hodonín, Kyjov. Ostrava , Profil, 355 s. BLAŽEK, J. - UHLÍŘ, D. (2002): Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, klasifikace. Praha: Karolinum. HAMPL, M. - GARDAVSKÝ, V. - KŮHNL, K. (1987): Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Univerzita Karlova, Praha, 255 s. HAMPL, M. (ed.) 1996: Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha, 395 s. HAMPL, M. (2005): Geografická organizace společnosti v České republice: Transformační procesy a jejich obecný kontext. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha, 147 s. HŮRSKÝ, J. (1978): Metody oblastního členění podle dopravního spádu (Úvod do teorie předělů osobní dopravy). Rozpravy Československé akademie věd, Řada matematických a přírodních věd, 88, sešit 6, Praha, 95 s. RAJČÁKOVÁ, E. (2005): Regionálny rozvoj a regionálna politika. Bratislava: Univerzita Komenského. REILLY, W. J. (1929): Methods for the study of retail relationships. University of Texas Bulletin no. 2944, University of Texas, Austin. ŘEHÁK, S. - HALÁS, M. - KLAPKA, P. (2009): Několik poznámek k možnostem aplikace Reillyho modelu. Geographia Moravica 1.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Petr Kladivo
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: 19. listopadu 2009
Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2011

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 19. listopadu 2009

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Cíle práce a použité metody.....	9
2.1 Metoda vymezení nodálních regionů	9
2.2 Regionalizace na základě aplikace Reillyho modelu	10
2.3 Použitý software	12
3 Rešerše literatury	13
4 Charakteristika Zlínského kraje	15
5 Historický exkurz – vývoj administrativního členění Zlínského kraje	
od poloviny 19. století	18
5.1 Období 1850-1868	18
5.2 Období 1868-1945	18
5.3 Období 1945-1960	20
5.4 Období 1960-2000	20
5.5 Období od roku 2000	21
5.6 Paralela mezi politickými (soudními) okresy a SO ORP (SO POÚ)	22
5.6.1 Okres Kroměříž	22
5.6.2 Okres Uherské Hradiště	23
5.6.3 Okres Vsetín	23
5.6.4 Okres Zlín	23
5.7 Shrnutí	24
6 Prostorové uspořádání kraje na základě reálných prostorových vazeb	26
6.1 Nodální regiony vytvořené na základě dojížděky do zaměstnání	26
6.2 Nodální regiony vytvořené na základě dojížděky do škol	28
6.3 Nodální regiony vytvořené na základě celkové dojížděky	31
6.4 Charakteristika nodálních regionů vytvořených na základě celkové dojížděky	32
6.5 Sociogeografická regionalizace podle Martina Hampla	35
6.6 Vliv (dez)integrace obcí na podobu nodálních regionů	37

7 Regionalizace Zlínského kraje na základě aplikace Reillyho modelu	41
7.1 Příklad vymezování působnosti center	42
7.2 Reillyho model s koeficientem 2. odmocniny	43
7.2.1 Modelová regionalizace a administrativní členění kraje	43
7.2.2 Modelová spádovost mimo území Zlínského kraje	45
7.2.3 Modelová regionalizace v porovnání s nodálními regiony kraje	46
7.3 Reillyho model s koeficientem 5. odmocniny	47
7.3.1 Aglomerace Uherské Hradiště	47
7.3.2 Modelová regionalizace a administrativní členění kraje	49
7.3.3 Modelová spádovost mimo území Zlínského kraje	51
7.3.4. Modelová regionalizace v porovnání s nodálními regiony kraje	52
7.4 Reillyho model s koeficienty 3. a 7. odmocniny	54
8 Regiony s přesahem za hranice kraje.....	56
8.1 Nodální regiony s přesahem mimo území kraje	56
8.1.1 Dojížd'ka do zaměstnání	57
8.1.2 Dojížd'ka do škol.....	57
8.1.3 Celková dojížd'ka.....	58
8.2 Modelové regiony s přesahem mimo území kraje	58
8.3 Shody mezi nodálními a modelovými regiony s přesahem mimo území kraje.....	61
9 Pozice Zlína jako regionálního centra dojížd'ky	63
10 Sumarizace hlavních výsledků.....	67
10.1 Historický exkurz	67
10.1.1 Paralela mezi minulým a současným administrativním členěním.....	67
10.2 Prostorové uspořádání kraje na základě reálných prostorových vazeb	68
10.3 Regionalizace Zlínského kraje na základě aplikace Reillyho modelu	70
10.4 Regiony s přesahem za hranice kraje.....	72
10.5 Pozice Zlína jako regionálního centra dojížd'ky	73
11 Závěr	74
12 Summary	76

13 Literatura a zdroje	77
14 Seznam tabulek a obrázků	81
15 Seznam příloh	83

1 Úvod

Regionalizace je činnost, pomocí které dochází k vymezení různých typů regionů. Důvody vytváření regionů mohou být ekonomické nebo politické. Samotná regionalizace je dosti složitý proces, který závisí na celé řadě regionalizačních hledisek. Jsou to především hlediska fyzicko-geografická, kulturně-historická, administrativní a socioekonomická. Regiony vytvořené zejména pomocí výše jmenovaných hledisek slouží následně k fungování státní správy či samosprávy.

Území České republiky (dříve Československa) prošlo během posledních 150 let několika výraznými procesy reorganizace státní správy a samosprávy. Dnešní administrativní uspořádání člení území republiky na kraje, správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU). Je samozřejmostí, že v průběhu regionalizačního procesu mohlo dojít k vytvoření oblastí, kde je toto administrativní členění ne zcela vyhovující. Zmíněné oblasti mohly vzniknout také na území Zlínského kraje, jehož správní členění je předmětem výzkumu v této magisterské diplomové práci.

Výzkum socioekonomické regionalizace Zlínského kraje je proveden dvěma způsoby. Prvním je tzv. metoda vymezení nodálních regionů – regionalizace na základě reálných vazeb v geografickém prostoru, druhým pak modelová (teoretická) regionalizace vytvořená na základě použití Reillyho modelu. Který z těchto způsobů regionalizace se nejvíce přiblíží současnému administrativnímu uspořádání kraje, ukáží až výsledky získané v průběhu výzkumu, který je hlavní náplní této diplomové práce.

2 Cíle práce a použité metody

Hlavním cílem práce je ukázat prostorové vazby mezi geografickými areály či regiony, které byly vymezeny na základě aplikace vybraných metod prostorového uspořádání. První metodou je podrobná analýza denních toků pracovních migrací (dojíždka) ve Zlínském kraji, pomocí kterých budou vystiženy skutečné vazby mezi centry a jejich zázemím, a které rozčlení zkoumané území na nodální regiony. Tyto interakce jsou následně nezbytné pro pochopení geografické organizace prostoru. Takto vzniklé nodální regiony budou konfrontovány s areály teoretickými, které vzniknou aplikací Reillyho modelu, zejména jeho topografickou verzí. Regiony získané z obou regionalizací se dále podrobně zanalyzují. Výsledky analýz budou následně porovnány s aktuálním administrativním členěním Zlínského kraje (do úrovně správní obvodů pověřených obecních úřadů). Součástí práce je také kapitola historického vývoje správního uspořádání území současného Zlínského kraje od roku 1848, na jejímž základě lze názorně ukázat vývoj regionálních center kraje.

2.1 Metoda vymezení nodálních regionů

Metoda vymezení nodálních regionů byla použita na základě odborného článku Halás, M. a kol. (2010)¹. Pro vymezení nodálních regionů ve Zlínském kraji jsou v práci využita data z Dojíždky do zaměstnání a škol, okres Kroměříž, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Zlín (tabulka č. 714 Obyvatelstvo vyjíždějící do zaměstnání a do školy podle pohlaví, věku a podle obce vyjíždějí a obce dojíždějí) ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001 (SLDB 2001). Pro zjištění, zda existují i mimokrajské přesahy dojíždějí, byla analyzována data také z Dojíždky do zaměstnání a škol pro okresy Frýdek-Místek, Hodonín, Nový Jičín, Prostějov, Přerov a Vyškov. Za centrum dojíždějí je brána taková obec, do které směřují minimálně 4 hlavní dojížděkové směry z obcí. Nejmenší nodální region musí tedy obsahovat 5 obcí. V práci jsou vytvořeny nodální regiony nejen pro data z celkové dojíždějí (zaměstnání + školy), ale také nodální regiony pro dojíždějí do zaměstnání a denní migraci do škol, jelikož zde existuje možnost jisté odlišnosti mezi územním rozsahem nodálních regionů jednotlivých dojíždějek.

¹ HALÁS, M. a kol.: Delimitation of micro-regions in the Czech Republic by nodal relations. In: Moravian Geographical Reports, Vol. 18, 2/2010, s. 16-22.

V průběhu tvorby regionů proběhla řada nutných korekcí, řešených pomocí základních regionalizačních principů. V případě, že obec neměla určený žádný hlavní dojížděkový směr, byla přiřazena k nejbližšímu vhodnému nodálnímu regionu. Pokud byla obec izolována od regionu, do kterého spadáje, byla začleněna do regionu, v němž se nalézala. Pokud cílová obec prvního (hlavního) dojížděkového toku nebyla centrem nodálního regionu, byla zkoumaná obec přiřazena do regionu obce druhého, popř. třetího dojížděkového směru.

Takto vymezené nodální regiony jsou v práci následně kartograficky zpracovány a náležitě okomentovány.

2.2 Regionalizace na základě aplikace Reillyho modelu

Druhou metodou geografické regionalizace v této práci byla aplikace Reillyho modelu. Jako střediska výsledných regionů byla zvolena sídla pověřených obecních úřadů. Při výzkumu autorka použila tzv. topografickou verzi Reillyho modelu. V ní se nepracuje s izomorfní rovinou (na rozdíl od verze geometrické), ale s více méně konkrétními geografickými charakteristikami území, např. s dopravní sítí, která v sobě do jisté míry zohledňuje i fyzickogeografické podmínky zkoumaného prostoru. V topografické verzi již platí, že není třeba začínat od vedoucí dvojice středisek (což je kategorický požadavek u verze geometrické), řeší se zde totiž všechny možné případy konkurenčních relací a k tomu se již doporučuje vylučovací, vyřazovací metoda (analogická se sportovní procedurou play off).

Právě soustavné užívání postupu play off je příznačné pro modifikaci topografické verze Reillyho modelu, totiž pro databázovou verzi. V tomto případě se pro danou testovanou obec připraví poměrně široká sada potenciálních středisek a dále databáze vzdáleností mezi právě testovanou obcí a každým z potenciálních středisek. Pro realizaci celé procedury lze předem připravit výpočty tak, aby byly připraveny pro všechny potenciální páry středisek a aby jednoduché vnesení dvou vzdáleností testované obce ke konkurujícím si střediskům okamžitě vedlo k možnosti výroku play off. Stačí totiž definovat

$$D_{AB} = d_A + d_B$$

kde d_A a d_B jsou reálně zjištěné a v databázi uchovávané silniční vzdálenosti mezi testovanou obcí a střediskem větším A (d_A) a mezi testovanou obcí a menším

střediskem B (d_B), přičemž ovšem platí, že jejich součet D_{AB} vůbec nemusí být nejkratší vzdálenost mezi A a B . Základem postupu je soustavné porovnávání d_B s n , ovšem opakovaně, tedy při soustavném používání metody „play off“. Teprve konečný „vítěz“ může být uznán za středisko, k němuž teoreticky tenduje testovaná obec.²

Vzorec Reillyho modelu:

$$k = \sqrt{\frac{M_A}{M_B}}$$

kde:

M_A a M_B jsou váhy (příp. masy) dvou srovnávaných středisek (zpravidla se používá v podobě, kdy $M_A \geq M_B$). V praxi to znamená, že hranicí mezi sférami vlivu dvou středisek je množina bodů, kterých vzdálenost od střediska A je násobkem vzdálenosti od střediska B , tedy

$$k = \frac{d_{AB} - n}{n}$$

kde:

d_{AB} je vzdálenost obou srovnávaných středisek³ a n je vzdálenost mezi menším z obou středisek a bodem rovnováhy (tj. hranicí sfér vlivu mezi středisky).⁴

Ze vztahu vyjádřeno n :

$$n = \frac{d_{AB}}{\sqrt{\frac{M_A}{M_B}} + 1}$$

Díky tomuto vztahu je možno určit všechny body rovnováhy mezi zvolenými centry a přiřadit k nim jednoznačně všechny obce kraje. Při aplikaci tohoto vzorce ale vyvstal problém koeficientu odmocniny v něm. Pro Reillyho model, který byl původně sestaven pro analýzu spádovosti za obchodem, je typická druhá odmocnina,

² ŘEHÁK, S. - HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Několik poznámek k možnostem aplikace Reillyho modelu. Geographia Moravica 1, s. 52.

³ Topografická verze modelu - za tuto vzdálenost je uvažována silniční vzdálenost obou středisek v ekonomické variantě, zjištěná pomocí navigační aplikace internetového serveru <http://www.mapy.cz/>.

⁴ HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Regionalizace Česka z hlediska modelování prostorových interakcí. In: Geografie, roč. 15, 2/2010, s. 147.

ale řada autorů připouští možnost aplikace odmocniny vyšších řádů, především jedná-li se o střediska nižších hierarchických úrovní.⁵

2.3 Použitý software

Práce byla vytvořena za pomoci sady programů Microsoft Office 2007. Výpočty a tabulky byly vytvořeny v programu Microsoft Office Excel 2007, vlastní text práce v programu Microsoft Office Word 2007. Mapy jsou tvořeny za pomoci programu ArcGIS 9.3.

⁵ ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010, s. 13-14.

3 Rešerše literatury

V české odborné literatuře existuje na téma vymezování dojížděkových regionů a jejich center celá řada kvalitních publikací. Nejvýznamnějším autorem je v této oblasti především profesor Martin Hampl, který se svými spolupracovníky napsal na toto téma velké množství studií (např. Hampl a kol. 1987, Hampl a kol. 1996, Hampl 2004, Hampl 2005)⁶. Z dalších autorů a jejich prací můžeme uvést například Anděl 1996, Halás a kol. 2010, Maryáš 1983 ad.⁷, ve slovenské odborné literatuře je to především Bezák 1993 a 2000, který pracuje hlavně s metodologií slovenských funkčních městských regionů, nebo také Rajčáková 2005⁸, zabývající se regionálním rozvojem.

Problematikou regionalizace na základě aplikace Reillyho modelu a návrhy na možnost jeho aplikace v administrativním členění se zabývá také velká řada publikací. Jsou to například Halás – Klapka 2010, Hubáčková – Krejčí 2007, Řehák – Halás – Klapka 2009 ad.⁹ Původní verze Reillyho modelu je popsána v práci jeho samotného autora W. J. Reillyho¹⁰. V zahraničí se tomuto tématu věnují např. Berry 1967, Fotheringham – O'Kelly¹¹.

⁶ HAMPL, M. - GARDAVSKÝ, V. - KÜHNEL, K.: Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Univerzita Karlova, Praha 1987, 255 s.

HAMPL, M. a kol.: Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha 1996, 395 s.

HAMPL, M.: Geografická organizace společnosti v České republice: Transformační procesy a jejich obecný kontext. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha 2005, 147 s.

HAMPL, M.: Současný vývoj geografické organizace a změny v dojížděce za prací a do škol v Česku. In: Geografie, Sborník ČGS 109, 3/2004, Praha 2004, s. 205-222.

⁷ ANDĚL, J.: Sociogeografická regionalizace. Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem 1996, 85 s.

HALÁS, M. a kol.: Delimitation of micro-regions in the Czech Republic by nodal relations. In: Moravian Geographical Reports, Vol. 18, 2/2010, s. 16-22.

MARYÁŠ, J.: K metodám výběru středisek maloobchodu a sfér jejich vlivu. Zprávy Geografického ústavu ČSAV, 20, č. 3, 1. vydání, Brno 1983, s. 61-81.

⁸ BEZÁK, A.: Funkčné mestské regióny na Slovensku. Geographia Slovaca, 15, GÚ SAV, Bratislava 2000.

BEZÁK, A.: Problémy a metódy regionálnej taxonomie. Geographica Slovaca, 3, GÚ SAV, Bratislava 1993.

RAJČÁKOVÁ, E.: Regionálny rozvoj a regionálna politika. Univerzita Komenského, Bratislava 2005.

⁹ HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Regionalizace Česka z hlediska modelování prostorových interakcí. In: Geografie, roč. 15, 2/2010, s. 144-160.

HUBÁČKOVÁ, V. - KREJČÍ, T.: Regionální vliv Slovacka pohledem Reillyho modelu. In: X. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách, Brno 2007, s. 220-227.

ŘEHÁK, S. - HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Několik poznámek k možnostem aplikace Reillyho modelu. Geographia Moravica 1. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2009.

¹⁰ REILLY, W. J.: Methods for the study of detail relationships. University of Texas Bulletin no. 2944, University of Texas, Austin 1929.

¹¹ BERRY, B. J. L.: Geography of market centres and detail distribution. Prentice Hall, Englewood Cliffs 1967.

Kapitola č. 5 *Historický exkurz – vývoj administrativního členění Zlínského kraje od poloviny 19. století* byla vypracována na základě informací ze souboru knih *Historický místopis Moravy a Slezska* a z publikace Českého statistického úřadu *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005*.¹² Jako hlavní zdroj dat bylo v této práci využito Sčítání lidu, domů a bytů prováděné k 1. 3. 2001. Konkrétně u analýzy a zpracování dat dojížděky do zaměstnání, do škol a celkové dojížděky použila autorka publikaci *Dojížděka do zaměstnání a škol pro okresy Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Hodonín, Přerov, Vyškov*.¹³

FOTHERINGHAM, A. S. - O'KELLY, M. E.: *Spatial interaction model: formulations and applications*. Kluwer, London 1989.

¹² BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: *Historický místopis Moravy a Slezska*. Sv. 1. Územně správní vývoj státních a společenských institucí a organizací na Moravě a ve Slezsku v letech 1848-1960, Ostrava 1966, 335 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960*. Sv. 6, okresy: Přerov, Hranice, Kroměříž. Ostrava 1978, 291 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960*. Sv. 7, okresy: Valašské Meziříčí, Vsetín, Holešov, Gottwaldov (Zlín). Ostrava 1980, 257 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960*. Sv. 8, okresy: Uherské Hradiště, Uherský Brod, Hodonín, Kyjov. Ostrava 1982, 355 s.

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869-2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005. I. díl, Praha, ČSÚ 2006, 759 s.

¹³ Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Přerov*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Uherské Hradiště*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Vsetín*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Vyškov*. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. *Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Zlín*. 1. vydání, Praha 2003.

4 Charakteristika Zlínského kraje¹⁴

Zlínský kraj se nachází na východě České republiky, kde jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskou republikou. Na jihozápadě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě s Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Společně s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava (NUTS 2). Zlínský kraj se člení na 4 okresy (Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín) a dále na 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce III. stupně), v jejichž rámci působí 25 územních obvodů pověřených obcí (obce II. stupně).

Svou rozlohou 3 964 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice. Území má členitý charakter. Z převážné části je kopcovitý, tvořený pahorkatinami a pohořími. V části kraje, povodí Moravy, se táhne rovinatá úrodná oblast – Haná na Kroměřížsku a Slovácko na Uherskohradištsku. Severní částí kraje probíhají Moravskoslezské Beskydy s nejvyšší horou Čertův mlýn (1 206 m), na východě se rozkládají Javorníky s nejvyšší horou Velký Javorník (1 071 m) a dále směrem k jihu Bílé Karpaty s nejvyšší horou Velká Javořina (970 m), které také tvoří hranici se Slovenskem. Směrem k jihu od Moravskoslezských Beskyd vybíhá Hostýnsko-Vsetínská hornatina a Vizovická vrchovina. Na jihozápadě kraje se zvedají Chřiby. Mezi Chřiby a výše zmíněnými pahorkatinami probíhá od západu z Olomouckého kraje Hornomoravský úval přes okres Kroměříž až do okresu Zlín. Kolem řeky Moravy, v okrese Uherské Hradiště, probíhá Dolnomoravský úval, který dále pokračuje do Jihomoravského kraje. Od západu k jihu, přes oba úvaly, protéká největší řeka kraje Morava, do které se vlévá většina toků protékajících územím.

Z celkového půdního fondu kraje je 49,1 % zemědělské a 50,9 % nezemědělské půdy. Nejvíce zemědělské půdy má okres Uherské Hradiště (58,1 % celkové výměry okresu, z toho je 71,1 % půdy orné). Zcela odlišné rozdělení půdy je v okrese Vsetín, ve kterém podíl nezemědělské půdy je výrazně vyšší (64,5 %) a z níž 83,8 % zabírají lesy, převážně smrkové. Pro svažitost a členitost terénu velké části kraje je obdělávání půdy obtížné.

V kraji se nachází celkem 305 obcí (z toho 30 měst). Ke konci roku 2009 žilo na území kraje 591 042 obyvatel (7. nejlidnatější kraj). Hustota zalidnění

¹⁴ Český statistický úřad [online]. © 9. 11. 2010 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL <http://czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje>

149,1 obyvatel/km² výrazně převyšuje republikový průměr. Nejvyšší zalidnění je v okrese Zlín (186,7 obyvatel/km²) a nejnižší v okrese Vsetín (127,5 obyvatel/km²). Vývoj věkového složení obyvatel má obdobnou tendenci jako celá ČR – neustále se zvyšuje podíl obyvatel v poproduktivním věku. Přesto je věková struktura z ekonomického hlediska stále příznivá. Průměrný věk obyvatel Zlínského kraje v roce 2009 byl 40,9 let.

V červenci 2000 bylo založeno sdružení právnických osob Euroregion Bílé – Biele Karpaty, zaměřené na všestranný rozvoj přeshraniční spolupráce regionů na území chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Euroregion zahrnuje území působení sdružení „Región Biele Karpaty“ se sídlem v Trenčíně a území působení sdružení „Region Bílé Karpaty“ se sídlem ve Zlíně. Českou část euroregionu tvoří okresy Uherské Hradiště, Zlín, Vsetín a část okresu Kroměříž.

Ekonomika kraje je založena hlavně na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. V důsledku privatizace a restrukturalizace průmyslu, přibližně od poloviny 90. let, se začala měnit hospodářsky stabilní pozice celé východní Moravy. Export v kraji je negativně poznamenán polohou v rámci ČR. V tvorbě hrubého domácího produktu se Zlínský kraj řadí až na 10. místo mezi kraji. V roce 2008 dosáhla průměrná hodnota HDP na 1 obyvatele kraje 286 172 Kč.

Kraj je chudý na nerostné suroviny. Využívána jsou hlavně ložiska cihlářských hlín, šterkopísků (tato ložiska mají celorepublikový význam) a stavebního kamene, místní význam má těžba pískovce. V omezené míře se zde vyskytují naleziště ropy a zemního plynu.

Průmyslový potenciál tvoří především podniky zabývající se zpracovatelským průmyslem, kterých je 17 %. Zejména jde o podniky průmyslu kovodělného, dřevozpracujícího, elektrotechnického a textilního. Jejich charakteristickou stránkou je však nízká úroveň modernizace výroby ve srovnání s ČR. V roce 2008 sídlilo ve Zlínském kraji 1 525 firem s více než 25 zaměstnanci. V zemědělství došlo proti roku 2008 k poklesu průměrného hektarového výnosu obilovin o 0,21 t, na 5,60 t.

K 31. 12. 2009 evidovaly úřady práce Zlínského kraje celkem 20 048 uchazečů o zaměstnání, registrovaná míra nezaměstnanosti byla 10,83 %. V rámci kraje měl nejvyšší míru nezaměstnanosti okres Kroměříž (12,72 %) a naopak nejnižší okres Uherské Hradiště (9,61 %).

Na pomalý rozvoj kraje neměla vliv pouze periferní poloha území, ale také jeho špatná dopravní obslužnost. Až do výstavby dálnice D1 vedoucí z Brna přes Kroměříž

do Lipníku nad Bečvou a na ni navazujících rychlostních komunikací R 49 a R 55 nebyl kraj ani krajské město napojen na celorepublikovou dálniční síť. Územím Zlínského kraje prochází 2 122,1 km silnic, mezinárodní železniční trať Budapešť - Břeclav - Přerov - Bohumín - Varšava. Lodní doprava po zrekonstruovaném Baťově plavebním kanále slouží v současnosti zejména vodní turistice.¹⁵

Síť předškolních a školních zařízení v kraji představuje 309 mateřských škol, 256 základních škol, 17 gymnázií, 78 středních škol a 12 vyšších odborných škol. Na Zlínsku působí také 2 vysoké školy - Univerzita Tomáše Bati v krajském městě, jež má veřejnoprávní statut a cca 13 500 studentů studujících na 6 fakultách¹⁶ a soukromá vysoká škola Evropský polytechnický institut v Kunovicích se 1 700 studenty¹⁷.

Zlínský kraj je svéráznou turistickou oblastí, jeho atraktivita vyplývá z množství přírodních, kulturních a historických památek. Region nabízí návštěvníkům hory, zahradní architekturu, lázně, vinařská údolí, pozůstatky Velkomoravské říše, řadu církevních památek a historicky cenných staveb, jakož i ojedinělý příklad moderní baťovské funkcionalistické architektury. Setkávají se zde tři národopisné celky: úrodná Haná, Slovácko a Valašsko.

¹⁵ Český statistický úřad [online]. © 9. 11. 2010 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL <<http://czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika1>>

¹⁶ UTB [online]. © 8. 2. 2011 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL <http://web.utb.cz/?id=0_0_1_1&lang=cs&type=0>

¹⁷ Evropský polytechnický institut [online]. © 2011 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL <<http://www.czechuniversity.com/>>

5 Historický exkurz – vývoj administrativního členění Zlínského kraje od poloviny 19. století

5.1 Období 1850-1868

V období mezi lety 1850-1868 celé území dnešního Zlínského kraje spadalo pod kraj Olomoucký. Ten kromě dnešního Olomouckého a Zlínského kraje zaujímal částečně také území kraje Moravskoslezského a Jihomoravského.

Roku 1849 se ustanovily politické okresy. Jelikož došlo k oddělení soudnictví a politické správy, byl každý politický okres rozdělen ještě na několik soudních okresů. Tehdejší Olomoucký kraj se celkově skládal z 13 okresů politických a 40 okresů soudních. Na území dnešního Zlínského kraje se nacházelo 5 politických a 16 soudních okresů¹⁸.

Mezi lety 1855-1868 se všechny soudní okresy staly sídly tzv. smíšených okresních úřadů, čímž došlo ke sloučení politické a soudní správy a zrušení politických okresů.

Tab. 1 Politické a soudní okresy v letech 1850-1855 na území současného Zlínského kraje

politický okres	soudní okres
Holešov	Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Napajedla
Kroměříž	Kojetín , Kroměříž, Přerov, Zdounky
Uherský Brod	Uherský Brod, Valašské Klobouky, Vizovice
Uherské Hradiště	Strážnice , Uherské Hradiště, Uherský Ostroh
Valašské Meziříčí	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín

Pozn.: Tučně vyznačené okresy se nachází mimo území dnešního Zlínského kraje.

Zdroj: BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 6, 7 a 8.; vlastní zpracování

5.2 Období 1868-1945

V roce 1868 došlo ke zrušení krajů a k opětovnému rozdělení politické a soudní moci. Na Moravě bylo zřízeno 30 okresních hejtmanství (politických okresů),

¹⁸ S. o. Kojetín, s. o. Přerov a s. o. Strážnice se nachází mimo území dnešního kraje.

v obvodu každého z nich působilo 1-5 soudů s příslušnými obvody.¹⁹ Na území současného Zlínského kraje to byla okresní hejtmanství Holešov, Kroměříž, Uherský Brod, Uherské Hradiště a Valašské Meziříčí.

Roku 1868 proběhla také velká reorganizace okresního hejtmanství Holešov. Soudní okres Napajedla byl přesunut k okresnímu hejtmanství Uherské Hradiště, místo něj byl k Holešovu připojen soudní okres Vizovice, jenž dříve náležel k okresnímu hejtmanství Uherský Brod. Od Uherského Hradiště byl odtržen ještě soudní okres Strážnice, který byl následně připojen k okresnímu hejtmanství Hodonín. V roce 1877 došlo k největší územní změně okresního hejtmanství Kroměříž. Zřízením okresního hejtmanství v Přerově byly od Kroměříže odtrženy soudní okresy Kojetín a Přerov. V roce 1905 došlo k vytvoření nového soudního okresu Bojkovice, jenž se stal součástí okresního hejtmanství Uherský Brod. Na počátku roku 1909 vzniklo osamostatněním z okresního hejtmanství Valašské Meziříčí okresní hejtmanství a soudní okres Vsetín.

Díky velkému rozvoji obce Zlín (počátky rozmachu obuvnické výroby firmy Baťa), byl v roce 1913 zřízen soudní okres Zlín, který byl ale aktivován až v roce 1923. Roku 1935 bylo ve Zlíně vytvořeno okresní hejtmanství, do něhož se z okresního hejtmanství Holešov začlenil soudní okres Vizovice.

V letech 1942-1945 došlo k dočasnému zrušení okresního hejtmanství Holešov. Jeho obvod byl rozdělen mezi okresní hejtmanství Hranice (obce s. o. Bystřice pod Hostýnem) a okresní hejtmanství Kroměříž (obce s. o. Holešov).

Tab. 2 Okresní hejtmanství a soudní okresy na území dnešního Zlínského kraje – stav v roce 1935

okresní hejtmanství	soudní okresy
Holešov	Bystřice pod Hostýnem, Holešov
Kroměříž	Kroměříž, Zdounky
Uherský Brod	Bojkovice, Uherský Brod, Valašské Klobouky
Uherské Hradiště	Napajedla, Uherské Hradiště, Uherský Ostroh
Valašské Meziříčí	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí,
Vsetín	Vsetín
Zlín	Vizovice, Zlín

Zdroj: BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 6, 7 a 8.; vlastní zpracování

¹⁹ BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska. Sv. 1. Územně správní vývoj státních a společenských institucí a organizací na Moravě a ve Slezsku v letech 1848-1960, s. 21.

5.3 Období 1945-1960

Po únorovém převratu roku 1948 a nástupu komunistů k moci došlo k velké reorganizaci státní správy. Od 1. 2. 1949 byly zrušeny země a zemské úřady a území českých zemí bylo rozděleno na 13 krajů, které byly postátněny. Zákon z roku 1948 stanovil, že okresy a obce mohou náležet jen do obvodu jednoho kraje. V této souvislosti byla provedena nová reorganizace okresů.²⁰ Státní správa a soudnictví byly sloučeny, čímž došlo ke zrušení okresních hejtmanství a soudních okresů. Bylo stanoveno 192 nových okresů, které z velké části respektovaly hranice okresů předchozích.

Roku 1949 vznikl tedy nový Gottwaldovský kraj, který již částečně odpovídal území dnešního kraje. Administrativně byl členěn celkem na 11 okresů – Gottwaldov (Zlín), Hodonín, Holešov, Kroměříž, Kyjov, Uherský Brod, Uherské Hradiště, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Veselí nad Moravou a Vsetín. K 1. 1. 1949 bylo z obcí Zlín, Jaroslavice, Kvítkovice, Malenovice, Otrokovice a Tečovice vytvořeno město Gottwaldov, které až do roku 1960 bylo krajským městem. Roku 1954 se od Gottwaldova odloučily obce Jaroslavice, Kudlov, Kvítkovice, Otrokovice a Tečovice a byl zřízen ONV Gottwaldov - město a ONV Gottwaldov - okolí.²¹

5.4 Období 1960-2000

V roce 1960 proběhla další velmi významná reforma správního uspořádání státu. Došlo ke snížení počtu okresů ze 192 na 75 a počtu krajů z 13 na 7.²² Na území dnešního Zlínského kraje vznikly zrušením některých okresních národních výborů (ONV)²³ 4 tzv. velké okresy – Kroměříž, Vsetín, Uherské Hradiště a Gottwaldov (dnešní Zlín). Původní Gottwaldovský kraj byl zrušen a nově vzniklé okresy byly rozděleny do dvou velkých krajů. Do Jihomoravského kraje připadly okresy Kroměříž, Gottwaldov a Uherské Hradiště, okres Vsetín byl zařazen do Severomoravského kraje. V průběhu 90. let následně docházelo k postupnému rušení krajských národních výborů.

²⁰ Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. díl, s. 13.

²¹ BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 7, s. 190.

²² Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. díl, s. 14.

²³ Zrušené ONV od 1. 7. 1960: ONV Valašské Meziříčí, ONV Holešov, ONV Uherský Brod, ONV Valašské Klobouky.

5.5 Období od roku 2000

Na základě zákona Parlamentu ČR č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních správních celků²⁴ byly okresy Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín k 1. lednu 2000 začleněny do nově vzniklého Zlínského kraje. Zákonem č. 320/2002 Sb. došlo 31. prosince 2002 k ukončení činnosti okresních úřadů – okresy jako územní jednotky zůstaly zachovány.²⁵ Část kompetencí okresních úřadů přešla na krajský úřad, část na nově vzniklé obce s rozšířenou působností (obce III. stupně) a obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně). Od 1. ledna 2003 existuje na území Zlínského kraje celkem 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 25 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ).²⁶

Tab. 3 Správní obvody obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem ve Zlínském kraji k roku 2010

okres	SO ORP	SO POÚ
Kroměříž	Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž	Bystřice p. H., Holešov, Hulín, Chropyně, Koryčany, Kroměříž, Morkovice-Slížany
Uherské Hradiště	Uherské Hradiště, Uherský Brod	Bojkovice, Staré Město, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Uherský Ostroh
Vsetín	Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín	Horní Lideč, Karolinka, Rožnov p. R., Valašské Meziříčí, Vsetín
Zlín	Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky, Vizovice, Zlín	Brumov-Bylnice, Luhačovice, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Valašské Klobouky, Vizovice, Zlín

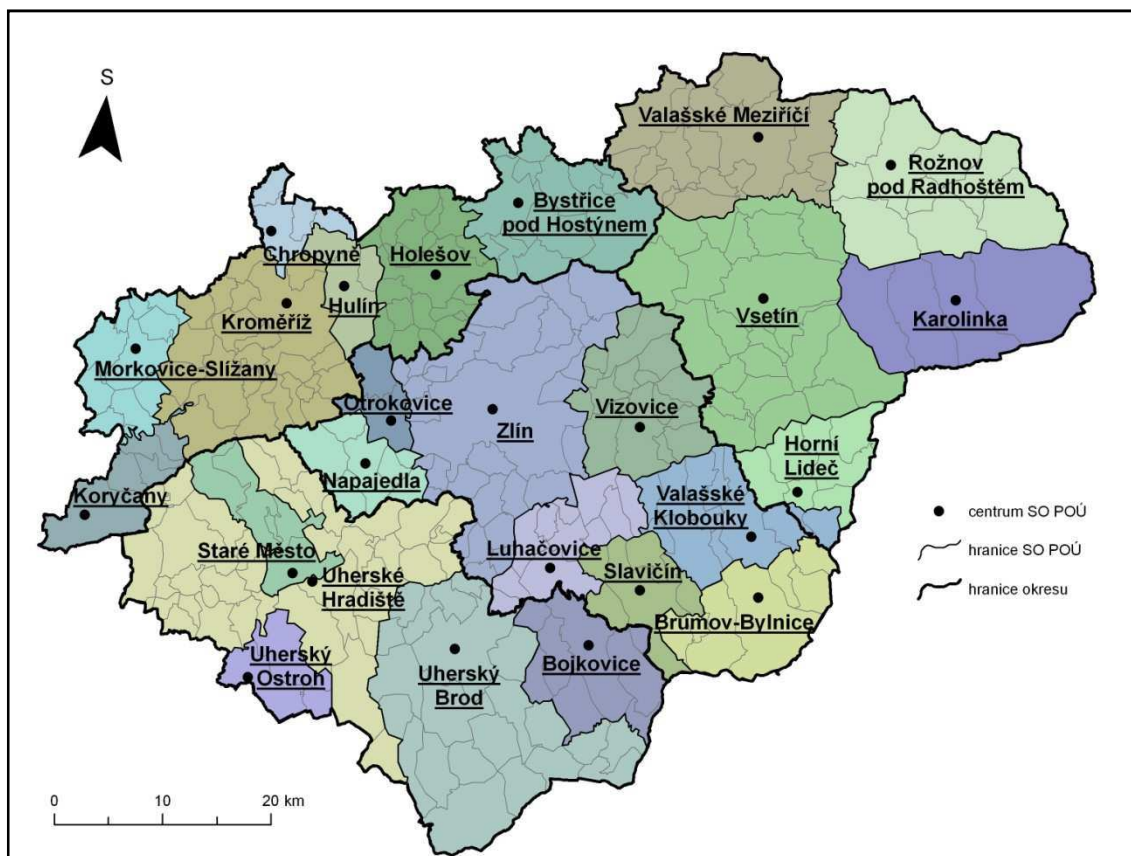
Zdroj: *Města a obce online* [online]. © 2011 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z URL <http://mesta.obce.cz/zs-kraj/vyhledat_kraj-141.htm>; vlastní zpracování

Když v roce 2003 vznikaly správní obvody obcí s rozšířenou působností a pověřených obecních úřadů, mohly být při vymezování jejich území brány v potaz hranice politických a soudních okresů, existujících v roce 1948. Je-li tomu tak i v případě administrativního členění Zlínského kraje, se pokusí zjistit následující kapitola.

²⁴ Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. díl, s. 15.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ *Města a obce online* [online]. © 2011 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z URL <http://mesta.obce.cz/zs-kraj/vyhledat_kraj-141.htm>

Obr. 1 Administrativní členění Zlínského kraje – stav k 1. 1. 2010²⁷

5.6 Paralela mezi politickými (soudními) okresy a SO ORP (SO POÚ)

5.6.1 Okres Kroměříž

Dnešní území okresu Kroměříž bylo roku 1948 tvořeno dvěma politickými okresy, a to okresem Kroměříž a okresem Holešov. Politický okres Kroměříž se dále členil na dva soudní okresy – Kroměříž a Zdounky, okres Holešov na soudní okresy Holešov a Bystřice pod Hostýnem. V současnosti je území Kroměřížska rozděleno na SO ORP Bystřice pod Hostýnem, Holešov a Kroměříž. SO ORP Kroměříž spojuje území soudních okresů Kroměříž, Zdounky a části Kyjova. První dva jmenované SO ORP existují téměř ve stejném rozsahu jako dřívější soudní okresy Holešov a Bystřice pod Hostýnem. Došlo pouze k menším územním úpravám při hranicích s okresy Přerov, Vsetín a Zlín (odpojení několika obcí). Daleko větší územní změna nastala v jihozápadní části okresu, kam byla v roce 1960 přičleněna obec Koryčany. Ta dříve náležela do již zmíněného soudního okresu Kyjov, dnes spadá pod SO ORP Kroměříž a vytváří vlastní SO POÚ Koryčany.

²⁷ Zdroj: vlastní zpracování

5.6.2 Okres Uherské Hradiště

Dnešní okres Uherské Hradiště byl v roce 1948 rozdělen na dva politické okresy, a to Uherské Hradiště a Uherský Brod. Politický okres Uherské Hradiště se dále členil na soudní okresy Napajedla, Uherské Hradiště a Uherský Ostroh. Politický okres Uherský Brod byl rozdělen na soudní okresy Bojkovice, Uherský Brod a Valašské Klobouky. V současnosti je území Uherskohradištska rozděleno na dvě SO ORP – Uherské Hradiště a Uherský Brod. Jejich územní rozsah se z velké většiny kryje se stejnojmennými politickými okresy. Nedošlo ani ke změně průběhu hranice mezi těmito regiony, jsou pouze o něco menší. Územnímu rozložení dřívějších soudních okresů odpovídají v tomto regionu spíše dnešní SO POÚ. Správní obvod POÚ Bojkovice zaujímá jižní část bývalého soudního okresu Bojkovice, stejně tak i SO POÚ Uherský Brod, který se dnes rozprostírá především v jižní části stejnojmenného soudního okresu. Území soudního okresu Uherské Hradiště je dnes rozděleno mezi dva správní obvody, a to SO POÚ Uherské Hradiště, který ve větší míře obklopuje SO POÚ Staré Město. SO POÚ Uherský Ostroh je dnes pouhým zlomkem bývalého Ostrožského soudního okresu, který zasahoval až do dnešního okresu Hodonín.

5.6.3 Okres Vsetín

Území dnešního okresu Vsetín, jako jediné ze všech čtyř analyzovaných okresů, téměř zcela odpovídá územnímu rozsahu politických okresů Valašské Meziříčí a Vsetín v roce 1948. V tomto roce byl politický okres Vsetín zároveň okresem soudním, okres Valašské Meziříčí se členil na soudní okresy Rožnov pod Radhoštěm a Valašské Meziříčí. Dnešní administrativní členění okresu na SO ORP Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetín tedy téměř přesně odpovídá územnímu rozložení soudních okresů v již zmiňovaném roce. K výrazným změnám nedošlo ani u průběhu jejich vzájemných administrativních hranic. Pouze území SO ORP Vsetín dnes částečně zasahuje do východní části soudního okresu Vizovice (obce Prlov a Pozděchov). Zabírá také severní část soudního okresu Valašské Klobouky (dnes tyto obce tvoří SO POÚ Horní Lideč).

5.6.4 Okres Zlín

Asi největší územní změnou prošel dnešní okres Zlín. Ten byl v roce 1948 tvořen pouze jedním politickým okresem Zlín (v té době Gottwaldov), který se členil

na soudní okresy Zlín (Gottwaldov) a Vizovice. Jejich územní rozsah částečně odpovídá dnešním SO ORP Zlín a Vizovice. V současnosti se na území Zlínského okresu nachází celkem pět SO ORP. Jsou jimi SO ORP Luhačovice (část území bývalého soudního okresu Uherský Brod, Bojkovice, Valašské Klobouky a Vizovice), Otrokovice (část soudního okresu Zlín a soudního okresu Napajedla), Valašské Klobouky (jižní část soudního okresu Vizovice a většina území soudního okresu Valašské Klobouky), Vizovice (převážná většina území stejnojmenného soudního okresu) a Zlín (spojuje území soudního okresu Zlín a části soudního okresu Holešov). Administrativní hranice mezi SO ORP Zlín a SO ORP Vizovice si prakticky zachovala stejný průběh, jaký měla hranice mezi bývalými soudními okresy Zlín a Vizovice.

5.7 Shrnutí

Analýza v předchozí kapitole potvrdila paralely (shody) aktuálního správního členění s vymezeními z minulosti – s politickými a soudními okresy, které existovaly na tomto území v roce 1948. Nejpatrněji je to vidět na území okresu Vsetín, kde jednotlivé hranice mezi správními obvody prakticky kontinuálně přešly do dnešní doby. Obdobně je tomu tak také na Kroměřížsku. Zde již ale k určitým změnám oproti minulosti došlo, a to především v jižní části okresu. Naopak k největším proměnám administrativních hranic došlo na Zlínsku. Zde byly kromě starých vymezeny také nové obvody, jež dříve neexistovaly. Soudní okresy nebyly možným vzorem pouze pro vznik správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ale také pro vymezení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Nejzřetelněji je to patrné na území dnešního Uherskohradištska.

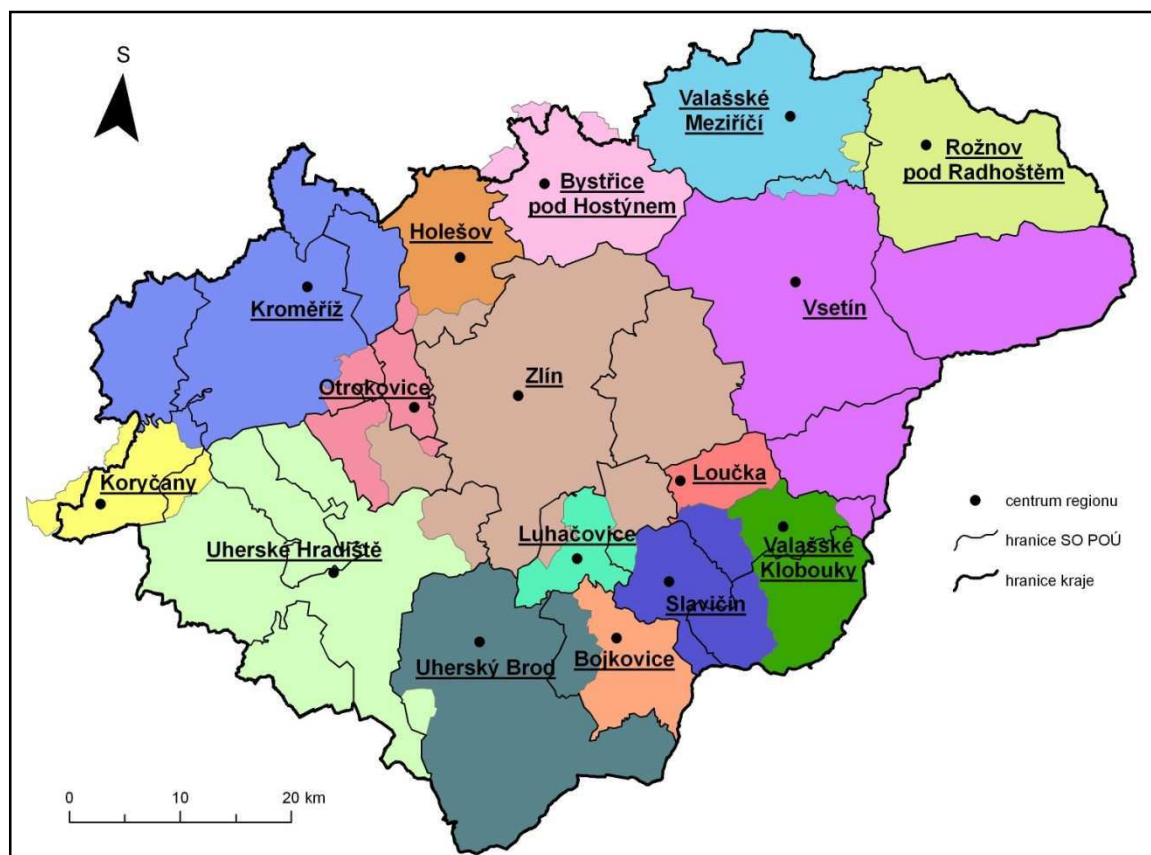
Co se týče počtu center jednotlivých správních obvodů, došlo oproti předchozím dobám k jejich celkovému nárůstu. Na Vsetínsku v současnosti existuje pět správních center (Karolinka, Horní Lideč, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetín). Oproti roku 1948 přibyla centra Karolinka a Horní Lideč. Území okresu Kroměříž má center celkem sedm (Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Hulín, Chropyně, Koryčany, Kroměříž a Morkovice-Slížany). Původní centra (Bystřice pod Hostýnem, Holešov a Kroměříž) zůstala. Zaniklo centrum Zdounky, ale v obvodu jeho působnosti dnes působí Morkovice-Slížany. Dalšími novými centry na Kroměřížsku jsou Hulín, Chropyně a Koryčany. Dnešní okres Uherské Hradiště zahrnuje pět center (Bojkovice, Staré Město, Uherské Hradiště, Uherský Brod a Uherský Ostroh). V roce 1948

zde existovalo center šest – kromě výše jmenovaných ještě Napajedla a Valašské Klobouky. Ty byly ale přesunuty do okresu Zlín. Nově vzniklým centrem je Staré Město. K největšímu nárůstu počtu center došlo na Zlínsku. Zatímco v roce 1948 zde existovala pouze dvě centra (Vizovice a Zlín), v současnosti je to již center osm (Brumov-Bylnice, Luhačovice, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Valašské Klobouky, Vizovice a Zlín).

6 Prostorové uspořádání kraje na základě reálných prostorových vazeb

6.1 Nodální regiony vytvořené na základě dojížd'ky do zaměstnání

Na základě analýzy dat SLDB 2001 dojížd'ky do zaměstnání podle metody uvedené v kapitole 2.1 *Metoda vymezení nodálních regionů* bylo zjištěno, že se na území Zlínského kraje nachází 16 nodálních regionů, jejichž centry jsou obce Bojkovice, Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Koryčany, Kroměříž, Loučka, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Slavičín, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vsetín a Zlín.

Obr. 2 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (dojížd'ka do zaměstnání)²⁸

²⁸ Zdroj: Český statistický úřad: Dojížd'ka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín, okres Kroměříž, okres Uherské Hradiště, okres Přerov, okres Vsetín, okres Vyškov, okres Zlín. SLDB 2001.; vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že se na území kraje nachází celkově 25 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a z výsledků zpracování dat vychází regionů pouze 16, je jasné, že některá střediska SO POÚ nedosáhla takového vlivu, aby se mohla stát centry dojížděky do zaměstnání. Jedná se o tato centra: Brumov-Bylnice, Horní Lideč, Hulín, Chropyně, Karolinka, Morkovice-Slížany, Napajedla, Staré Město, Uherský Ostroh a Vizovice. Naopak obec Loučka, která není centrem SO POÚ, se dojížděkovým centrem stala.

Na Vsetínsku má v dojížděce do zaměstnání největší vliv bývalé okresní město Vsetín. Jeho nodální region dokonale kopíruje hranice SO POÚ Vsetín a zcela pohltil SO POÚ Karolinka a Horní Lideč. Okrajově zasahuje také do správního obvodu Valašských Klobouků. Dojížděkové regiony Valašského Meziříčí a Rožnova pod Radhoštěm se téměř zcela shodují s hranicemi jejich SO POÚ.

Také nodální regiony Bystřice pod Hostýnem a Holešov se téměř shodují s hranicemi svých SO POÚ, zde již ale existují menší územní změny. Dojížděkový region Bystřice pod Hostýnem jako jeden ze dvou regionů (tím druhým je region Koryčany) přesahuje svým vlivem mimo území kraje. Z Olomouckého kraje z okresu Přerov do něj spádují obce ležící při krajských hranicích. Nodální region Koryčany na západě Zlínského kraje vyplňuje téměř celé území SO POÚ Koryčany a svůj vliv rozšiřuje také do západní části SO POÚ Uherské Hradiště. Hlavní dojížděkové toky do regionu Koryčany směřují také z Jihomoravského kraje.²⁹ Jeden z největších dojížděkových regionů kraje vytváří město Kroměříž. Tento region zasahuje celkem do pěti SO POÚ, z toho u třech vyplňuje celé jejich vymezené území (SO POÚ Hulín, Chropyně a Morkovice-Slížany). U SO POÚ Koryčany zasahuje do jeho severní části a samozřejmě vyplňuje převážnou část území SO POÚ Kroměříž, kromě jeho východního okraje.

Na území Uherskohradištského okresu zasahuje celkem 5 nodálních regionů. Nejmenší region vytváří Bojkovice, jejichž spádová oblast je oproti hranicím SO POÚ Bojkovice poněkud menší, protože část území ovlivňuje dojížděkový region Uherského Brodu. Svůj vliv v okrese nejvíce uplatňují nody Uherské Hradiště a Uherský Brod. Ten se ale téměř shoduje s administrativními hranicemi SO POÚ Uherský Brod. Uherské Hradiště v rámci dojížděky do zaměstnání zcela pohltilo nedaleké Staré Město s jeho SO POÚ i vzdálenější a o hodně menší centrum SO POÚ

²⁹ Více informací o mimokrajské dojížděce je uvedeno v kapitole 8.

Uherský Ostroh. Naopak obce v severovýchodní části SO POÚ Uherské Hradiště jsou svojí dojížděkou do zaměstnání orientovány do nodálního regionu Zlín.

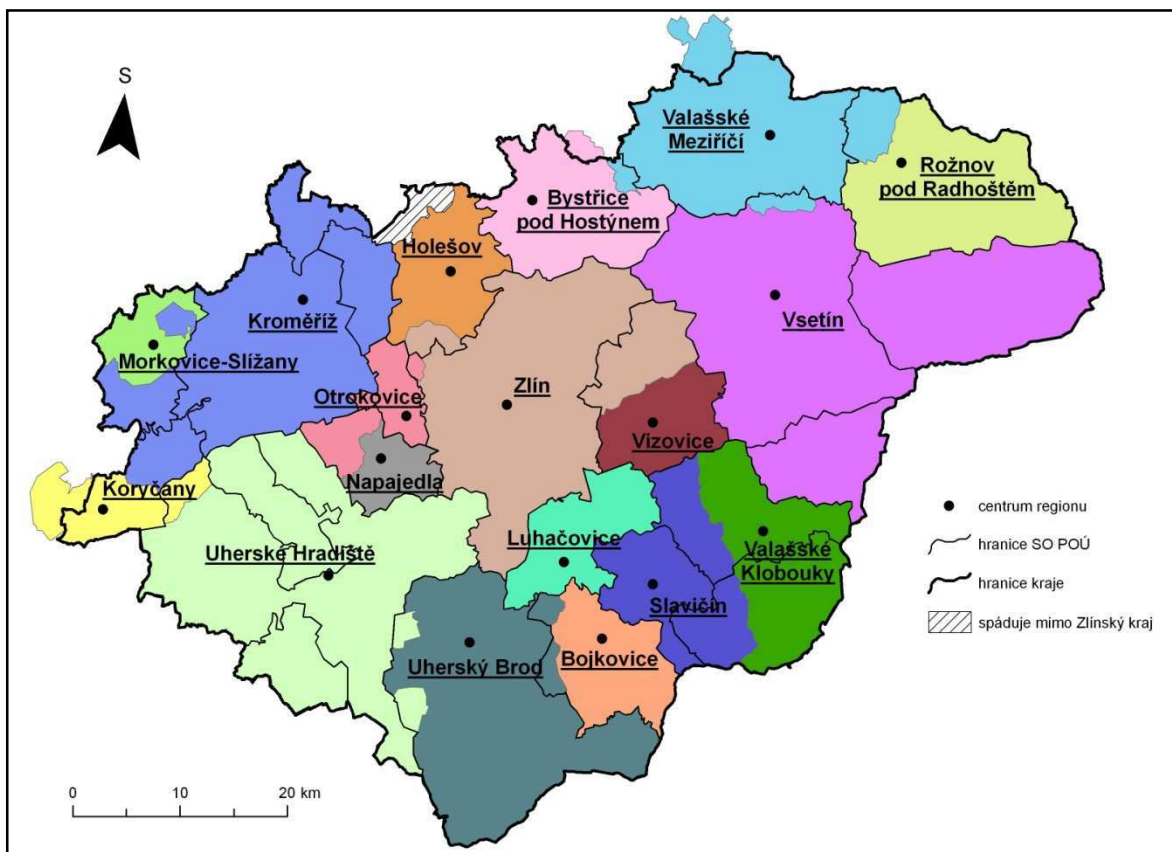
Největší obec kraje – Zlín – vytváří v rámci dojížděky do zaměstnání téměř stejně velký region jako je nodální region Vsetín. Spádují do něj všechny obce z SO POÚ Vizovice, na jihu uplatňuje svůj vliv na velké části území SO POÚ Luhačovice a zasahuje také do již zmíněné severní části SO POÚ Uherské Hradiště, následně pak do SO POÚ Napajedla a Holešov. Obec Napajedla jako centrum SO POÚ neměla v dojížděce do zaměstnání takový vliv, aby dokázala vytvořit nodální region. Území jejího správního obvodu si rozdělily nody Zlína a nedalekých Otrokovic. Ty zasahují také do správních obvodů POÚ Kroměříže a Holešova. Nodálním regionem, jehož centrum není ale centrem SO POÚ, se stal region Loučka. Je vymezen v severní části SO POÚ Valašské Klobouky a náleží do něj včetně Loučky také obce Drnovice, Tichov, Újezd a Vysoké Pole. Ve východní části Zlínského okresu uplatňují svůj vliv především Valašské Klobouky a Slavičín, jejich nodální regiony zasahují do vícero SO POÚ. Zcela pohlcen je SO POÚ Brumov-Bylnice, který je rozdělen téměř na poloviny mezi dva výše zmíněné nody. Dojížděkový region Slavičín získává také část území na úkor SO POÚ Valašské Klobouky, které je tak rozděleno mezi tři nodální regiony. Dojížděkový region Luhačovic se rozprostírá především v centrální části SO POÚ Luhačovice. Severovýchodní a západní část spadají v systému dojížděky za práci do nodu Zlína, naopak vliv Luhačovic přesahuje na východě do SO POÚ Slavičín.

6.2 Nodální regiony vytvořené na základě dojížděky do škol

Stejnou metodou analýzy dat, jaká proběhla v předchozí kapitole, byla zjišťována i dojížděka obyvatel do škol. Výsledkem analýzy je zjištění, že se na území Zlínského kraje nachází celkem 18 nodálních regionů s centry Bojkovice, Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Koryčany, Kroměříž, Luhačovice, Morkovice-Slížany, Napajedla, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Slavičín, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín. V porovnání s dojížděkou do zaměstnání se počet dojížděkových regionů zvýšil o dva – přibyly regiony Morkovice-Slížany, Napajedla a Vizovice, naopak ubyl nodální region Loučka. Nodální regiony, stejně jako u dojížděky do zaměstnání,

tak i v tomto případě, nevytváří centra SO POÚ Brumov-Bylnice, Horní Lideč, Hulín, Chropyně, Karolinka, Staré Město a Uherský Ostroh.

Na Vsetínsku se regiony dojížděky do škol oproti regionům dojížděky do zaměstnání výrazně nezměnily. Nodální region Vsetín zůstal v naprosto stejných hranicích, to znamená, že vliv Vsetína se ani nezmenšil, ani nezvětšil. Menší územní změny nastaly u regionů Rožnova pod Radhoštěm a Valašského Meziříčí, který se jako jediný zmenšil. Nodální region Valašského Meziříčí naopak svůj vliv rozšířil, a to na východ do SO POÚ Rožnov pod Radhoštěm a na západě na úkor SO POÚ Bystřice pod Hostýnem. Také se rozšířil za hranice kraje.

Obr. 3 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (dojížděka do škol)³⁰

U dojížděkových regionů Bystřice pod Hostýnem a Holešov došlo oproti dojížděce do zaměstnání k územnímu zmenšení. Region Bystřice pod Hostýnem se zmenšil o část území na severovýchodě, která začala spádovat do nodu Valašského Meziříčí. Od nodálního regionu Holešov se v jeho severní části odpojily dvě

³⁰ Zdroj: Český statistický úřad: Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín, okres Kroměříž, okres Přerov, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Vyškov, okres Zlín. SLDB 2001.; vlastní zpracování

obce (Kostelec u Holešova a Němčice), které v rámci dojížděky do škol spádují do Přerova v Olomouckém kraji. V rámci nodálního regionu Kroměříž se nově vyčlenil region Morkovice-Slížany, který vyplňuje převážně severní polovinu SO POÚ Morkovice-Slížany. Dojížděkový region Koryčany je menší než u dojížděky do zaměstnání, a to především v důsledku rozšíření vlivu Kroměříže směrem na jihozápad.

Na území Uherskohradištského okresu bylo přistoupeno k menším úpravám. Na základě respektování regionalizačních pravidel musel být rozpuštěn nodální region Bílovice. Vytvořil se totiž uprostřed regionu Uherské Hradiště, což regionalizační pravidla nedovolují. Byla tedy provedena nová analýza dojížděky, a to na základě druhých dojížděkových směrů. Bylo zjištěno, že všechny obce nodu Bílovice³¹ spádují do nodálního regionu Uherské Hradiště. Všechny tři nodální regiony se tudíž oproti regionům na základě dojížděky do zaměstnání příliš nezměnily. V nejsevernější části nodu Uherské Hradiště pouze převládl vliv Uherského Hradiště, obce zde již nespádují do Zlína. Došlo také k rozšíření dojížděkového regionu Bojkovice směrem na východ na úkor regionu Uherský Brod.

Největší územní změny v rámci dojížděky do škol zaznamenal okres Zlín. Oproti dojížděce do zaměstnání zde přibyly dva nové regiony – Napajedla a Vizovice. Loučka, která vytvořila nodální region dojížděky do zaměstnání, v tomto případě již nedosáhla takového vlivu, aby mohla být centrem dojížděkového regionu. Nově vzniklý nod Vizovice zaujímá jižní polovinu území SO POÚ Vizovice, zbytek území správního obvodu spáduje stejně, jak tomu bylo u dojížděky do zaměstnání, ke Zlínu. Obec Napajedla vytvořila nodální region také na polovině území svého SO POÚ, a to na úkor Zlína a Otrokovic. Otrokovický dojížděkový region do škol se ale oproti tomu do zaměstnání výrazně nezmenšil. Nodální region Zlín zaznamenal vůbec největší úbytek území ze všech krajských regionů. Jediný dojížděkový region, který se přesně kryje s administrativními hranicemi SO POÚ, je region Luhačovice. Ten získal území právě na úkor Zlína. Posledními centry, které v dojížděce do škol opět uplatňují svůj vliv a vytvářejí regiony, jsou Slavičín a Valašské Klobouky. Oba regiony si rozdělily území regionu Loučka a i nadále se dělí také o území SO POÚ Brumov-Bylnice.

³¹ Obce náležící do nodálního regionu Bílovice: Bílovice, Kněžpole, Místřice, Nedachlebice, Topolná.

6.3 Nodální regiony vytvořené na základě celkové dojížděky

Celkovou dojížděkou rozumíme souhrn dojížděky do zaměstnání a dojížděky do škol. Její analýza podává poměrně syntetický obraz o krátkodobém migračním chování obyvatel zkoumaného území. Nevýhodou však mohou být jistá zjednodušení, způsobená právě součtem migračních toků pro pracující i studující.³²

Na základě analýzy celkové dojížděky obyvatelstva bylo ve Zlínském kraji vymezeno 16 nodálních regionů. Stejný počet regionů je vymezen i u dojížděky do zaměstnání, u dojížděky do škol bylo vymezeno o dva regiony více. Jejich centry jsou: Bojkovice, Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Koryčany, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Slavičín, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín. Všechna tato centra jsou zároveň centry SO POÚ.

Pokud srovnáme územní rozsah jednotlivých nodálních regionů vzniklých při celkové dojížděce, zjistíme, že se až tak výrazně neliší od regionů dojížděk předchozích. K přesahům za hranice Zlínského kraje dochází opět v rámci dojížděkového regionu Valašské Meziříčí a Bystřice pod Hostýnem, a také v rámci nodálního regionu Koryčany. Do něj stále dojíždějí obce z Jihomoravského kraje – z okresu Vyškov a z okresu Hodonín.³³ Naopak obce Kostelec u Holešova a Němčice z SO POÚ Holešov již nevyjíždějí do Přerova v Olomouckém kraji.

Nejvýraznější územní změnou je přesunutí dojížděkového regionu Vizovice oproti dojížděce do škol více na východ. Největší nárůst zaznamenal nodální region Zlín, a to především na úkor dojížděkových regionů Luhačovice, Slavičín a Valašské Klobouky.

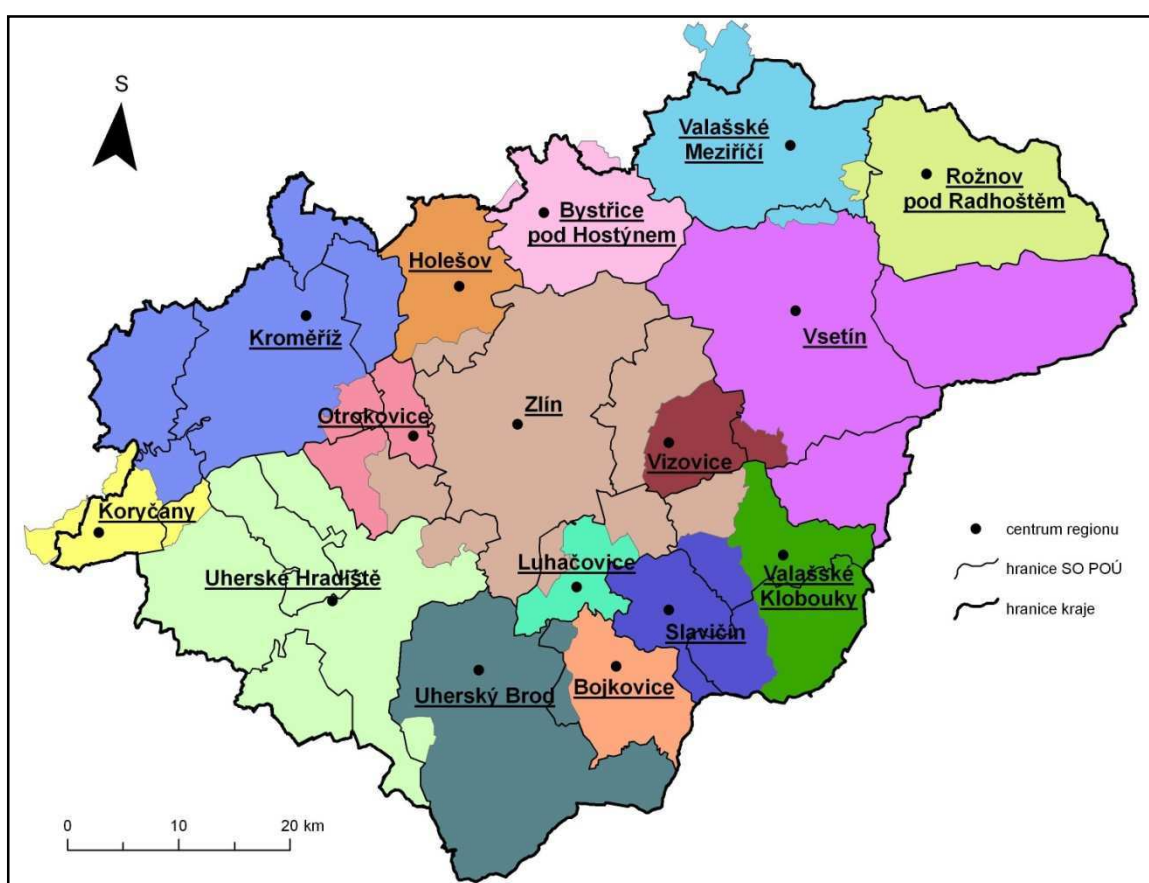
Také v případě celkové dojížděky došlo k tomu, že některá centra správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem nedosáhla takového vlivu, aby mohla vytvořit nodální regiony. Na Kroměřížsku nedošlo k vymezení dojížděkových regionů pro centra SO POÚ Hulín, Chropyně a Morkovice-Slížany. Spadají totiž do nodálního regionu Kroměříž. Na Uherkohradištsku nemají žádný dojížděkový vliv centra SO POÚ Staré Město a Uherský Ostroh (spádují pod region Uherské Hradiště). Jako centra nodálních regionů nemůžeme označit ani obce Karolinku a Horní Lideč, protože celé

³² ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010. s. 36.

³³ Více informací o mimokrajské dojížděce je uvedeno v kapitole 8.

jejich obvody spádují do nodu Vsetín. Centrum SO POÚ Brumov-Bylnice nedokázalo vytvořit vlastní dojížděkový region, protože si celé jeho území mezi sebe rozdělily regiony Valašské Klobouky a Slavičín. Rozdělený je také SO POÚ Napajedla, jenž je v celkové dojížděčce rozdělen mezi dojížděkové regiony Zlín a Otrokovice.

Pokud nebereme v úvahu obce Morkovice-Slížany a Napajedla, které svůj dojížděkový region vytvořily alespoň při dojížděčce do škol, ani jedno z výše jmenovaných center SO POÚ nebylo schopno vytvořit vlastní nodální region v žádném migračním směru (dojížděčka do zaměstnání, škol a celkem). Otázkou tedy zůstává, zda bylo opodstatněné zřizovat jejich správní obvody obcí s rozšířenou působností.

Obr. 4 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (celková dojížděčka)³⁴

6.4 Charakteristika nodálních regionů vytvořených na základě celkové dojížděčky

Čtyři územně největší nodální regiony Zlínského kraje vytváří bývalá okresní města. Největším regionem je Vsetín, jehož rozloha dosahuje cca 640 km².

³⁴ Zdroj: Český statistický úřad: Dojížděčka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín, okres Kroměříž, okres Přerov, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Vyškov, okres Zlín. SLDB 2001.; vlastní zpracování

Na druhém místě se nachází Zlín (566 km²), na třetím Uherské Hradiště (489 km²) a čtvrté místo zaujímá nodální region Kroměříž (429 km²). Naopak nejmenšími regiony jsou Luhačovice s 57 km², Vizovice (80 km²) a Koryčany (85 km²). Srovnávání regionů podle jejich rozlohy však v tomto případě není relevantní. Pokud se například podíváme na velikost katastrálních území jednotlivých obcí v nodálním regionu Vsetín, tak zjistíme, že většina z nich je nepoměrně větší než například katastry v regionu Kroměříž. Proto jsou jednotlivé dojížděkové regiony seřazeny podle počtu obcí (viz tabulka 4).

Tab. 4 Nodální regiony celkové denní dojížděky ve Zlínském kraji (seřazeno podle počtu obcí v jednotlivých regionech)

centrum nodálního regionu	počet obcí	počet obyvatel	rozloha (km ²)	hustota (ob./km ²)
Zlín	55	127 485	566,45	225,1
Uherské Hradiště	45	91 161	489,23	186,3
Kroměříž	42	63 946	429,22	149
Vsetín	30	67 118	639,28	105
Uherský Brod	23	42 141	357,52	117,9
Valašské Meziříčí	17	43 946	331,55	132,5
Holešov	16	20 058	115,05	174,3
Bystřice pod Hostýnem	16	16 867	174,82	96,4
Valašské Klobouky	12	16 879	157,91	106,9
Slavičín	11	13 860	168,94	82
Rožnov pod Radhoštěm	10	36 414	246,51	147,7
Otrokovice	8	28 917	94,25	306,8
Vizovice	7	7 647	79,98	95,6
Bojkovice	6	7 791	106,61	73,1
Koryčany	6	4 263	85,45	49,9
Luhačovice	5	8 288	57	145,4
celkem	309*	596 781	4 099,77	145,6

* Do výsledku jsou zahrnuty i mimokrajské obce dojíždějící do center ve Zlínském kraji.

Zdroj dat: SLDB 2001; vlastní výpočty a zpracování

Z celkového počtu 309 zpracovaných obcí spadá 55 obcí do nodálního regionu Zlín. Druhým v pořadí je region Uherské Hradiště se 45 obcemi, na třetím místě se nachází Kroměříž (42 obcí) a na čtvrtém nod Vsetín (30 obcí). V celkové charakteristice nodální region Zlín výrazně nepřevyšuje ostatní dojížděkové regiony, jak by se dalo očekávat a jak tomu bylo v případě olomouckého dojížděkového

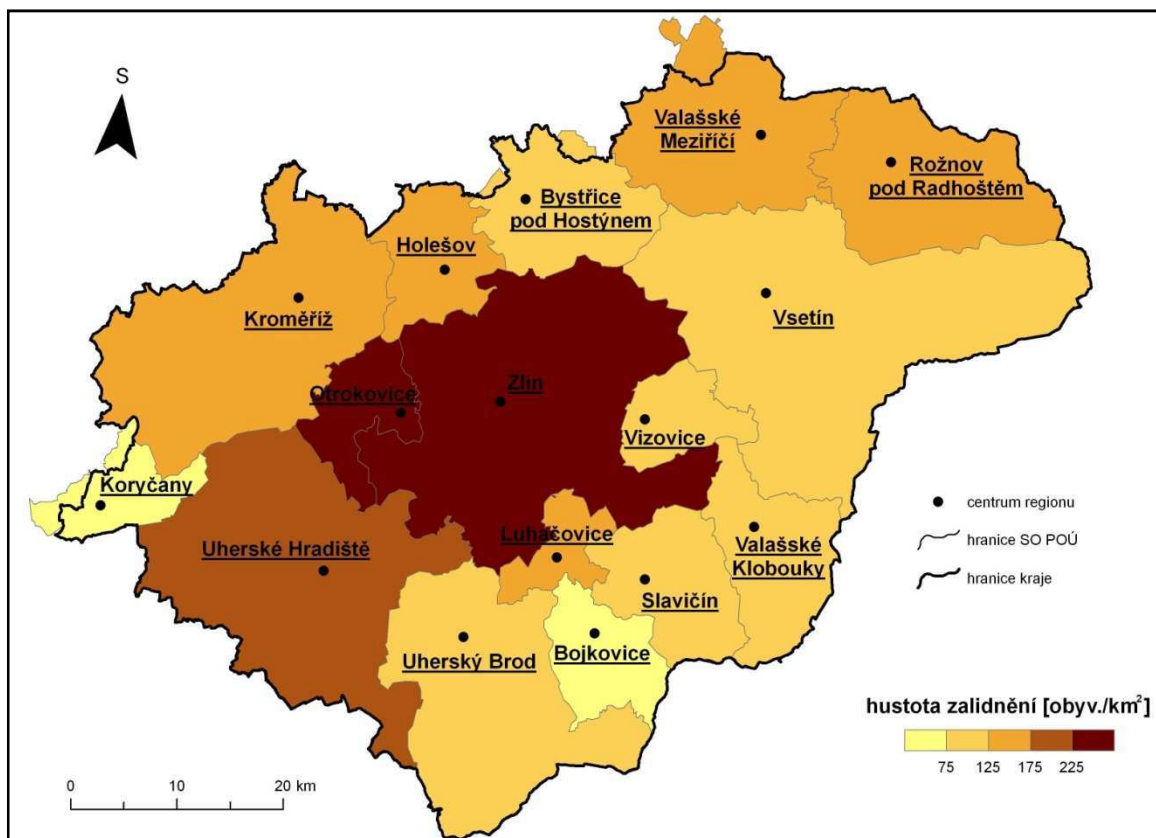
regionu v Olomouckém kraji. Ten, kromě počtu obcí, převažoval nad ostatními nodálními regiony ve všech ukazatelích, především v počtu obyvatel, dále v rozloze a v hustotě zalidnění.³⁵ Zlínský region opanoval pouze ukazatele počtu obcí a obyvatel. Zatímco olomoucký dojížděkový region je v počtu obyvatel téměř dvojnásobně veliký než druhý prostějovský, zlínský region je oproti uherskohradištkému větší pouze o třetinu obyvatel. V rozloze a v hustotě zalidnění se nodální region Zlín nachází až na druhém místě – v prvním případě za Vsetínem, v druhém případě za Otrokovicemi. Přesto patří zlínský region mezi 10 největších dojížděkových regionů v České republice.³⁶

Nejmenší možný nodální region tvoří Luhačovice, do kterých dojíždějí pouze čtyři obce. Region má tedy celkem 5 obcí. Další v pořadí jsou regiony Koryčany (6 obcí), Bojkovice (6 obcí) a Vizovice (7 obcí).

Největšího počtu obyvatel dosahují nodální regiony bývalých okresních měst. Co se týče hustoty obyvatelstva v jednotlivých dojížděkových regionech, tak největších hodnot, které přesahují 225 ob./km², dosahují centrální regiony Otrokovice a Zlín a dále pak region Uherské Hradiště (186,3 ob./km²). U zlínského a uherskohradištského regionu je to způsobeno především největším počtem obcí, v případě otrokovického regionu vysokým počtem obyvatel Otrokovic ve srovnání s malou rozlohou regionu. Na sledovaném území ale převažují hlavně regiony s hustotou obyvatelstva 75-125 ob./km². Jedná se především o nody v příhraničních oblastech se Slovenskem. Nejmenší hustota se nachází v nodálních regionech Koryčany a Bojkovice.

³⁵ viz ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010, s. 38.

³⁶ HALÁS, M. a kol.: Delimitation of micro-regions in the Czech Republic by nodal relations. In: Moravian Geographical Reports, Vol. 18, 2/2010, s. 19.

Obr. 5 Hustota zalidnění v nodálních regionech celkové denní dojížděky³⁷

6.5 Sociogeografická regionalizace podle Martina Hampla

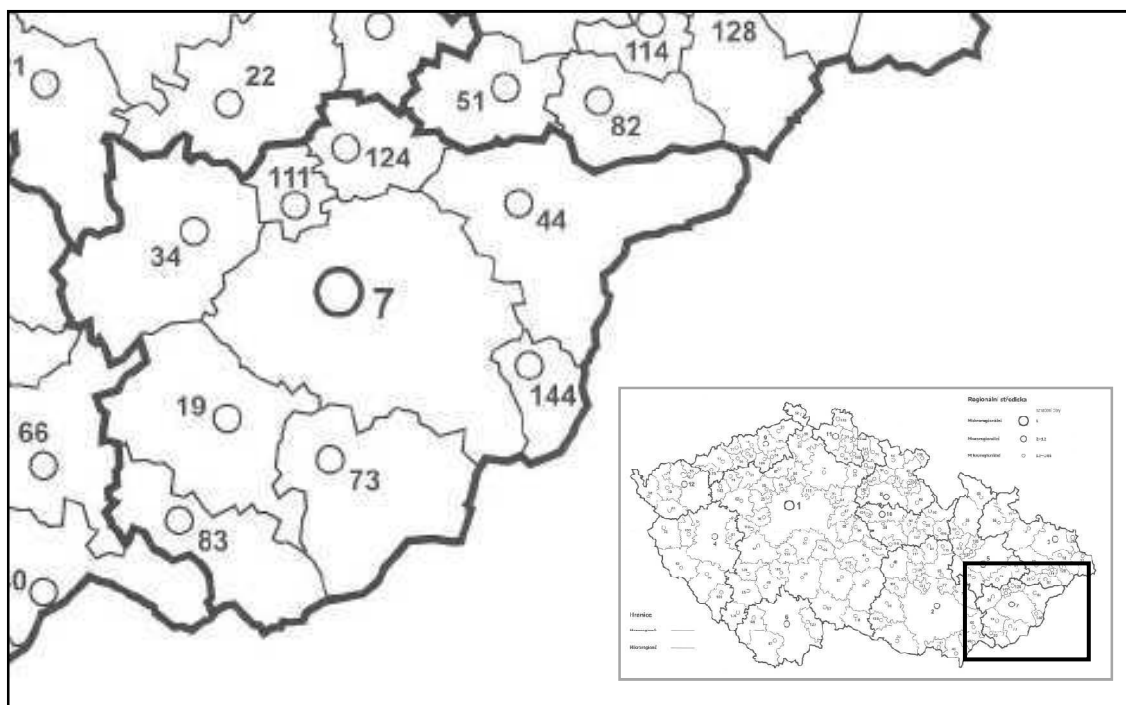
Střediska nodálních regionů můžeme charakterizovat i jinak, třeba na základě jejich polohy, dopravního spojení, nebo ekonomického potenciálu. Podle Martina Hampla (2005) a jeho sociogeografické regionalizace České republiky pro rok 2001 se regionální střediska ve Zlínském kraji dělí na:

- **regionální středisko mezoregionálního významu** - Zlín
- **regionální střediska mikroregionálního významu** - Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vsetín

Počet regionů vytvořených na základě Hamplovy sociogeografické regionalizace je v porovnání s počtem regionů celkové dojížděky menší. Hamplova regionalizace řadí do regionu střediska Zlín i území náležící v případě celkové dojížděky do regionu Luhačovic, Otrokovic, Slavičína a Vizovic, ke středisku Uherský Brod přiřazuje území

³⁷ Zdroj dat: SLDB 2001; vlastní zpracování

nodálního regionu Bojkovice. Středisko Koryčany řadí Hampl k regionálnímu středisku Kyjov. Asi největší odchylkou mezi oběma regionalizacemi je v Hamplově případě nezařazení mikroregionů Rožnova pod Radhoštěm a Valašského Meziříčí do Zlínského mezoregionu a naopak přiřazení mikroregionu Velká nad Veličkou (viz obr. 6).

Obr. 6 Sociogeografická regionalizace ČR v roce 2001 podle M. Hampla³⁸

Sociogeografická regionalizace profesora Martina Hampla je vytvořena hierarchicky. Jsou rozlišena regionální střediska makroregionální (Praha), mezoregionální (všechna krajská města kromě Jihlavy) a mikroregionální (celkem 131 mikroregionů).

Při regionalizaci podle Martina Hampla byly mikroregiony 1. stupně vymezeny primárně jako regiony pracovní dojížděky a v některých případech sekundárně upraveny především podle pravděpodobného obslužného spádu obcí a dojížděky do škol. Při jejich finálním výběru byla použita následující velikostní kritéria: požadovaná

³⁸ Pozn: Čísla označující střediska odpovídají jejich pořadí podle komplexního regionálního významu. 7 - Zlín, 19 - Uherské Hradiště, 34 - Kroměříž, 44 - Vsetín, 51 - Valašské Meziříčí, 73 - Uherský Brod, 82 - Rožnov pod Radhoštěm, 83 - Velká nad Veličkou, 111 - Holešov, 124 - Bystřice pod Hostýnem, 144 - Valašské Klobouky

Zdroj: HAMPL, M.: Geografická organizace společnosti v České republice: Transformační procesy a jejich obecný kontext. Praha 2005, mapová příloha; vlastní úprava

minimální velikost celého regionu musela být 15 tisíc obyvatel a samotného zázemí 5 tisíc obyvatel. Tyto hodnoty odpovídají přibližně modální velikosti pracovních obvodů a lze je proto označit za kritické pro formování elementárně vyvinutého funkčního mikroregionu s odpovídající polaritou střediska a zázemí. Existuje ale řada jednotek přechodného typu, proto byly rozlišeny dvě skupiny středisek s částečnou mikroregionální funkcí: subregionální typu A, jejichž pracovní obvod měl „potřebných“ 15 tisíc obyvatel, avšak v zázemí žilo pouze 2 500-4 999 obyvatel; subregionální typu B, jejichž pracovní obvod měl pouze 10 000-14 999 obyvatel, ale v zázemí žilo přes 5 000 obyvatel.³⁹ Subregionem typu B je na území Zlínského kraje pro rok 1991 Slavičín. V roce 2001 již ale požadovaná kritéria pro vytvoření subregionu typu B nesplňoval.⁴⁰

Na rozdíl od Hamplovy regionalizace byla regionalizace na základě dojížděky, se kterou se pracovalo v této práci, vytvořena pomocí těchto kritérií: Jako centrum dojížděky byla brána taková obec, do které směřují alespoň čtyři hlavní dojížděkové směry z okolních obcí, tzn., že nejmenší dojížděkový region musel mít minimálně pět obcí. Žádná další kritéria, jako např. počet obyvatel střediska nebo celého regionu nebyla brána v potaz. Což je rozdíl mezi Hamplovou regionalizací a regionalizací uvedenou v této práci.

6.6 Vliv (dez)integrace obcí na podobu nodálních regionů

V práci byla diskutována i možná problematika utváření nodálních regionů podle námi uvedených, poměrně „nenáročných“ kritérií, obcemi dezintegrovanými od centra.

Obnovení demokratické formy vlády se projevilo v znovuzavedení obecní samosprávy. Zákonem č. 367/1990 Sb. byla po 40 letech znovu obnovena samospráva obcí. Tento zákon nově a relativně rozsáhle vymezil samosprávné kompetence obcí. Reakcí na nové právní vymezení „svobodných“ obcí a současně reakcí na bývalé centralistické uplatňování střediskové soustavy a direktivního řízení investiční činnosti byla masivní dezintegrace obcí.⁴¹ Také ve Zlínském kraji docházelo v průběhu 90. let

³⁹ HAMPL, M.: Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext. Praha 2005, s. 81.

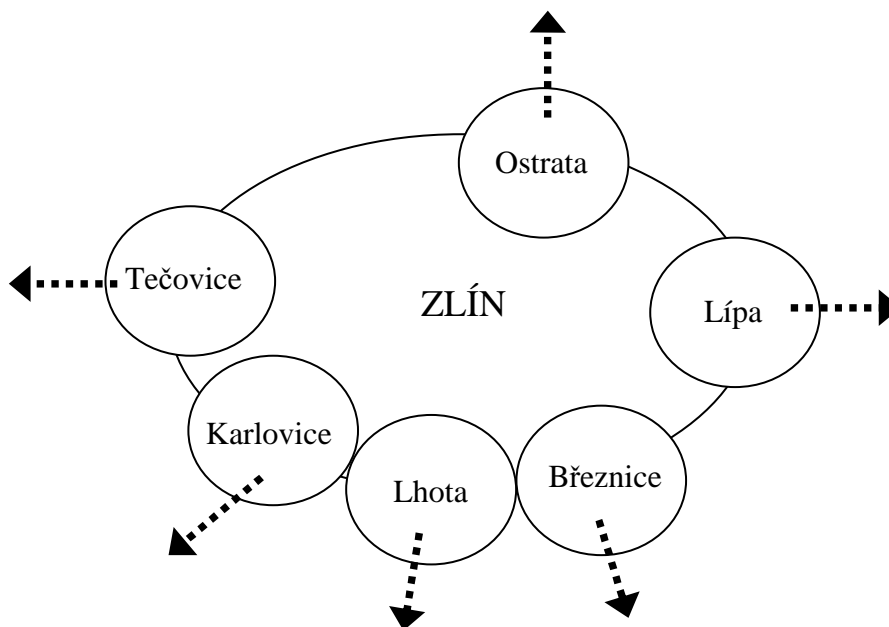
⁴⁰ Tamtéž, s. 145.

⁴¹ PERLÍN, R.: *Venkov, typologie venkovského prostoru*. [online]. © 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z URL <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>

k dezintegraci jednotlivých obcí od svých center. Tímto způsobem vzniklo 56 nových, či v mnoha případech obnovených obcí, které se odpojily od celkem 23 center.

Z celkového počtu dezintegrovaných obcí se více než polovina, přesně 32 obcí, osamostatnila již v prvním roce platnosti zákona o obnovení samosprávy obcí, tedy v roce 1990. S přibývajícím lety počet dezintegrovaných obcí klesal. V roce 1992 činil 11 obcí, roku 1993 se odpojilo 6 obcí. V roce 2001, ke kterému se vztahují údaje k tvorbě nodálních regionů, se osamostatnili již pouze 3 obce – Lukoveček od Fryštáku, Šelešovice od Kroměříže a Ostrata od Zlína.

Nejvíce obcí se dezintegrovalo na území okresu Zlín. Celkem 6 obcí (což je nejvíce i v rámci Zlínského kraje) se mezi lety 1990-2001 osamostatnilo od Zlína (viz obr. 7). V roce 1990 to byly Lhota, Lípa, Tečovice; v letech 1992 a 1993 obce Karlovice a Březnice a v roce 2001 již výše zmíněná Ostrata. Druhý nejvyšší počet obcí se odpojil od Slavičína. Byly to Lipová, Rudimov a Šanov v roce 1992, Petrůvka v roce 1999 a v následujícím roce se odpojila ještě obec Rokytnice. Obce se osamostatnily také od Fryštáku, Luhačovic, Napajedel, Valašských Klobouků a Vizovic.

Obr. 7 Schéma dezintegrace obcí od Zlína⁴²

⁴² Vlastní návrh a zpracování.

Tab. 5 Dezintegrované obce ve Zlínském kraji v letech 1990-2001

centrum	rok odpojení	dezintegrovaná obec	centrum	rok odpojení	dezintegrovaná obec
Bojkovice	1990	Komňa Záhorovice	Pitín	1990	Hostětín
Bystřice pod Hostýnem	1990	Chvalčov	Slavičín	1992	Lipová Rudimov Šanov
	1992	Vítonice		1999	Petrůvka
	1993	Blazice		2000	Rokytnice
	1994	Mrlínek			
Francova Lhota	1990	Valašská Senice	Střilky	1992	Zástřizly
Fryšták	2001	Lukoveček	Sulimov	1992	Karolín
Holešov	1990	Bořenovice		1993	Vrbka
		Přílepy Rymice	Uherské Hradiště	1990	Kunovice Staré Město
		Třebětice	Valašská Polanka	1990	Seninka
Hulín	1990	Pravčice	Valašské Klobouky	1990	Poteč
Jablůnka	1990	Pržno		1992	Křekov Vlachova Lhota
Kroměříž	1990	Jarohněvice Skaštice		1993	Tichov
	2001	Šelešovice	Vizovice	1990	Lhotsko
Litenčice	1990	Hoštice Kunkovice Nítkovice	Vsetín	1992	Janová Ústí
	1993	Honětice		1999	Lhota u Vsetína
Loučka	1990	Kunovice Podolí Police	Zlín	1990	Lhota Lípa Tečovice
Luhačovice	1990	Pozlovice		1992	Karlovice
	1993	Podhradí		1993	Březnice
Napajedla	1990	Komárov Oldřichovice Pohořelice			2001

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869-2005. II. díl, Praha 2006; vlastní zpracování

Na Kroměřížsku se nejvíce obcí, celkem 4, odpojilo od Bystřice pod Hostýnem, Holešova a od obce Litence. U Holešova je zajímavostí, že všechny obce se od něj osamostatnily již v roce 1990. Od největšího města kroměřížského okresu, Kroměříže, se v průběhu 90. let dezintegrovaly pouze tři obce – Jarohněvice, Skaštice a Šelešovice. Dále se na území okresu Kroměříž osamostatnily obce od Hulína, Střílek a Sulimova.

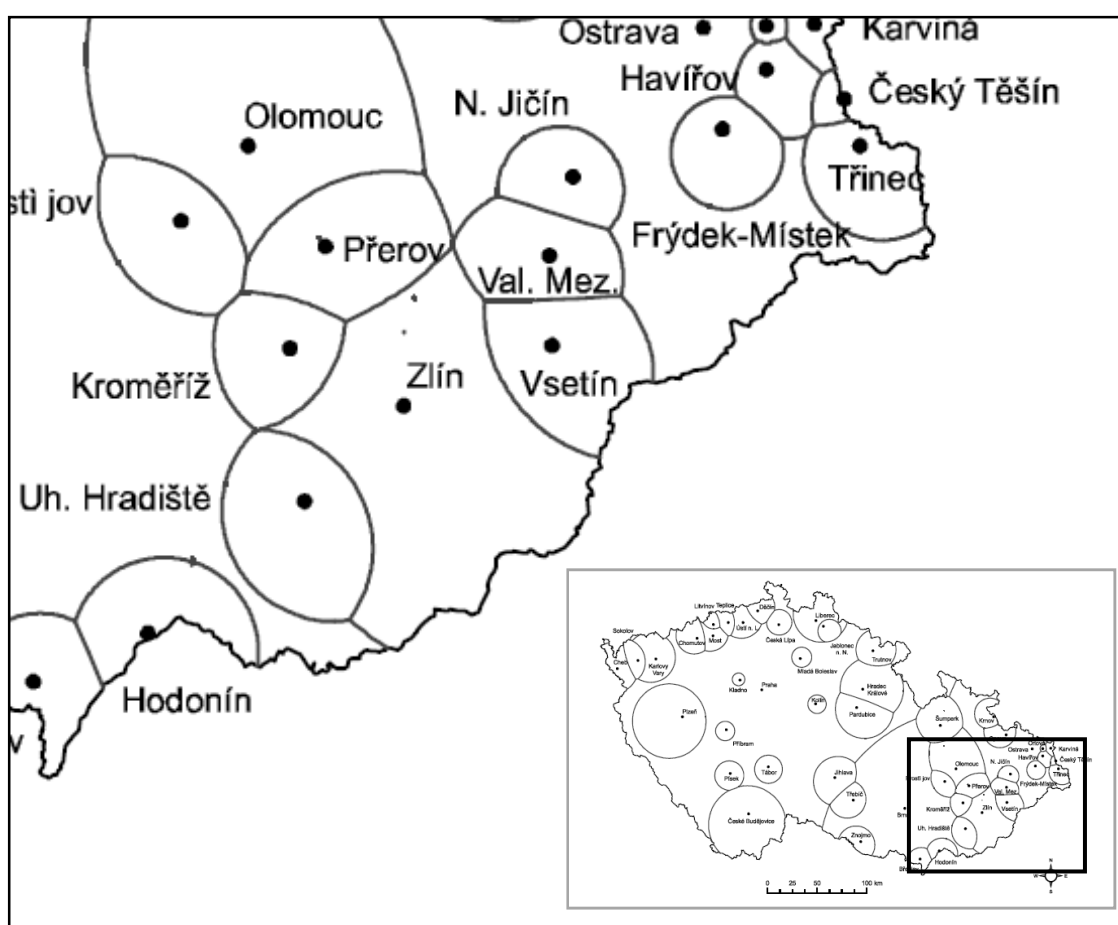
V okrese Vsetín se od bývalého okresního města v letech 1992 a 1999 odpojily 3 obce. Stejný počet obcí se v roce 1990 osamostatnil také od obce Loučka. Od každé další obce se již obce dezintegrovaly po jedné (např. Valašská Senice od Francovy Lhoty, Pržno od Jablůnky, nebo Seninka od Valašské Polanky).

Nejméně obcí se osamostatnilo na Uherskohradištku. Zde se v roce 1990 odpojily Komňa a Záhorovice od Bojkovic, Hostětín od Pitína a Kunovice a Staré Město od Uherského Hradiště.

Na základě analýzy osamostatněných obcí a analýzy nodálních regionů, bylo zjištěno, že žádné dezintegrované obce nevytvořily nodální region. Z toho vyplývá, že dezintegrace obcí, která proběhla v průběhu 90. let, neměla žádný vliv na podobu nodálních regionů nacházejících se ve Zlínském kraji.

7 Regionalizace Zlínského kraje na základě aplikace Reillyho modelu

V literatuře je popsána celá řada aplikací Reillyho modelu. Kromě topografické verze použité v této práci se můžeme setkat také s geometrickou aplikací, která je velmi jednoduchá a názorná a na rozdíl od té topografické pracuje s izomorfní rovinou. Jak vypadá regionalizace Zlínského kraje v roce 2001 vytvořená na základě aplikace geometrické verze Reillyho modelu, můžeme vidět na obrázku č. 8.

Obr. 8 Vliv středisek sídelního systému v roce 2001⁴³

Metodikou popsanou v kapitole 2.2 *Regionalizace na základě aplikace Reillyho modelu* byly několikrát posuzovány všechny obce Zlínského kraje. V topografické verzi

⁴³ Zdroj: ŘEHÁK, S. - HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Několik poznámek k možnostem aplikace Reillyho modelu. Geographia Moravica 1. Olomouc 2009, s. 51.; vlastní úprava

Reillyho modelu byl měněn koeficient odmocniny – pracovalo se s 2., 3., 5. a 7. odmocninou. Potenciálními centry modelových regionů byla stanovena sídla pověřených obecních úřadů ve Zlínském i v okolních krajích. Pracovalo se také s reálnými silničními vzdálenostmi mezi sídly a s počty obyvatel obcí s pověřeným obecním úřadem. Reálné silniční vzdálenosti byly zjišťovány pomocí internetového serveru <http://www.mapy.cz/>, kde prostřednictvím „Plánovače trasy“ byly vyhledávány nejkratší vzdálenosti mezi jednotlivými obcemi a sídly POÚ (mezi jejich geografickými středy). Počty obyvatel jednotlivých středisek vycházejí ze statistiky Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001.

7.1 Příklad vymezení působnosti center

Pro ukázkou vymezení působnosti center je vybrána obec Slopné, která se nachází ve střední části okresu Zlín. Středisky, ke kterým by obec mohla teoreticky spádovat, jsou všechna okolní sídla pověřeného obecního úřadu. Jsou to: Vizovice, Valašské Klobouky, Brumov-Bylnice, Slavičín, Luhačovice a Zlín. Použitím vzorce uvedeného v již zmíněné kapitole 2.2 a systémem „play off“ dochází k postupnému vyřazování jednotlivých sídel POÚ, až zůstane jen jedno vítězné. Vítězné sídlo se ale může lišit v závislosti na použitém koeficientu odmocniny. Takto byla tedy posuzována každá obec ve Zlínském kraji pro všechny odmocniny a s příslušnými potenciálními středisky. Za potenciální střediska byla brána v úvahu také sídla pověřených obecních úřadů z okolních krajů – Jihomoravského, Olomouckého a Moravskoslezského.

První porovnávanou dvojicí jsou například sídla POÚ Vizovice a Luhačovice. Vizovice mají 4 501 obyvatel, Luhačovice 5 621. Nejkratší silniční vzdálenost mezi obcí Slopné a Vizovice činí 10,7 km, mezi obcí Slopné a Luhačovice pak 9,8 km. Výpočtem se zjistilo, že maximální dosah působnosti Vizovic je 9,7 km pro 2. odmocninu, nebo 10,1 km pro 7. odmocninu. Tento maximální dosah Vizovic je ale menší, než již zmíněná skutečná vzdálenost Slopné – Vizovice 10,7 km. Vizovice tedy vypadávají z procesu posuzování, naopak Luhačovice postupují dále a jsou posuzovány s dalším případným konkurentem, např. Slavičínem. Obdobným postupem vypadávají pro všechny odmocniny i Slavičín, Brumov-Bylnice a Valašské Klobouky. Zbývá poslední možný konkurent Luhačovic, a to Zlín. Luhačovice mají 5 621 obyvatel, ve Zlíně žije 80 854 obyvatel. Silniční vzdálenost

mezi obcí Slopné a Luhačovice činí 9,8 km, vzdálenost obcí Slopné a Zlín je 24 km. Výpočtem bylo zjištěno, že maximální dosah Luhačovic ve 2. odmocnině v tomto případě činí 7,1 km, což je méně než vzdálenost Slopné – Luhačovice. Tím pádem musí být obec Slopné pro koeficient 2. odmocniny přiřazena do teoretické působnosti Zlína. Naopak ve 3., 5. a 7. odmocnině je maximální dosah Luhačovic již 9,8 km, 12,4 km a 13,7 km. V tomto případě je dosah stejný, popř. větší než reálná vzdálenost Slopné – Luhačovice a obec Slopné tedy může být zařazena do působnosti sídla POÚ Luhačovice.

7.2 Reillyho model s koeficientem 2. odmocniny

Jak již bylo několikrát zmíněno, jako střediska modelových regionů jsou použita sídla pověřených obecních úřadů, kterých je ve Zlínském kraji celkem 25. Počet modelových regionů je tedy stejný jako počet SO POÚ. Při aplikaci Reillyho modelu dochází u 2. odmocniny oproti administrativnímu členění ke vzniku rozdílů v územním vymezení regionů. Nadhodnocuje se také role větších měst a potlačuje se role středisek nižšího řádu.

7.2.1 Modelová regionalizace a administrativní členění kraje

Při srovnání vzniklých modelových regionů a současného administrativního členění Zlínského kraje (SO POÚ) zjišťujeme již výše zmíněné rozdíly v územním vymezení regionů. Nejméně markantní jsou tyto rozdíly na území okresu Vsetín. Hranice modelových regionů zde z převážné většiny odpovídají hranicím SO POÚ. Modelový region Rožnova pod Radhoštěm je jako jediný z celého Zlínského kraje úplně totožný s územím správního obvodu POÚ Rožnov pod Radhoštěm. Území regionu Vsetín je přibližně zachováno v administrativních hranicích, pouze došlo k jeho rozšíření na úkor Karolinky, částečně na úkor Horní Lidče a také správního obvodu Vizovice. V severní části SO POÚ Vsetín došlo oproti administrativnímu členění k přesunu obce do modelového regionu Valašské Meziříčí. Sféra vlivu Valašského Meziříčí se na základě výpočtů Reillyho modelu rozšířila na západ, kde zabírá celou třetinu SO POÚ Bystřice pod Hostýnem. Zbytek tohoto správního obvodu pak náleží stejnojmennému modelovému regionu.

Území SO POÚ Chropyně je rozděleno mezi oblast spádující mimo kraj (viz kapitola 7.2.2) a modelový region Chropyně, který zaujímá asi polovinu

jeho rozlohy. Podobné je to i ve správním obvodě POÚ Holešov. Jeho severní část vyplňuje území spadující mimo kraj, střední část zaujímá teoretický region Holešov a jižní okraj náleží do působnosti Zlína. V hranicích administrativního členění se drží teoretický region Hulín, pouze v severní části správního obvodu uplatňuje svůj vliv nedaleká Kroměříž. Území Kroměříže je v modelovém případě téměř stejné jako území kroměřížského správního obvodu POÚ. Pouze v západní části rozšiřuje svůj vliv na úkor Morkovic-Slížan, jejichž modelový region je zmenšen také ještě o území spadující mimo Zlínský kraj (viz kapitola 7.2.2).

Nejmenší region vytváří Uherský Ostroh, který v modelové regionalizaci nezahrnuje žádnou další obec. Výrazné územní změny v porovnání s administrativním členěním nezaznamenal ani Uherský Brod, který se jen částečně rozšířil směrem na východ na úkor Bojkovic. Jejich územní působení je v tomto modelovém případě také téměř totožné s působností SO POÚ Bojkovice. Centrem modelového regionu Uherské Hradiště je aglomerace tvořená městy Staré Město a Uherské Hradiště.⁴⁴ Stejně jako předchozí dva regiony, tak i region Uherské Hradiště se z převážné většiny drží v administrativních hranicích SO POÚ Uherské Hradiště. Svůj vliv rozšířil pouze na západě, kde zaujímá téměř polovinu území SO POÚ Koryčany, a na jihu, kde zasahuje do SO POÚ Uherský Ostroh. V důsledku vytvoření aglomerace došlo k úplnému pohlcení SO POÚ Staré Město.

Výrazné územní změny nastaly v případě vymezení Zlínského regionu. Jak již bylo řečeno, koeficient 2. odmocniny výrazně posiluje roli velkých měst, proto je modelový region Zlín výrazně větší, než správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem. Z hlediska územního rozsahu došlo ke zvětšení regionu hlavně směrem na východ, v oblasti působení SO POÚ Vizovice, Luhačovice a z části i Valašské Klobouky. Z tohoto důvodu je modelové území Vizovic oproti jejich správnímu obvodu poloviční, to samé platí také v případě Luhačovic. Na východě zasahuje zlínský region do jižní části SO POÚ Holešov (viz výše) a okrajově také do SO POÚ Napajedla. Ve východní části Zlínského okresu uplatňují svůj vliv Slavičín, Valašské Klobouky a Brumov-Bylnice. Všechna tato modelová území se převážně drží v hranicích svých SO POÚ. Stejně tomu je také v případě modelových regionů Otrokovic a Napajedel v západní části okresu.

⁴⁴ Důvody pro vytvoření aglomerace jsou uvedeny v kapitole 7.3.1 Aglomerace Uherské Hradiště.

7.2.2 Modelová spádovost mimo území Zlínského kraje

Při tvorbě modelových území došlo také k tomu, že některé oblasti při hranici s vedlejším krajem teoreticky spádují mimo Zlínský kraj. Tyto oblasti se nacházejí pouze na území okresu Kroměříž. Na Holešovsku a v regionu Chropyně se projevuje silný vliv nedalekého Přerova v Olomouckém kraji, do kterého teoreticky spádují obce Kostelec u Holešova, Němčice, Žalkovice a Kyselovice. Zřejmě je tato vazba způsobena výrazně převažujícím počtem obyvatel Přerova oproti počtu obyvatel Kroměříže, Holešova, nebo i nedalekého Hulína a Chropyně. Na západní okraj okresu Kroměříž má vliv město Vyškov v Jihomoravském kraji, kam modelově spádují obce Nítkovice a Kunkovice, jinak náležející do SO POÚ Morkovice-Slížany.

Obr. 9 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 2. odmocniny⁴⁵

⁴⁵ Zdroj: vlastní zpracování

7.2.3 Modelová regionalizace v porovnání s nodálními regiony kraje

Při porovnání teoretických regionů vytvořených aplikací Reillyho modelu s regiony nodálními, vymezenými podle celkové dojížděky (dojížděka do zaměstnání a do škol), byly zjištěny následující výsledky. Na území okresu Vsetín se nodální region Rožnova pod Radhoštěm téměř přesně shoduje s modelovým regionem Rožnova pod Radhoštěm (rozdíl tvoří pouze jeden katastr obce Střítež nad Bečvou). Naopak modelový region Valašské Meziříčí se oproti nodálnímu zvětšil západním směrem na úkor nodálního regionu Bystřice pod Hostýnem. Území modelového regionu Vsetína se na rozdíl od regionu podle celkové dojížděky výrazně zmenšilo. Při aplikaci 2. odmocniny Reillyho modelu zde vznikly dva nové regiony, Karolinka a Horní Lideč, která jako centrum dojížděky vůbec neexistují.

Jak již bylo zmíněno, u modelového regionu Bystřice pod Hostýnem došlo oproti nodálnímu k jeho zmenšení, a to na úkor regionu Valašské Meziříčí. Teoretický region Holešova je vymezen téměř stejně jako stejnojmenný nodální region, pouze v jeho severní části došlo ke zmenšení o území spadující mimo Zlínský kraj (viz kapitola 7.2.2). Na rozdíl od regionalizace podle celkové dojížděky byly na Kroměřížsku aplikací Reillyho modelu vytvořeny regiony Hulín, Chropyně a Morkovice-Slížany. Díky vzniku těchto regionů došlo ke zmenšení modelového území Kroměříže oproti tomu dojížděkovému téměř o třetinu. O něco menší je také modelové území Koryčan. To ale přišlo o území ve prospěch regionu Uherského Hradiště.

Území teoretického regionu Uherské Hradiště se od toho nodálního výrazně neliší. Pouze v severní části se rozšířilo na úkor regionu Zlína, čímž dosáhlo hranice SO POÚ Uherské Hradiště. Na jihu došlo k vytvoření modelového regionu jedné obce, Uherského Ostrohu, který jako dojížděkové centrum neexistoval a byl součástí nodu Uherské Hradiště. Území dalších dvou teoretických regionů na Uherskohradištsku, Uherského Brodu a Bojkovic, se oproti těm nodálním prakticky nezměnila.

Nejvíce změn nastalo jako obvykle na území okresu Zlín. Vznikl nový modelový region Napajedla, jehož území je v regionalizaci na základě celkové dojížděky rozděleno mezi nody Zlína a Otrokovic. Teoretický region Otrokovic je také téměř o polovinu menší než jeho stejnojmenný nod (drží se v rozsahu SO POÚ). U modelového regionu Vizovice došlo oproti jejich nodálnímu regionu k odebrání území ve prospěch regionu Vsetín. Na druhou stranu získal na jihu část území na úkor nodálního regionu Zlín. K velkým územním proměnám došlo na východě okresu,

při slovenských hranicích. Na území SO POÚ Brumov-Bylnice, jenž bylo v rámci celkové dojížděky rozděleno mezi nody Valašské Klobouky a Slavičín, byl vytvořen nový modelový region Brumov-Bylnice. Ten vyplňuje drtivou většinu území výše zmiňovaného správního obvodu POÚ. Z toho logicky vyplývá, že území teoretických regionů Valašských Klobouků a Slavičina se při aplikaci 2. odmocniny Reillyho modelu oproti stejnojmenným nodům zmenšilo. Slavičín je jako teoretický region téměř o polovinu území menší, stejně tak je tomu i u Valašských Klobouků. Naopak územní změnu téměř nezaznamenaly Luhačovice, které jak v případě nodálního, tak i v případě modelového regionu prakticky zasahují do stejného území. Velikost modelového regionu Zlína se na rozdíl od toho dojížděkového příliš nezmenšila.

7.3. Reillyho model s koeficientem 5. odmocniny

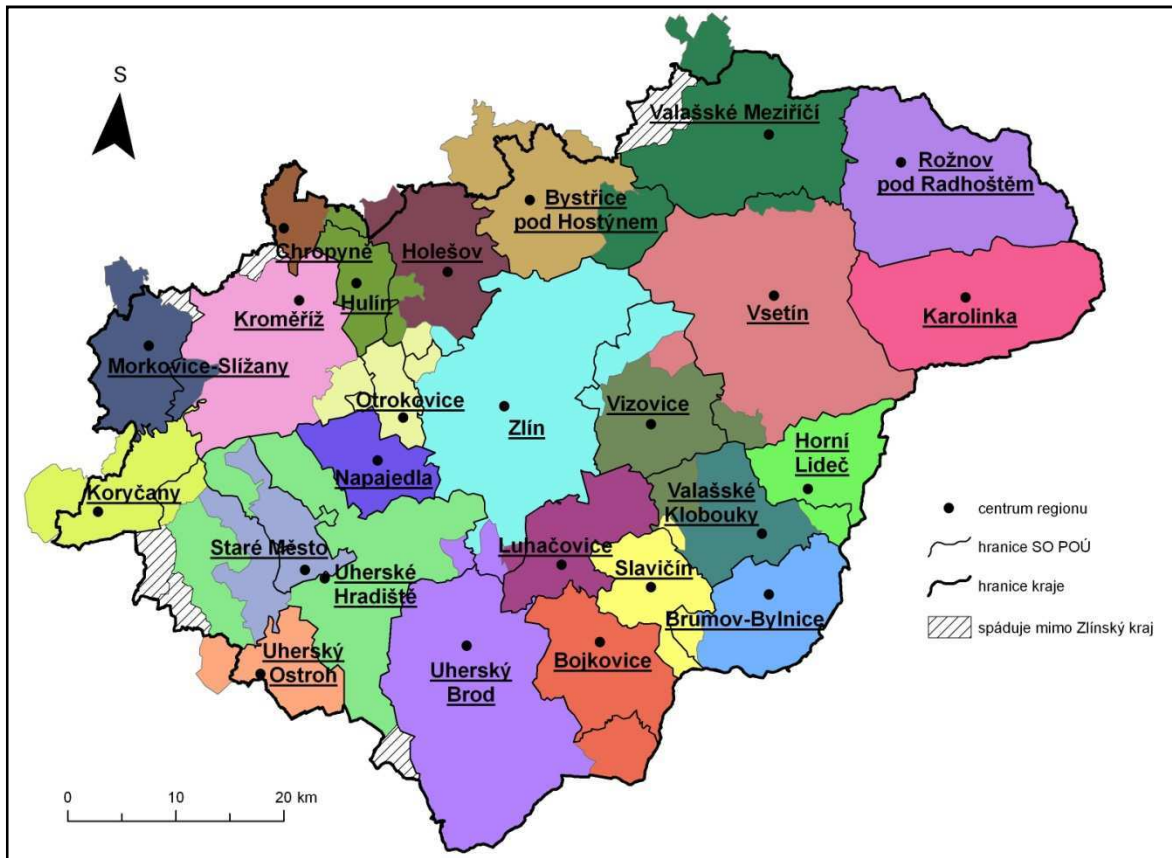
Pro regionalizaci území Zlínského kraje se varianta Reillyho modelu s koeficientem 5. odmocniny v porovnání s dalšími koeficienty jeví jako neoptimálnější. Nepochází zde již k posilování role velkých středisek na úkor malých (jako tomu bylo například u koeficientu 2. odmocniny) a vzniklé modelové regiony nejvíce odpovídají správním obvodům obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ).

7.3.1 Aglomerace Uherské Hradiště

Při aplikaci Reillyho modelu s koeficientem 5. odmocniny došlo na území okresu Uherské Hradiště k problému při vymezení modelových regionů. Jak již bylo několikrát poznamenáno, jako střediska dojížděkových regionů byla zvolena sídla pověřených obecních úřadů. Na Uherskohradištsku se jedná o Bojkovice, Uherský Brod, Uherský Ostroh, Staré Město a Uherské Hradiště. A právě v případě posledních dvou jmenovaných středisek muselo být přistoupeno k menší úpravě.

Města Uherské Hradiště a Staré Město v dnešní době prakticky tvoří souměstí. Pokud se podíváme na mapu administrativního členění okresu, zjistíme, že SO POÚ Staré Město je téměř celý obklopen SO POÚ Uherské Hradiště (pouze na SZ sousedí s SO POÚ Koryčany a Kroměříž). Použitím 5. odmocniny došlo k vytvoření modelového regionu Staré Město, jenž se nacházel téměř uprostřed modelového regionu Uherské Hradiště. Ten se navíc díky tomu stal regionem nespojitým (viz obr. 10). Obě tyto situace ale nejsou v souladu s pravidly regionalizace, proto byla provedena

tato úprava⁴⁶: Uherské Hradiště a Staré Město byly spojeny do jednoho města, čímž došlo k vytvoření aglomerace Uherské Hradiště.⁴⁷

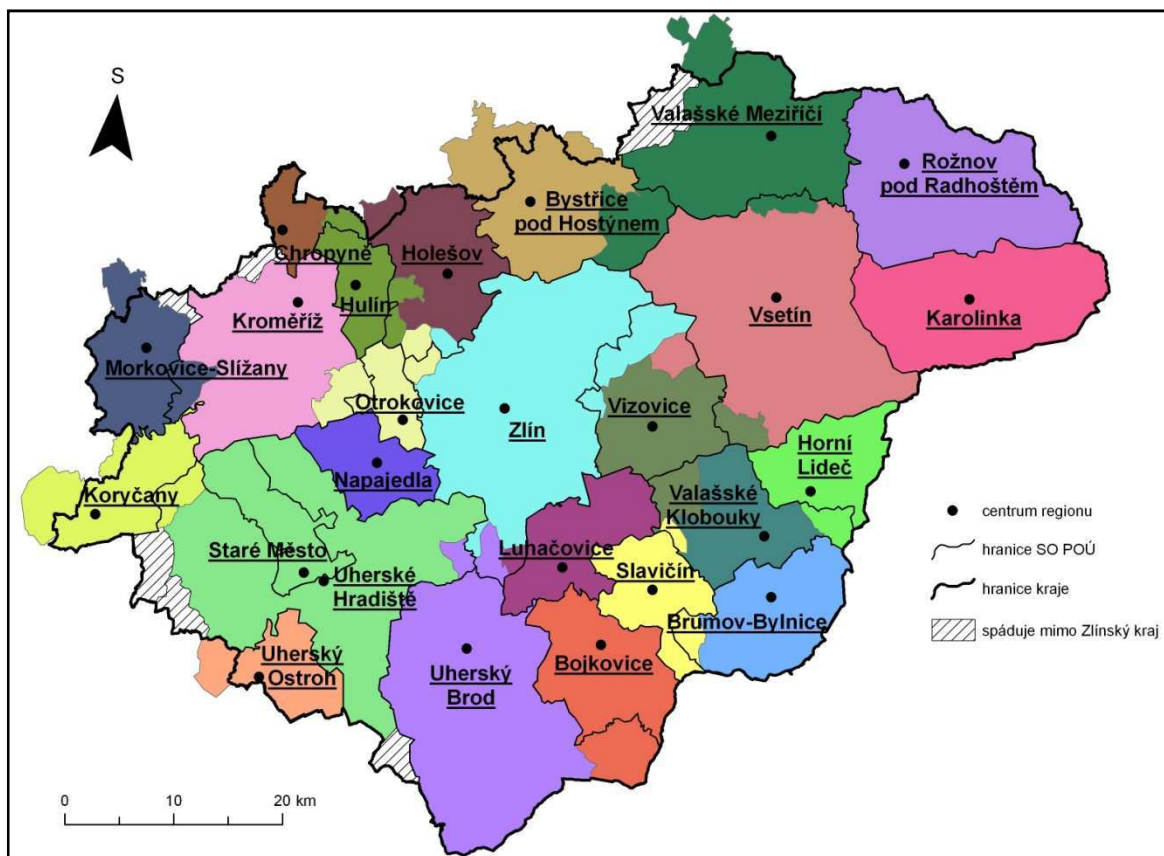
Obr. 10 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 5. odmocniny - stav před vytvořením aglomerace Uherské Hradiště⁴⁸

Po zpětném překontrolování dat bylo zjištěno, že nově vzniklý modelový region aglomerace Uherské Hradiště se oproti tomu předchozímu (před úpravou) rozšířil pouze o území modelového regionu Staré Město (to samé se týká i koeficientu 7. odmocniny). Modelový region Uherské Hradiště vzniklý na základě aplikace 2. a 3. odmocniny již před úpravou obsahoval území SO POÚ Staré Město (viz posílení vlivu větších měst). Nový teoretický region se tak oproti tomu starému rozšířil pouze o malou část území, a to na úkor modelových regionů Koryčan a Uherského Brodu.

⁴⁶ Úprava byla provedena i u 2., 3. a 7. koeficientu odmocniny.

⁴⁷ Při výpočtu jednotlivých koeficientů byl jako počet obyvatel aglomerace Uherské Hradiště použit součet obyvatel Uherského Hradiště a Starého Města. Reálné silniční vzdálenosti mezi aglomerací a obcemi byly z technických důvodů počítány od středu Uherského Hradiště.

⁴⁸ Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 11 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 5. odmocniny - stav po vytvoření aglomerace Uherské Hradiště⁴⁹

7.3.2 Modelová regionalizace a administrativní členění kraje

V úvodu kapitoly již bylo naznačeno, že modelové regiony vytvořené na základě aplikace koeficientu 5. odmocniny nejvíce odpovídají administrativnímu uspořádání Zlínského kraje, čili správním obvodům obcí s pověřeným obecním úřadem. Nejde však o podobnost úplnou. I v tomto případě zde existují větší či menší územní rozdíly.

K oblastem s nejmenším počtem odlišností patří již tradičně okres Vsetín. Hned dva modelové regiony – Karolinka a Rožnov pod Radhoštěm – zde plně odpovídají stejnojmenným správním obvodům obcí s pověřeným obecním úřadem. Také Vsetín a Horní Lideč mají téměř stejný teoretický rozsah území jako jejich SO POÚ. Dochází zde pouze k menším územním odlišnostem. Horní Lideč částečně zasahuje do SO POÚ Valašské Klobouky. Jedná se o obce Študlov a Valašské Příkazy. Zajímavostí je, že tyto obce náleží do SO POÚ Valašské Klobouky, který je součástí

⁴⁹ Zdroj: vlastní zpracování

okresu Zlín, ale zároveň těmito obcemi zasahuje i do okresu Vsetín. Výsledek aplikace Reillyho modelu je tedy v tomto případě opodstatněný. Největší územní rozdíly oproti administrativnímu členění zaznamenalo Valašské Meziříčí. Část území SO POÚ spadá mimo kraj (viz kapitola 7.3.3), naopak na západě získalo pro svůj teoretický region východní část SO POÚ Bystřice pod Hostýnem.

Modelový region Bystřice pod Hostýnem je téměř o třetinu menší než jeho SO POÚ (viz výše). Největší nárůst území v okrese Kroměříž zaznamenal teoretický region Hulín. Ten získal území na úkor SO POÚ Holešov (obce Kunovice a Třebětice) a Chropyně (obec Žalkovice). Modální region Holešov je skoro totožný se stejnojmenným SO POÚ. Jsou zde pouze drobné rozdíly – již zmíněné obce spadující do regionu Hulína, katastr obce Míškovice, který modelově spadá pod region Otrokovic a obec Lehotice, jež náleží do regionu Zlína. Územnímu rozsahu svých SO POÚ téměř odpovídají Koryčany, ke kterým z SO POÚ Uherské Hradiště navíc spádují Staré Hutě a Stupava, a Morkovice-Slížany, jež na úkor správního obvodu Kroměříže získaly tři obce (Troubky-Zdislavice, Hoštice a Honětice). Severní část SO POÚ Kroměříž spadá mimo území kraje do kraje Olomouckého (viz kapitola 7.3.3), na východě uplatňuje svůj vliv na obce Kvasice a Nová Dědina modelový region Otrokovic. Zbývající převážnou část území správního obvodu však vyplňuje teoretický region Kroměříž.

Teoretické regiony, které vznikly na území okresu Uherské Hradiště, se od správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady v některých případech liší pouze o několik obecních katastrů. Důvody, proč modelový region aglomerace Uherské Hradiště obsahuje také území SO POÚ Staré Město, jsou popsány v kapitole *7.3.1 Aglomerace Uherské Hradiště*. Jinak region Uherské Hradiště téměř úplně odpovídá svému SO POÚ. Pouze v západní části jsou od něj odtrženy dvě obce ve prospěch regionu Koryčan (viz výše) a při hranicích s okresem Hodonín (Jihomoravský kraj) vznikly dva regiony spadující mimo území Zlínského kraje (viz kapitola 7.3.3). Naprosto stejný modelový region v porovnání se správním obvodem POÚ vytváří Uherský Ostroh. V administrativních hranicích se drží také teoretický region Uherský Brod. V severní části k němu navíc spádují obce náležející do SO POÚ Zlín (Dobrkovice a Velký Ořechov) a obec Částkov, která administrativně patří do SO POÚ Uherské Hradiště. Naopak na východě připadá část území regionu Uherský Brod (obce Starý Hrozenkov, Vápenice, Vyškovec)

k modelovému regionu Bojkovice. Ten se díky tomuto novému území zvětšil oproti svému SO POÚ o celou třetinu.

Na Zlínsku zaznamenávají největší územní rozdíly teoretické regiony Otrokovic, Vizovic a Zlína. Region Otrokovic vyplňuje celé území stejnojmenného SO POÚ, ke kterému ještě připadají obce na úkor Kroměříže, Holešova a Zlína (obec Mysločovice). Modelový region Vizovic zaujímá asi dvě třetiny území SO POÚ Vizovice a jednu obec náležející do správních obvodů POÚ Vsetín (obec Pozdřechov) a tři obce do obvodu Valašské Klobouky (obce Loučka a Újezd). Rozsah teoretického regionu Zlína se víceméně pohybuje v administrativních hranicích správního obvodu POÚ. Pouze na východě se rozšířilo o část území spadajícího do SO POÚ Vizovice a na jihu se zmenšilo o tři obce ve prospěch regionů Uherského Brodu a Luhačovic. Modelový region Luhačovice se s výjimkou jedné obce (Kaňovice), která přibyla, zcela podobá správnímu obvodu POÚ. Stejně tak tomu je i u teoretického regionu Napajedla, který je se svým SO POÚ naprosto totožný. Také na východě Zlínského okresu nevznikly velké územní odlišnosti. Region Slavičína se na rozdíl od svého SO POÚ rozšířil pouze o jednu obec (Haluzice) na úkor Valašských Klobouků a o Rokytnici spadající do SO POÚ Brumov-Bylnice. Drtivou část posledně jmenovaného správního obvodu zaujímá teoretický region Brumova-Bylnice. Poslední region, Valašské Klobouky, v žádném místě nepřesahuje hranice svého SO POÚ. Naopak je asi o čtvrtinu menší, a to ve prospěch Vizovic, Slavičína a Horní Lidče.

7.3.3 Modelová spádovost mimo území Zlínského kraje

Stejně jako u předchozích koeficientů, tak i v případě aplikace koeficientu 5. odmocniny dochází při regionalizaci ke vzniku oblastí, které spádují mimo území Zlínského kraje. Oproti 2. odmocnině je ale jejich rozloha téměř dvojnásobná. Území spádující do sousedních krajů se již také nenachází pouze v okrese Kroměříž, rozšířilo se i na Vsetínsko a Uherskohradištsko. V okrese Vsetín spáduje do nedalekého města Hranice, které leží v okrese Přerov (Olomoucký kraj), západní část SO POÚ Valašské Meziříčí. Jedná se pouze o obec Kelč. Na Kroměřížsku uplatňuje svůj vliv Kojetín (také v okrese Přerov), do něhož teoreticky dojíždí obec Bezměrov (v SO POÚ Kroměříž) a v okrese Prostějov obec Němčice nad Hanou, do které spáduje obec Dřínov ležící v SO POÚ Morkovice-Slížany. Poměrně velké území spádující ze Zlínského kraje do okresu Hodonín v kraji Jihomoravském tvoří obce na jihozápadě SO POÚ

Uherské Hradiště. Silný vliv, ale také krátkou vzdáleností, zde uplatňuje město Bzenec, do nějž spádují obce Hostějov, Medlovice, Ořechov a Újezdec. Sousední obec Osvětimany jako jediná spáduje do nedalekého města Kyjov. Poslední obcí, která teoreticky dojíždí mimo kraj, jsou Boršice u Blatnice v jižní části SO POÚ Uherské Hradiště. Na ty uplatňuje svůj vliv Velká nad Veličkou (okres Hodonín).

7.3.4 Modelová regionalizace v porovnání s nodálními regiony kraje

Porovnáním modelových regionů s nodálními regiony vytvořenými na základě celkové dojížděky jsme došli k těmto výsledkům. Velké územní odlišnosti vznikly na Vsetínsku. Zatímco při regionalizaci pomocí celkové dojížděky zde zasahují čtyři regiony (Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín, Rožnov pod Pradědem), u aplikace Reillyho modelu je to již regionů šest (výše jmenované regiony + Horní Lideč a Karolinka). Na území nodálního regionu Vsetín působí v rámci teoretické regionalizace regiony Vsetín, Horní Lideč a Karolinka. Modelový region Rožnova pod Radhoštěm je téměř totožný s regionem dojížděkovým. Rozdíl mezi nimi činí pouze jedna obec (Střítež nad Bečvou), o kterou je nodální region větší. Teoretický region Valašského Meziříčí se oproti tomu nodálnímu zvětšil o území, které získal na úkor regionu Bystřice pod Hostýnem. Naopak v západní části se teoretický region zmenšil o území spádující mimo Zlínský kraj.

Také na Kroměřížsku se nachází celkem výrazné rozdíly mezi nody a teoretickými regiony. Jak již bylo popsáno výše, modelový region Bystřice pod Hostýnem je téměř o čtvrtinu menší oproti tomu nodálnímu, a to ve prospěch regionu Valašského Meziříčí. Modelový region Holešova je prakticky stejně velký jako ten nodální. K drobným změnám došlo pouze u jeho územního rozmístění (např. do nodálního regionu spádují obce Kurovice a Třebětice, ale do modelového regionu již nespádují). Nové regiony nezaznamenalo pouze Vsetínsko, ale také Kroměřížsko. Oproti regionalizaci vytvořené na základě celkové dojížděky zde vznikly tři nové modelové regiony, všechny na území nodálního regionu Kroměříže. Ve východní části se jedná se o regiony Hulína a Chropyně, v západní části je to teoretický region Morkovice-Slížany. V severní části nodálního regionu vzniklo území, které spáduje mimo Zlínský kraj. Zbylou část nodu vyplňuje modelový region Kroměříže. Ke zvětšení modelového regionu oproti tomu nodálnímu došlo u Koryčan.

Území, o které se region zvětšil, se nachází v jeho západní části a tvoří jej tři katastrální území obcí Cetechovice, Chvalnov-Lísky a Zástřizly.

Ve srovnání s okresem Kroměříž nedošlo na území okresu Uherské Hradiště k tolika velkým změnám. Území modelového regionu aglomerace Uherské Hradiště se v porovnání s nodálním regionem zvětšilo o několik katastrů pouze v severovýchodní části. Při jeho administrativních hranicích s okresem Hodonín (Jihomoravský kraj) vznikly, na rozdíl od nodálního území, oblasti teoreticky spadující mimo kraj. Zatímco se Uherskému Ostrohu nepodařilo prosadit jako centrum dojížděky, při modelové regionalizaci již dokázal vytvořit vlastní region – náleží k němu obce Ostrožská Lhota a Ostrožská Nová Ves. Území teoretického regionu Uherského Brodu se oproti tomu nodálnímu zvětšilo na severu celkem o tři obce (Dobrkovice, Velký Ořechov a Částkov), naopak na východě se o pět obcí zmenšilo (Nezdenice, Rudice, Starý Hrozenkov, Vápenice a Vyškovec), a to ve prospěch regionu Bojkovice. Ten se tak oproti tomu nodálnímu výrazně zvětšil.

Velké množství rozdílů mezi modelovými a nodálními regiony se objevilo na území okresu Zlín. Jedná se o rozdíly jak ve velikosti území jednotlivých regionů, tak i v jejich počtu. Při regionalizaci na základě reálných dojížděkových vazeb vzniklo celkem šest regionů. Aplikací koeficientu 5. odmocniny Reillyho modelu bylo vytvořeno o dva regiony více, tedy osm. Novým regionem je region Napajedla, který vznikl na území, jež bylo rozděleno mezi nodální regiony Otrokovice a Zlína, a který v této nové podobě přesně odpovídá stejnojmennému SO POÚ. Druhý nový region byl vytvořen ve východní části okresu. Jedná se o modelový region Brumova-Bylnice. Jeho území měly mezi sebe rozděleny dva nodální regiony Valašské Klobouky a Slavičín. Teoretický region Otrokovice je asi o polovinu menší než ten nodální. Příčinou toho je výše popsán vznik regionu Napajedla. Jinak otrokovický modelový region zaujímá přibližně stejné území jako region nodální. Rozdíly jsou pouze v jeho severovýchodní části, kde do něj na úkor nodálního regionu Zlína spádují obce Míškovice, Machová a Mysločovice. Velký územní rozdíl vznikl mezi teoretickým regionem Zlína a zlínským dojížděkovým regionem, který je oproti tomu teoretickému téměř o polovinu větší. Ke zmenšení rozsahu modelového regionu Zlín došlo především na východě. Hlavně to bylo ve prospěch regionů Valašské Klobouky, Vizovice a Luhačovice. Další území ztratil Zlín na jihu ve prospěch Uherského Hradiště a již zmíněných Napajedel. V případě modelového vymezení Vizovic je území regionu asi o polovinu větší, než je tomu u regionu

nodálního. Důvodem je již výše zmíněný zisk velkého území na úkor regionu Zlína. Modelový region Luhačovic je přibližně o třetinu větší než region nodální. Rozdíly jsou viditelné v severní části, kde přibyly obce Horní Lhota, Sehradice a Slopné, a také v západní části, kde se region rozšířil o obce Ludkovice a Kaňovice. Naopak ke zmenšení regionů oproti těm nodálním došlo u modelových regionů Valašské Klobouky a Slavičín. Tyto regiony přišly o území především ve východní části, kde vznikl nový region Brumov-Bylnice. Teoretický region Valašské Klobouky se také oproti tomu nodálnímu posunul více na sever. Zde získal území na úkor dojížděkového regionu Zlína. Modelový region Slavičina, menší oproti nodálnímu o celou třetinu území, vyplňuje celý správní obvod POÚ.

7.4 Reillyho model s koeficienty 3. a 7. odmocniny

Z předchozích kapitol již víme, že se koeficient 2. odmocniny aplikovaný na území Zlínského kraje jeví jako nehodný. Naopak regiony vzniklé na základě aplikace koeficientu 5. odmocniny se nejvíce přibližují správním obvodům obcí s pověřeným obecním úřadem. Pro účely této diplomové byly pro modelovou regionalizaci území Zlínského kraje zkušebně použity také koeficienty 3. a 7. odmocniny.

Stejně jako v případě modelové regionalizace Olomouckého kraje⁵⁰, tak i u regionalizace Zlínska se použití 3. odmocniny jeví jako nevhodné. Stále je zde totiž posílena role větších měst. Zatím co ale při regionalizaci Olomouckého kraje byly rozdíly mezi regiony 2. odmocniny a 3. odmocniny téměř zanedbatelné, u modelové regionalizace Zlínského kraje jsou ony rozdíly přece jenom větší (viz Příloha 1). Rozdíly jsou patrné na území okresu Kroměříž, kde se již nevytvořily oblasti spadující mimo kraj, čímž došlo ke zvětšení modelových regionů Hulín, Chropyně a Morkovice-Slížany. Naopak na území Valašskomeziříčska se takový to region oproti 2. odmocnině vytvořil. K největším územním rozdílům došlo u regionů Zlínského okresu. Aplikací koeficientu 3. odmocniny se zmenšil především teoretický region Zlína.

Co se týče použití koeficientu 7. odmocniny, tak i zde existují rozdíly ve výsledcích jeho aplikace na Olomoucký a na Zlínský kraj. Při modelové regionalizaci Olomouckého kraje došlo k výraznému posílení role malých středisek

⁵⁰ viz ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010, s. 48

a k nepřírozenému oslabení velikosti teoretických regionů velkých center. V případě Zlínského kraje posílení role malých středisek nebylo až tak velké. Naopak se zde regiony 7. odmocniny příliš neliší od regionů vzniklých na základě aplikace koeficientu 5. odmocniny. K územním změnám došlo pouze u modelového regionu Valašské Meziříčí, Bystřice pod Hostýnem, Kroměříž, Hulín, Zlín, Vizovice, Luhačovice a Napajedla (viz Příloha 2).

8 Regiony s přesahem za hranice kraje

Je samozřejmostí, že nodální ani modelové regiony nemusí být omezeny hranicí Zlínského kraje. Naopak, existují případy, kdy tuto hranici překračují, čili kdy některé obce ze sousedních krajů spádují do regionů na území kraje Zlínského. Při tvorbě regionů pomocí dojížděky v rámci reálných prostorových vazeb a aplikací Reillyho modelu bylo proto přistoupeno k prověření všech obcí nacházejících se v sousedních krajích v bezprostřední blízkosti krajských hranic, popř. byly prověřovány také obce ležící hlouběji do kraje.

Bylo tedy nutné zkontrolovat všechny okresy sousedící s územím Zlínského kraje. Jsou jimi: Frýdek-Místek a Nový Jičín z Moravskoslezského kraje, Přerov a Prostějov z Olomouckého kraje a Vyškov a Hodonín z kraje Jihomoravského. Pro regionalizaci na základě reálných dojížděkových vazeb byly prověřeny všechny dojížděkové toky. Vymezení modelových regionů aplikací Reillyho modelu bylo opět provedeno pro všechny odmocniny a obce s pověřenými obecními úřady (jak ve Zlínském tak i v sousedních krajích) byly opět brány jako potenciální střediska modelových regionů.

8.1 Nodální regiony s přesahem mimo území kraje

Při prověřování 1. směrů dojížděkových toků v okolních okresech bylo zjištěno celkem osm obcí, které buď minimálně v jedné, nebo ve všech třech dojížděkách (dojížděka do zaměstnání, do škol, celková) spádují na území Zlínského kraje. Jedná se o obce Horní Újezd, Hustopeče nad Bečvou, Křtomil, Lipová, Žákovice (všechny z Olomouckého kraje) a Mouchnice, Kožušice a Snovídky z kraje Jihomoravského. Těchto osm obcí dojíždí pouze do tří nodálních regionů, a to do Bystřice pod Hostýnem, Koryčan a Valašského Meziříčí. Nejvíce obcí, šest, dojíždí na území Zlínského kraje do zaměstnání. Pět obcí spáduje na území kraje na základě celkové dojížděky a čtyři obce dojíždí do kraje do škol. Z toho vyplývá, že nejčastějším důvodem dojíždění obyvatel ze sousedních krajů do kraje Zlínského je dojížděka za prací. Pouze dvě obce, Horní Újezd a Mouchnice, spádují do Zlínského kraje ve všech třech dojížděkách.

Tab. 6 Mimokrajské obce spadující do nodálních regionů Zlínského kraje

okres	obec	dojížd'ka do zaměstnání	dojížd'ka do škol	dojížd'ka celkem
Olomoucký kraj				
Přerov	Horní Újezd	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
	Hustopeče nad Bečvou	Milotice nad Bečvou	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
	Křtomil	Bystřice pod Hostýnem	Dřevohostice	Bystřice pod Hostýnem
	Lipová	Bystřice pod Hostýnem	Dřevohostice	Dřevohostice
	Žákovice	Bystřice pod Hostýnem	Přerov	Přerov
Jihomoravský kraj				
Hodonín	Mouchnice	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Vyškov	Kožušice	Koryčany	Brankovice	Koryčany
	Snovídky	Brno	Koryčany	Brno

Pozn.: Šedě jsou vyznačena centra dojížd'kových regionů na území Zlínského kraje, do kterých spadují mimokrajské obce.

Zdroj: Český statistický úřad: Dojížd'ka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín, okres Přerov, okres Vyškov. SLDB 2001.; vlastní zpracování

8.1.1 Dojížd'ka do zaměstnání

Jak již bylo řečeno výše, v rámci dojížd'ky do zaměstnání spadáje na území Zlínského kraje nejvíce, tedy celkem šest, mimokrajských obcí. Jsou to: Horní Újezd, Křtomil, Lipová, Žákovice, Mouchnice a Kožušice. První čtyři jmenované obce spadují do nodálního regionu Bystřice pod Hostýnem z okresu Přerov v Olomouckém kraji. Z Jihomoravského kraje náleží do dojížd'kového regionu Koryčan obec Mouchnice (okres Hodonín) a obec Kožušice (okres Vyškov).

8.1.2 Dojížd'ka do škol

Nejmenší intenzitu v rámci dojížd'kových toků má dojížd'ka do škol. Při ní z okresu Přerov spadáje do nodálního regionu Valašského Meziříčí obec Hustopeče nad Bečvou. Do Bystřice pod Hostýnem dojíždí z Olomouckého kraje už jen Horní Újezd. Z hlavních dojížd'kových směrů z Jihomoravského kraje do Koryčan zůstala obec Mouchnice (okres Hodonín). Obec Kožušice (okres Vyškov) již v rámci dojížd'ky do zaměstnání do Koryčan nespadáje, nahradila ji obec Snovídky, taktéž z okresu Vyškov.

8.1.3 Celková dojíždka

U celkové dojíždky náleží do nodálního regionu Valašského Meziříčí opět obec Hustopeče nad Bečvou. Bystřice pod Hostýnem uplatňuje svůj vliv tentokrát na Horní Újezd a Křtomil z okresu Přerov. Do nodálního regionu Koryčan spádují Kožušice z okresu Vyškov a Mouchnice z okresu Hodonín.

8.2 Modelové regiony s přesahem mimo území kraje

Také v průběhu tvorby modelových regionů byly zkušebně prověřeny obce ze sousedních krajů, které se nacházejí v blízkosti hranice se Zlínským krajem. Výsledkem je zjištění, že do modelových regionů Zlínského kraje spáduje asi dvakrát více obcí z okolních krajů, než je tomu u regionů nodálních. Nedochází ale k výrazným územním přesunům regionů, ze kterých obce převážně spádují do Zlínského kraje.

Je samozřejmostí, že modelová příslušnost jedné mimokrajské obce nemusí být ve všech koeficientech odmocniny stejná. Například v jedné odmocnině může obec spádovat do modálního regionu ve Zlínském kraji a v ostatních třech odmocninách do modálního regionu ve svém kraji nebo v jiném sousedním kraji. Při aplikaci koeficientu 2. odmocniny spáduje k teoretickým centrům ve Zlínském kraji celkem devět obcí, při použití koeficientů 3. a 7. odmocniny je to dokonce obcí jedenáct a dvacet. Použitím neoptimálnějšího koeficientu 5. odmocniny bylo zjištěno, že do modelových regionů Zlínského kraje celkově spáduje osmnáct mimokrajských obcí.

Do modelových regionů Zlínského kraje spádují obce ze všech tří sousedních krajů – Moravskoslezského, Olomouckého a Jihomoravského. Nejméně obcí, pouze jedna, spáduje z kraje Moravskoslezského, přesněji z okresu Frýdek-Místek. Jedná se o obec Bílá, která do Zlínského kraje modelově náleží pouze ve 2. odmocnině, a to konkrétně k Rožnovu pod Radhoštěm.

Naopak největší počet obcí modelově spáduje z Olomouckého kraje, především z okresu Přerov. Z něj směřuje na území Zlínského kraje celkem třináct obcí, ze kterých jedenáct náleží k teoretickému regionu Bystřice pod Hostýnem a pouze jedna do regionu Valašského Meziříčí a jedna do regionu Holešova. V případě Valašského Meziříčí se jedná se o obec Hustopeče nad Bečvou, která do něj spáduje ve všech odmocninách Reillyho modelu a také v dojíždce do škol a v celkové dojíždce. Do Holešova spáduje v 5. a 7. odmocnině Stará Ves. Obcemi, které ve všech

odmocninách spádují do Bystřice pod Hostýnem, jsou Horní Újezd, Křtomil, Lipová a Žákovice. Všechny tyto čtyři obce také náleží do Bystřice pod Hostýnem alespoň v dojížděcí do zaměstnání. Obec Dřevohostice spáduje do Bystřice pod Hostýnem ve 3., 5 a 7. odmocnině, obce Bezuchov, Nahošovice, Radkova Lhota, Radkovy a Turovice spádují v 5. a 7. odmocnině. Pouze Horní Nětčice náleží k Bystřici pod Hostýnem v jedné, a to 7. odmocnině.

Do Zlínského kraje spádují obce ještě z jednoho okresu náležejícího do Olomouckého kraje, z okresu Prostějov. V tomto případě se jedná o obec Koválovice-Osíčany, která v koeficientech 3., 5. a 7. odmocniny modelově náleží do regionu Morkovic-Slížan na Kroměřížsku a o obec Tištín, jež spáduje do stejného regionu, ale pouze v 5. a 7. odmocnině.

Z Jihomoravského do Zlínského kraje spádují čtyři obce z okresu Vyškov a dvě z okresu Hodonín. Z Vyškovského okresu se jedná o Kozušice, Snovídky, Nemočice a Malínky. První tři jmenované obce spádují ve všech odmocninách Reillyho modelu do modelového regionu Koryčan, Malínky do něj směřují pouze v případě koeficientu 7. odmocniny. Z Hodonínska, také ve všech odmocninách, spáduje modelově do Koryčan pouze obec Mouchnice. Moravský Písek náleží ve 3., 5. a 7. odmocnině do teoretického regionu Uherského Ostrohu na Uherskohradištsku.

Tab. 7 Mimokrajské obce spadující k teoretickým centrům ve Zlínském kraji na základě aplikace Reillyho modelu

obec spadující do Zlínského kraje	2. odmocnina	3. odmocnina	5. odmocnina	7. odmocnina
okres Frýdek-Místek				
Bílá	Rožnov pod Radhoštěm	Frýdlant nad Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí
okres Přerov				
Bezuchov	Přerov	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Dřevohostice	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Horní Újezd	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Horní Nětčice	Hranice	Hranice	Hranice	Bystřice p. Hostýnem
Hustopeče nad Bečvou	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Křtomil	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Lipová	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Nahošovice	Přerov	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Radkova Lhota	Přerov	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Radkovy	Přerov	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Stará Ves	Přerov	Přerov	Holešov	Holešov
Turovice	Přerov	Přerov	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
Žakovice	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem	Bystřice p. Hostýnem
okres Prostějov				
Koválovice-Osíčany	Brno	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Tištín	Brno	Brno	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
okres Vyškov				
Kožušice	Koryčany	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Malínky	Bučovice	Bučovice	Bučovice	Koryčany
Nemotice	Koryčany	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Snovídky	Koryčany	Koryčany	Koryčany	Koryčany
okres Hodonín				
Moravský Písek	Veselí nad Moravou	Uherský Ostroh	Uherský Ostroh	Uherský Ostroh
Mouchnice	Koryčany	Koryčany	Koryčany	Koryčany

Pozn.: Šedě jsou vyznačena střediska s pověřeným obecním úřadem na území Zlínského kraje, do kterých, při použití příslušné odmocniny, modelově spadují mimokrajské obce. Zdroj: vlastní zpracování

8.3 Shody mezi nodálními a modelovými regiony s přesahem mimo území kraje

Pokud srovnáme nodální a modelové regiony s přesahem mimo kraj, které jsou popsány v kapitolách výše, tak zjistíme, že v obou případech regionalizace (nodální i modelové) spadáje do regionů na území Zlínského kraje osm obcí. Těchto osm obcí pak náleží do tří regionů – dojížděkových (nodálních) i modelových (teoretických). Jedná se o tyto regiony (viz tabulka 8):

- **Valašské Meziříčí** – v obou případech (dojížděka v rámci reálných prostorových vazeb a regionalizace na základě Reillyho modelu) do něj spadáje obec *Hustopeče nad Bečvou* z okresu Přerov
- **Bystřice pod Hostýnem** – jedná se o region, do kterého v obou případech spadáje největší počet obcí ležících mimo území Zlínského kraje. Jsou to tyto obce z okresu Přerov: *Horní Újezd, Křtomil, Lipová a Žákovice*.
- **Koryčany** – zatímco do předchozích dvou regionů náležely obce z Olomouckého kraje, do Koryčan spádují obce ze dvou okresů kraje Jihomoravského. Jedná se o obce *Kožušice* a *Snovídky* z okresu Vyškov a obec *Mouchnice* z okresu Hodonín.

Tab. 8 Obce spádující do Zlínského kraje v nodální i modelové regionalizaci

	Horní Újezd	Hustopeče nad Bečvou	Kožušice	Křtomil
dojížděka do zaměstnání	Bystřice p. H.	<i>Milotice n. Bečvou</i>	Koryčany	Bystřice p. H.
dojížděka do škol	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	<i>Brankovice</i>	<i>Dřevohostice</i>
dojížděka celkem	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	Koryčany	Bystřice p. H.
2. odmocnina	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	Koryčany	Bystřice p. H.
3. odmocnina	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	Koryčany	Bystřice p. H.
5. odmocnina	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	Koryčany	Bystřice p. H.
7. odmocnina	Bystřice p. H.	Val. Meziříčí	Koryčany	Bystřice p. H.
	Lipová	Mouchnice	Snovídky	Žákovice
dojížděka do zaměstnání	Bystřice p. H.	Koryčany	<i>Brno</i>	Bystřice p. H.
dojížděka do škol	<i>Dřevohostice</i>	Koryčany	Koryčany	<i>Přerov</i>
dojížděka celkem	<i>Dřevohostice</i>	Koryčany	<i>Brno</i>	<i>Přerov</i>
2. odmocnina	Bystřice p. H.	Koryčany	Koryčany	Bystřice p. H.
3. odmocnina	Bystřice p. H.	Koryčany	Koryčany	Bystřice p. H.
5. odmocnina	Bystřice p. H.	Koryčany	Koryčany	Bystřice p. H.
7. odmocnina	Bystřice p. H.	Koryčany	Koryčany	Bystřice p. H.

Pozn.: Kurzívou jsou označena střediska mimo území ZL kraje. Zdroj: Český statistický úřad: Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín, okres Přerov, okres Vyškov. SLDB 2001.; vlastní zpracování

Pokud se v tabulce 8 podíváme na směry dojížděky, zjistíme, že ne ve všech případech je dojížděkovým regionem jeden ze tří výše zmíněných regionů. Je to způsobeno tím, že u obcí mimo Zlínský kraj byl brán v potaz pouze 1. dojížděkový směr. Proto tedy např. u Hustopečí nad Bečvou jsou v dojížděce do zaměstnání označeny jako dojížděkové centrum Milotice nad Bečvou, i když ve skutečnosti nemusí být centrem dojížděkového regionu.

V případě regionalizace na základě aplikace Reillyho modelu a jednotlivých koeficientů odmocniny již ale nastává situace, kdy jsou jednotlivé mimokrajské obce jednoznačně přiřazeny buď do regionu Valašského Meziříčí, Bystřice pod Hostýnem nebo do regionu Koryčan. Z těchto výsledků vyplývá, že v určitých oblastech lze tedy uvažovat o neefektivitě současného administrativního členění, především pokud se podíváme na obce Horní Újezd a Mouchnice, které ve všech případech regionalizace spádují do Zlínského kraje. Přes to všechno ale můžeme říci, že současné administrativní členění funguje ve velké většině případů efektivně. Počet mimokrajských obcí spadujících v obou případech regionalizace do Zlínského kraje je totiž tak nízký, že je téměř zanedbatelný.

Analýza nodálních a modelových regionů přesahujících mimo území kraje nám také ukázala, že nejvíce vazeb, a to jak u nodálních tak i u modelových regionů, existuje mezi Zlínským a Olomouckým krajem, méně pak mezi krajem Zlínským a Jihomoravským. V případě Moravskoslezského kraje neexistují u dojížděkových regionů žádné územní přesahy, v modelové regionalizaci spáduje na Zlínsko pouze jedna jediná obec.

9 Pozice Zlína jako regionálního centra dojížděky

Město Zlín dosahuje ve zlínském regionu zvláštního postavení. Jako krajské město má řadu významných funkcí (např. administrativní, vzdělávací atd.), díky kterým výrazně přesahuje všechna ostatní města kraje. Také je městem nejlidnatějším. V roce 2009 měl Zlín 75 714 obyvatel⁵¹, což je dvakrát více, než má druhé největší město kraje, Kroměříž. Nachází se zde velké množství škol, zaměřených na různé druhy vzdělávání – velmi významná je Univerzita Tomáše Bati, vysoký je také počet různých firem, mnohdy i s mezinárodním významem. Zlín také poskytuje velmi širokou a rozmanitou nabídku služeb pro obyvatele nejen z jeho zázemí, ale z celého kraje. Díky všem výše jmenovaným důvodům je Zlín velmi významným dojížděkovým centrem pro obyvatele Zlínského kraje. A proto se tato kapitola zaměří na zjištění podílu obyvatel, kteří vyjíždějí do Zlína z každé obce v kraji.

Hlavním úkolem bylo prověřit všechny obce Zlínského kraje, které mají dojížděkový směr do zaměstnání do Zlína (nemusí se jednat o 1. směr dojížděky). Následně byl počet obyvatel dojíždějících do zaměstnání podělen celkovým počtem vyjíždějících obyvatel z obce.⁵² Výsledek byl ještě vynásoben stem, abychom získali zjišťovaný procentuální podíl obyvatel. Výsledné podíly byly následně rozděleny do kategorií a kartograficky zpracovány.

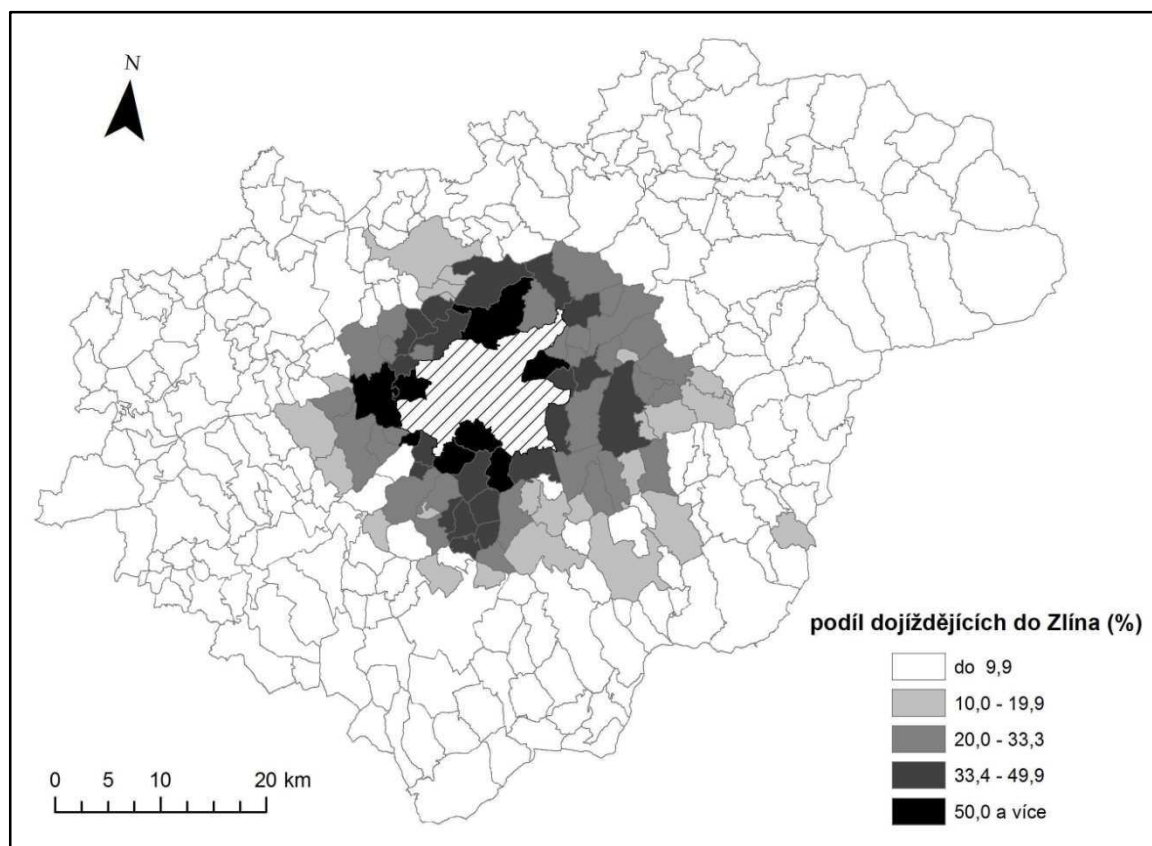
Obce s procentuálním podílem vyjíždějících obyvatel do Zlína:

- do 9,9 %
- 10,0 - 19,9 %
- 20,0 - 33,3 %
- 33,4 - 49,9 %
- 50,0 % a více

⁵¹ ČSÚ [online]. © 2011 [cit. 2011-04-16]. Dostupné z URL <http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/cas_rada_2009>

⁵² Zdroj dat: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Zlín. Praha 2003.

Rozčleněním obcí do kategorií podle podílu dojíždějících do Zlína došlo k vytvoření určitých dojížděkových zón, které jsou patrné v mapě (obr. 12), a které (až na pár výjimek) tvoří soustřednou kružnici okolo města.

Obr. 12 Podíl Zlína na počtu celkově vyjíždějících z obcí ve Zlínském kraji v roce 2001⁵³

Obce, které mají podíl dojíždějících do Zlína vyšší než 50 %, jsou pravidelně rozmístěny kolem celého katastrálního území Zlína. Kromě Otrokovic, které je střediskem správního obvodu POÚ, náleží všechny do správního obvodu POÚ Zlína. Největší podíl dojíždějících do Zlína má obec Bohuslavice u Zlína. Z 330 celkově vyjíždějících osob dojíždí do krajského města 201, což je 60,9 %. Na druhém místě se nachází obec Fryšták s 59,3 % a na třetím Březnice s 57,6 %. Pokud srovnáme dojížděku do Zlína s Olomoucí, která se nachází na stejné hierarchické úrovni, tak zjistíme, že počet obcí s padesátiprocentním podílem je v případě Olomouce daleko

⁵³ Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Zlín. Praha 2003; vlastní zpracování

vyšší (u Zlína je to 8 obcí, u Olomouce 37).⁵⁴ Je to způsobeno především tím, že kolem Zlína se nachází množství větších měst s významnými výrobními podniky, která si část obyvatel vyjíždějících z okolních obcí do zaměstnání stahují pro sebe. Jedná se především o Otrokovice, Napajedla, Vizovice nebo Luhačovice. Od Olomouce se liší také územní rozmístění obcí s padesátiprocentním podílem dojíždějících. V případě Olomouce tvoří tyto obce téměř dokonale souvislou kružnici kolem města, zatím co v případě Zlína vytvářejí obce izolované skupinky.

Tab. 9 Obce Zlínského kraje s vyšším než padesátiprocentním podílem Zlína na celkovém počtu vyjíždějících

	podíl Zlína (%)	počet osob vyjíždějících z obce do Zlína	počet osob vyjíždějících z obce celkem
Bohuslavice u Zlína	60,9	201	330
Fryšták	59,3	749	1 264
Březnice	57,6	326	566
Otrokovice	56,3	2 666	4 737
Hvozdná	55,2	245	444
Tečovice	50,9	271	532
Březůvky	50,4	129	256
Karlovice	50,4	65	129

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž, okres Uherské Hradiště, okres Vsetín, okres Zlín. Praha 2003; vlastní zpracování

Do zóny s podílem od 33,4 % do 49,9 % již spadá více obcí (celkem 21). Ve většině případů tyto obce náleží do SO POÚ Zlín, některé obce ale leží v SO POÚ Vizovice (Slušovice, Veselá a Vizovice). Nejvíce obcí s tímto podílem se nachází na jih od Zlína, kde vytváří skupinku šesti obcí (Doubravy, Hřivínův Újezd, Velký Ořechov, Kelníky, Kaňovice, Dobrkovice). Pás osmi obcí se naopak táhne na sever od Zlína – jeho součástí jsou i dvě obce ležící v SO POÚ Holešov (Lehotice a Žeranovice). V této zóně mají největší podíl obyvatel dojíždějících do Zlína obce Šarovy (47,6 %), Lhota (47,5 %) a Doubravy (47,4 %). Jak je patrné, rozdíly mezi nimi jsou minimální. Naopak nejmenší podíl obyvatel mají Žeranovice s 35,6 %.

Celkem 30 obcí náleží do zóny s podílem 20-33,3 %. Nejvíce se jich nachází ve správním obvodu POÚ Vizovice a dále v severní části SO POÚ Luhačovice. Do této zóny náleží také téměř všechny obce SO POÚ Otrokovice a obce ze severní

⁵⁴ Viz ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010, s. 58-61.

části SO POÚ Uherské Hradiště. Nejvyšší podíl má s 33,1 % obec Zádveřice-Raková, nejmenší s 20,6 % shodně obce Jasenná a Tlumačov.

V zóně od 10 % do 19,9 % podílu vyjíždějících obyvatel leží 23 obcí. Všechny se již, celkem logicky, nacházejí ve větší vzdálenosti od Zlína. Jedná se o obce, které leží buďto v okrajových částech SO POÚ v těsné blízkosti správního obvodu POÚ Zlín (např. Halenkovice a Spytihněv v SO POÚ Otrokovice), ve vzdálenějších správních obvodech (např. Slavičín v SO POÚ Slavičín), nebo ve správních obvodech nacházejících se již na území sousedních okresů (např. Holešov, Přílepy, Martinice, Horní Lapač z SO POÚ Holešov v okrese Kroměříž). Nejnižší podíl obyvatel dojíždějících do Zlína má obec Bílovice (10 %), nejvyšší mají Bratřejov a Dolní Lhota (19,7 %).

10 Sumarizace hlavních výsledků

10.1 Historický exkurz

V rozmezí let 1850-1868 celé území dnešního Zlínského kraje náleželo pod tehdejší Olomoucký kraj. Po oddělení soudní a politické správy v roce 1849 existovalo na území dnešního kraje 5 politických a 16 soudních okresů. Po roce 1868 bylo území současného kraje rozděleno na okresní hejtmanství Holešov, Kroměříž, Uherský Brod, Uherské Hradiště a Valašské Meziříčí. Na počátku 20. století přibylo ještě hejtmanství Vsetín a v roce 1935 Zlín. Všechna okresní hejtmanství (nazývaná také politické okresy) byla složena z jednoho nebo více soudních okresů. Roku 1948 byla provedena nová reorganizace okresů, došlo ke zrušení okresních hejtmanství a soudních okresů. O rok později vznikl nový Gottwaldovský kraj. Ten již téměř odpovídal dnešnímu územnímu rozložení kraje Zlínského. Administrativně byl členěn celkem na 11 okresů. Po roce 1960 a další územní reformě vznikly na území dnešního kraje 4 tzv. velké okresy – Kroměříž, Vsetín, Uherské Hradiště a Gottwaldov (dnešní Zlín). Původní Gottwaldovský kraj byl zrušen a nově vzniklé okresy byly rozděleny do dvou velkých krajů. Do Jihomoravského kraje připadly okresy Kroměříž, Gottwaldov a Uherské Hradiště, okres Vsetín byl zařazen do Severomoravského kraje. K 1. lednu 2000 byly okresy Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín začleněny do nově vzniklého Zlínského kraje. Koncem roku 2002 došlo k ukončení činnosti okresních úřadů. Od 1. ledna 2003 existuje na území Zlínského kraje celkem 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 25 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ).

10.1.1 Paralela mezi minulým a současným administrativním členěním

Porovnáním současného administrativního členění kraje na správní obvody ORP a správní obvody POÚ s vymezením politických a soudních okresů, které zde existovaly před rokem 1948, byly mezi nimi potvrzeny jisté podobnosti.

Nejvíce shod je patrné na území okresu Vsetín, kde jednotlivé administrativní hranice prakticky kontinuálně přešly až do dnešní doby. Pouze území SO ORP Vsetín je dnes o něco větší, než byl jeho soudní okres.

Podobně je na tom také území Kroměřížska. Správní obvody ORP Bystřice pod Hostýnem a Holešov existují téměř ve stejném rozsahu, v jakém byly

dřívější stejnojmenné soudní okresy. K výraznějším rozdílům dochází v jihozápadní části okresu, kde se dnes nachází obec Koryčany, která dříve náležela do soudního okresu Kyjov a dnes jako SO POÚ spadá pod SO ORP Kroměříž.

Soudní okresy byly možným vzorem také pro vymezení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Nejpatrnější je to na území okresu Uherské Hradiště, kde SO ORP Uherské Hradiště a SO ORP Uherský Brod odpovídají především bývalým politickým okresům a územnímu rozložení dřívějších soudních okresů odpovídají v tomto regionu hlavně správní obvody POÚ.

Nejvýraznější rozdíly administrativních hranic vznikly na Zlínsku. Zde, oproti bývalému členění, došlo k největšímu přesunu hranic a k výraznému administrativnímu rozdrobení území. Vzniklo také několik úplně nových regionů.

V současném administrativním členění došlo také oproti tomu minulému k určitým změnám ve vymezení správních center. Na Vsetínsku přibyla centra Karolinka a Horní Lideč. V okrese Kroměříž zaniklo centrum Zdounky, v jehož obvodu dnes působí Morkovice-Slížany. Také vznikla nová střediska Hulín, Chropyně a Koryčany. K přesunům center došlo mezi Uherskohradištskem (kde vzniklo nové středisko Staré Město) a Zlínskem – Napajedla a Valašské Klobouky byly zařazeny do okresu Zlín. Největší nárůst počtu středisek zaznamenalo opět Zlínsko. Oproti roku 1948 vzrostl jejich počet o šest (konkrétně ze dvou na osm). Kromě Napajedel a Valašských Klobouků přibyly ještě Brumov-Bylnice, Luhačovice, Otrokovice a Slavičín.

10.2 Prostorové uspořádání kraje na základě reálných prostorových vazeb

Jednotlivé nodální (dojížděkové) regiony vznikly posuzováním dojížděkových toků obyvatelstva do zaměstnání, do škol a celkovou dojížděkovou (dojížděka do zaměstnání + do škol).

Na základě analýzy dat SLDB 2001 dojížděky do zaměstnání bylo ve Zlínském kraji vymezeno celkem 16 nodálních regionů. Oproti tomu správních obvodů obcí s rozšířenou působností je na území Zlínského kraje 25, z čehož vyplývá, že některá střediska správního obvodu POÚ nemají takový vliv, aby se stala centry dojížděky do zaměstnání. Naopak jedna obec, Loučka, se dojížděkovým centrem stala,

i když není střediskem SO POÚ. Při porovnávání nodálních regionů se správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem bylo zjištěno následující:

Na Vsetínsku má největší vliv nodální region Vsetína, který nejen že téměř dokonale kopíruje hranice stejnojmenného správního obvodu POÚ, ale také pohlcuje SO POÚ Karolinka a Horní Lideč. Jeden z největších dojížděkových regionů kraje vytváří město Kroměříž. Zasahuje celkem do pěti SO POÚ, z toho u třech vyplňuje celé jejich vymezené území. Na Uherskohradištsku v rámci dojížděky do zaměstnání dominují regiony Uherské Hradiště a Uherský Brod. Výrazný vliv má samozřejmě i Zlín, jehož nod zaujímá polovinu území zlínského okresu a výrazně zasahuje také do okresů okolních. Obec Napajedla jako centrum SO POÚ nevytvořila dojížděkový region, stejně tak Brumov-Bylnice.

Analýzou dojížděkových směrů do škol bylo zjištěno, že na území Zlínského kraje se nachází 18 nodálních regionů. To je o dva více, než u dojížděky do zaměstnání (přibyly regiony Morkovice-Slížany, Napajedla a Vizovice, naopak ubyl nodální region Loučka). Stejně jako u předchozí dojížděky, tak i v tomto případě některá střediska SO POÚ nevytváří dojížděkové regiony. V některých částech kraje došlo k větším či menším změnám v územním vymezení nodálních regionů, v některých oblastech změny vůbec nenastaly.

K výrazným změnám nedošlo například na Vsetínsku, kde nodální region Vsetína zůstal v naprosto stejných hranicích jako v případě dojížděky do zaměstnání. Zbylé dva regiony, Valašského Meziříčí a Rožnova pod Radhoštěm, zaznamenaly pouze menší územní přesuny. Velkou změnu zaznamenal nodální region Holešova. Při regionalizaci na základě dojížděky do škol se zde, v jeho severní části, vytvořila oblast tvořená dvěma obcemi, která spadá do Přerova v Olomouckém kraji, čili mimo území kraje Zlínského. V rámci nodálního regionu Kroměříž se nově vyčlenil region Morkovice-Slížany. Ten vyplňuje téměř polovinu území stejnojmenného správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem. Na Uherskohradištsku musel být na základě respektování regionalizačních pravidel rozpuštěn nodální region Bílovice, protože se vytvořil uprostřed nodálního regionu Uherského Hradiště. Provedením nové analýzy dojížděky, tentokrát na základě druhých dojížděkových směrů, byly všechny obce regionu Bílovice zařazeny do dojížděkového regionu Uherského Hradiště. Největší územní změny zaznamenal okres Zlín. Vznikly zde dva nové nodální regiony (Napajedla a Vizovice), naopak zanikl region Loučka. Jeho území si rozdělily

dojížděkové regiony Valašské Klobouky a Slavičín. Nodální region Zlína zaznamenal vůbec největší úbytek území ze všech regionů, které se v kraji nacházejí.

Na základě analýzy celkové dojížděky obyvatelstva bylo ve Zlínském kraji vymezeno celkem 16 nodálních regionů. Všechny vzniklé dojížděkové regiony se územně výrazně neliší od regionů předchozích. Jenom obce Kostelec u Holešova a Němčice, které leží v SO POÚ Holešov, již do Přerova v Olomouckém kraji nevyjíždějí, tudíž při celkové dojížděce nevzniká žádná oblast spadající mimo území kraje. Některá střediska správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem opět nevytvořila nodální regiony. Centra SO POÚ Hulín, Chropyně, Staré Město, Uherský Ostroh, Brumov-Bylnice, Karolinka a Horní Lideč nevytvořila dojížděkové regiony ani v jednom případě dojížděky (do zaměstnání, do škol a celkové).

Největší územní nárůst zaznamenal nodální region Zlín, nejvýraznější územní změnou oproti dojížděce do škol je přesunutí dojížděkového regionu Vizovice více na východ.

V průběhu 90. let se na území Zlínského kraje od 23 center dezintegrovalo (osamostatnilo) celkem 56 obcí. Všechny nově vzniklé, nebo obnovené obce byly prověřeny a bylo zjištěno, že ani při jednom typu dojížděky (do zaměstnání, do škol a celkové) nevytvořily nodální region. Dezintegrace obcí tedy neměla žádný vliv na podobu nodálních regionů nacházejících se na území Zlínského kraje.

10.3 Regionalizace Zlínského kraje na základě aplikace Reillyho modelu

Regionalizací na základě aplikace Reillyho modelu byly na území Zlínského kraje vymezeny modelové (teoretické) regiony. Pracovalo se s 2., 3., 5. a 7. odmocninou, jako potenciální centra modelových regionů byla stanovena sídla pověřených obecních úřadů nejen ve Zlínském kraji, ale i v krajích okolních. Pracovalo se také s reálnými silničními vzdálenostmi mezi sídly a s počty obyvatel obcí s pověřeným obecním úřadem. Počet vytvořených modelových regionů je roven počtu středisek SO POÚ, kterých je v kraji celkem 25. Při analýze modelových regionů u jednotlivých koeficientů odmocniny bylo zjištěno, že jako neoptimálnější se jeví koeficient 5. odmocniny. U koeficientů 2. a 3. odmocniny došlo totiž k výraznému posílení větších středisek. U koeficientu 7. odmocniny tomu bylo naopak. Všechny modelové regiony byly srovnány se současným administrativním členěním

kraje, tedy se správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem, a s nodálními regiony vymezenými na základě celkové dojížděky.

Aby mohla být při regionalizaci na základě aplikace 5. odmocniny Reillyho modelu dodržena všechna regionalizační pravidla, muselo být přistoupeno k menší úpravě, která se týkala středisek SO POÚ Starého Města a SO POÚ Uherského Hradiště. Použitím 5. odmocniny došlo k vytvoření modelového regionu Staré Město, jenž se nacházel uprostřed modelového regionu Uherské Hradiště. Ten se navíc díky tomu stal regionem nespojitým. Proto došlo ke spojení Uherského Hradiště a Starého Města do jednoho města, čímž došlo k vytvoření aglomerace Uherské Hradiště.

Modelové regiony vytvořené na základě použití koeficientu 5. odmocniny nejvíce odpovídají správním obvodům obcí s pověřeným obecním úřadem. K území s nejmenším počtem odlišností patří oblast Vsetínska – Karolinka a Rožnov pod Radhoštěm plně odpovídají stejnojmenným SO POÚ. Na Kroměřížsku administrativnímu členění nejvíce odpovídají teoretické regiony Holešova, Chropyně, Morkovic-Slížan a Koryčan. Všechny modelové regiony, vytvořené na území okresu Uherské Hradiště, se od SO POÚ liší v některých případech pouze o několik obecních katastrů. Jinak jsou vymezeny prakticky ve stejných hranicích, jaké mají správní obvody POÚ. Větší rozdíl se nachází pouze u teoretického regionu Bojkovice, který je oproti stejnojmennému SO POÚ asi o třetinu větší. Na Zlínsku jsou největší územní rozdíly u teoretických regionů Otrokovic, Vizovic a Zlína. Naopak administrativnímu členění nejvíce odpovídají modelové regiony Napajedel (ten zcela), Luhačovic, Slavičína a Brumova-Bylnice.

U všech koeficientů odmocnin došlo k vytvoření oblastí, které spadají mimo území Zlínského kraje. U 5. odmocniny je jejich rozloha oproti 2. odmocnině téměř dvojnásobná. Území spadající do sousedních krajů se nacházejí v okrese Vsetín (západní část SO POÚ Valašské Meziříčí spadáje do města Hranice v okrese Přerov), v okrese Kroměříž (obec Bezměrov směřuje do Kojetína v okrese Přerov a obec Dřínov do Němčic nad Hanou v okrese Prostějov) a v okrese Uherské Hradiště, kde poměrně velké území spadající ze Zlínského kraje do okresu Hodonín (do Kyjova, Bzence a Velké nad Veličkou) leží v jeho jižní části.

Při porovnání modelových regionů s těmi nodálními vznikly velké územní odlišnosti na Vsetínsku. Oproti čtyřem nodálním regionům vytvořeným na základě celkové dojížděky bylo u aplikace Reillyho modelu vytvořeno regionů šest

(přibyly Horní Lideč a Karolinka). Na rozdíl od regionalizace na základě celkové dojížděky, vznikly celkem tři nové modelové regiony také na území nodálního regionu Kroměříže. Jsou to Hulín, Chropyně a Morkovice-Slížany. Naopak na Uherskohradištsku se modelové regiony od těch nodálních liší pouze o několik katastrů obcí. Uherskému Ostrohu se podařilo vytvořit vlastní modelový region. Jako centrum dojížděky se prosadit nedokázal. Velké množství rozdílů mezi modelovými a nodálními regiony se objevilo na území okresu Zlín. Oproti šesti dojížděkovým regionům bylo aplikací koeficientu 5. odmocniny Reillyho modelu vytvořeno o dva regiony více, tedy osm. Novými regiony jsou Napajedla a Brumov-Bylnice.

10.4 Regiony s přesahem za hranice kraje

Při tvorbě regionů pomocí dojížděky v rámci reálných prostorových vazeb a aplikací Reillyho modelu byly prověřovány také obce ležící v sousedních krajích v blízkosti krajských hranic. Existuje totiž možnost, že střediska nodálních nebo modelových regionů uplatňují svůj vliv i na obce, které neleží ve Zlínském kraji.

U nodálních regionů bylo zjištěno, že do Zlínského kraje spádují v 1. směru dojížděkových toků celkem osm obcí. Jedná se o obce Horní Újezd, Hustopeče nad Bečvou, Křtomil, Lipová, Žákovice (všechny z Olomouckého kraje) a Mouchnice, Kožušice a Snovídky z kraje Jihomoravského. Těchto osm obcí dojíždí pouze do tří nodálních regionů, a to do Bystřice pod Hostýnem, Koryčan a Valašského Meziříčí. Nejčastějším důvodem dojíždění obyvatel ze sousedních krajů do kraje Zlínského je dojížděka do zaměstnání (šest obcí z osmi dojíždí do kraje do zaměstnání). Pouze dvě obce, Horní Újezd a Mouchnice, spádují do Zlínského kraje ve všech třech tocích (dojížděka do zaměstnání, do škol a celková)

Do modelových regionů Zlínského kraje spádují asi dvakrát více obcí z okolních krajů, než je tomu u regionů nodálních. Při aplikaci koeficientu 2. odmocniny spádují k teoretickým centrům ve Zlínském kraji celkem devět obcí, při použití koeficientů 3. a 7. odmocniny je to obcí jedenáct a dvacet. Použitím neoptimálnějšího koeficientu 5. odmocniny bylo zjištěno, že do modelových regionů Zlínského kraje celkově spádují osmnáct mimokrajských obcí.

Při srovnání nodálních a modelových regionů bylo zjištěno, že v obou případech spádují do Zlínského kraje osm obcí. Jedná se o obce z okresu Přerov, Vyškov

a Hodonín. Těchto osm obcí pak náleží do tří regionů – Bystřice pod Hostýnem, Koryčany a Valašské Meziříčí. Obce Horní Újezd a Mouchnice spádují do Zlínského kraje ve všech případech regionalizace. V případě těchto dvou obcí lze tedy hovořit o neefektivitě současného administrativního členění.

Nejvíce vazeb, a to jak u nodálních tak i u modelových regionů, existuje mezi Zlínským a Olomouckým krajem, méně pak mezi krajem Zlínským a Jihomoravským. V případě Moravskoslezského kraje neexistují u dojížděkových regionů žádné územní přesahy, v modelové regionalizaci spáduje na Zlínsko pouze jedna jediná obec.

10.5 Pozice Zlína jako regionálního centra dojížděky

Město Zlín dosahuje ve zlínském regionu zvláštního postavení. Jako krajské město má řadu významných funkcí, je také městem nejlidnatějším. Zlín je tedy pro obyvatele Zlínského kraje velmi významným dojížděkovým centrem. A proto byla jedna kapitola zaměřena na zjištění podílu obyvatel, kteří vyjíždějí za zaměstnáním do Zlína z každé obce v kraji. Výsledné podíly byly rozděleny do kategorií, ze kterých vznikly dojížděkové zóny, jež okolo Zlína vytváří soustřednou kružnici. Obcí, které mají podíl dojíždějících do Zlína vyšší než 50 %, je celkem 8 a jsou pravidelně rozmístěny kolem celého katastrálního území Zlína. Většina z nich náleží do správního obvodu POÚ Zlín. Obce s nižšími než padesátiprocentními podíly vyplňují území především SO POÚ Otrokovice, Vizovice, částečně SO POÚ Luhačovice, Slavičín, Holešov, Uherské Hradiště a Vsetín.

11 Závěr

Zlínský kraj, jak ho známe dnes, téměř odpovídá územnímu rozložení kraje Gottwaldovského, který existoval v rozmezí let 1949-1960. Také současné administrativní členění kraje na mnoha místech respektuje hranice historického správního členění pocházejícího z konce 40. let. 20. století – politických a soudních okresů. Byla zjištěna celá řada paralel mezi historickými okresy a současnými správními obvody obcí s rozšířenou působností a s obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Nejvíce podobností bylo nalezeno na území okresu Vsetín. Zdejší obvody obcí s rozšířenou působností – Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetín prakticky přesně odpovídají územnímu rozložení dřívějších soudních okresů. K největším změnám v průběhu administrativních hranic oproti minulosti došlo na Zlínsku.

Ve Zlínském kraji bylo na základě dojížděky do zaměstnání a celkové dojížděky vymezeno 16 a na základě dojížděky do škol 18 nodálních regionů. Důležitým výsledkem regionalizace provedené na základě dojížděky (do zaměstnání, do škol a celkové) je zjištění, že obce s pověřeným obecním úřadem Brumov-Bylnice, Horní Lideč, Hulín, Chropyně, Karolinka, Staré Město a Uherský Ostroh ani v jednom případě dojížděky nevytvořily vlastní nodální regiony. Otázkou tedy zůstává, zda bylo vytvoření jejich správních obvodů opodstatněné.

V rámci dojížděky do škol vznikla v severní části Holešovska oblast, ze které obce spádují mimo území Zlínského kraje, a to do Přerova v Olomouckém kraji.

V průběhu 90. let se na území Zlínského kraje dezintegrovalo celkem 56 obcí. Osamostatněné obce nevytvořily žádný nodální region. Dezintegrace obcí tedy nemohla ovlivnit celkovou podobu nodálních regionů ve Zlínském kraji.

Největší rozdíly mezi administrativním členěním kraje a nodálními regiony se vyskytují v okrese Zlín. To samé platí také v případě modelových regionů. Regionalizací na základě aplikace Reillyho modelu vzniklo 25 modelových (teoretických) regionů. Ty se se stejnojmennými správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem nejvíce shodují především na Vsetínsku (modelový region Karolinka, Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín).

U modelové regionalizace také vznikla území, která spádují mimo Zlínský kraj. Nacházejí se v severní části okresu Vsetín (spádují do Hranic), na Kroměřížsku (spádují do Kojetína a Němčic nad Hanou) a na jihu okresu Uherské Hradiště (spádují do Kyjova, Bzence a Velké nad Veličkou).

Analýzou obcí ležících v sousedních krajích při hranicích se Zlínským krajem bylo zjištěno, že celkem osm obcí spáduje na území Zlínského kraje jak v případě nodální, tak i v případě modelové regionalizace. Těchto osm obcí z okresů Přerov, Vyškov a Hodonín pak náleží do tří regionů – Bystřice pod Hostýnem, Koryčany a Valašské Meziříčí. Obce Horní Újezd a Mouchnice spádují do Zlínského kraje ve všech případech regionalizace, lze tedy hovořit o výrazné neefektivitě současného administrativního členění.

Prověřením podílu obyvatel, kteří vyjíždějí za zaměstnáním do Zlína z každé obce ve Zlínském kraji, byla zjištěna silná dojížděková vazba na Zlín především u obcí, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti krajského města. Jedná se hlavně o oblasti regionů Otrokovic, Vizovic, Luhačovic, Holešova a Uherského Hradiště.

Klíčová slova: Zlínský kraj, regionalizace, Reillyho model, dojížděka do zaměstnání, dojížděka do škol, celková dojížděka, nodální region, modelový region

12 Summary

Zlín region, in the way we know it today, almost responds the territorial distribution of Gottwaldov region, which was existing between 1949 – 1960. Also the current administrative division of region respects borders of historical administrative division from the forties of 20th century in many parts. There were found many parallels between historical districts and current areas of municipalities with extended authority and areas with commissioned local authorities. Most of similarities can we find in Vsetín distrikt. The largest changes occurred in Zlín region.

In the region were delimited 16 nodal regions on the basis of labour and overall commuting, whereas 18 nodal regions were delimited on the basis of school commuting. It was found that communities with commissioned local authorities Brumov-Bylnice, Horní Lideč, Hulín, Chropyně, Karolinka, Staré Město and Uherský Ostroh didn't make own nodal regions.

There is an area in the northern part of Holešov region, from which communities belong to Přerov in Olomouc region on the basis of school commuting.

Overall 56 communities were disintegrated in the area of Zlín region in the nineties. This disintegration didn't affect final form of nodal regions in Zlín region.

The largest differences between administrative division of the region and nodal regions occur in Zlín district. It's the same in the case of modelled areas. According to the Reilly's law 25 modelled areas were created. The largest conformity between modelled areas and areas with commissioned local authorities occur especially in Vsetín district.

There are areas in the northern part of the Vsetín district, the Kroměříž district and the Uherské Hradiště district, which don't belong to Zlín region.

There was found strong commuting attachment between Zlín and neighbour communities.

Key words: Zlín region, regionalization, Reilly's law, labour commuting, school commuting, overall commuting, nodal region, modelled area

13 Literatura a zdroje

Literatura

ANDĚL, J.: Sociogeografická regionalizace. Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem 1996, 85 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska. Sv. 1. Územně správní vývoj státních a společenských institucí a organizací na Moravě a ve Slezsku v letech 1848-1960, Ostrava 1966, 335 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 6, okresy: Přerov, Hranice, Kroměříž. Ostrava 1978, 291 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 7, okresy: Valašské Meziříčí, Vsetín, Holešov, Gottwaldov (Zlín). Ostrava 1980, 257 s.

BARTOŠ, J. - SCHULZ, J. - TRAPL, M.: Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Sv. 8, okresy: Uherské Hradiště, Uherský Brod, Hodonín, Kyjov. Ostrava 1982, 355 s.

BERRY, B. J. L.: Geography of market centres and detail distribution. Prentice Hall, Englewood Cliffs 1967.

BEZÁK, A.: Funkčné mestské regióny na Slovensku. Geographia Slovaca, 15, GÚ SAV, Bratislava 2000.

BEZÁK, A.: Funkčné mestské regióny v sídelnom systéme Slovenska. In: Geografický časopis, 42, Bratislava 1990, s. 57-73.

BEZÁK, A.: Problémy a metódy regionálnej taxonomie. Geographica Slovaca, 3, GÚ SAV, Bratislava 1993.

BLAŽEK, J. - UHLÍŘ, D.: Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. Praha 2002, 211 s.

FOTHERINGHAM, A. S. - O'KELLY, M. E.: Spatial interaction model: formulations and applications. Kluwer, London 1989.

HALÁS, M. a kol.: Delimitation of micro-regions in the Czech Republic by nodal relations. In: Moravian Geographical Reports, Vol. 18, 2/2010, s. 16-22.

HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Regionalizace Česka z hlediska modelování prostorových interakcí. In: Geografie, roč. 15, 2/2010, s. 144-160.

HAMPL, M. a kol.: Geografická organizace společnosti a transformační procesy v České republice. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha 1996, 395 s.

HAMPL, M.: Geografická organizace společnosti v České republice: Transformační procesy a jejich obecný kontext. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Praha 2005, 147 s.

HAMPL, M.: Současný vývoj geografické organizace a změny v dojížděcí za prací a do škol v Česku. In: Geografie, Sborník ČGS 109, 3/2004, Praha 2004, s. 205-222.

HAMPL, M. - GARDAVSKÝ, V. - KÜHNEL, K.: Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Univerzita Karlova, Praha 1987, 255 s.

HUBÁČKOVÁ, V. - KREJČÍ, T.: Regionální vliv Slováků pohledem Reillyho modelu. In: X. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách, Brno 2007, s. 220-227.

HŮRSKÝ, J.: Metody oblastního členění podle dopravního spádu (Úvod do teorie předělů osobní dopravy). Rozpravy Československé akademie věd, Řada matematických a přírodních věd, 88, sešit 6, Praha 1978, 95 s.

MARYÁŠ, J.: K metodám výběru středisek maloobchodu a sfér jejich vlivu. Zprávy Geografického ústavu ČSAV, 20, č. 3, 1. vydání, Brno 1983, s. 61-81.

RAJČÁKOVÁ, E.: Regionálny rozvoj a regionálna politika. Univerzita Komenského, Bratislava 2005.

REILLY, W. J.: Methods for the study of detail relationships. University of Texas Bulletin no. 2944, University of Texas, Austin 1929.

ROUBÍNEK, P.: Regionalizace Olomouckého kraje: teorie a praxe. Magisterská diplomová práce obhájená na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci v roce 2010, 97 s.

ŘEHÁK, S. - HALÁS, M. - KLAPKA, P.: Několik poznámek k možnostem aplikace Reillyho modelu. Geographia Moravica 1. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2009.

Statistické zdroje

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869-2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005. I. díl, Praha, ČSÚ 2006, 759 s.

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869-2005. II. díl, Praha, ČSÚ 2006, 623 s.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Frýdek-Místek. 1. vydání, Praha 2003

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Hodonín. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Nový Jičín. 1. vydání, Praha 2003

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Prostějov. 1. vydání, Praha 2003

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Přerov. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Uherské Hradiště. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Vsetín. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Vyškov. 1. vydání, Praha 2003.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Zlín. 1. vydání, Praha 2003.

Internetové zdroje

Český statistický úřad [online]. © 2005 [cit. 2010-03-20]. Dostupné z URL
<<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>>

Český statistický úřad [online]. © 9. 11. 2010 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL
<http://czso.cz/xz/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje>

Evropský polytechnický institut [online]. © 2011 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL
<<http://www.czechuniversity.com/>>

Mapy.cz [online]. © 2010 [cit. listopad-prosinec 2010]. Dostupné z URL
<<http://www.mapy.cz>>

Města a obce online [online]. © 2011 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z URL
<http://mesta.obce.cz/zs-kraj/vyhledat_kraj-141.htm>

PERLÍN, R.: Venkov, typologie venkovského prostoru. [online]. © 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z URL <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>

UTB [online]. © 8. 2. 2011 [cit. 2011-01-20]. Dostupné z URL
<http://web.utb.cz/?id=0_0_1_1&lang=cs&type=0>

14 Seznam tabulek a obrázků

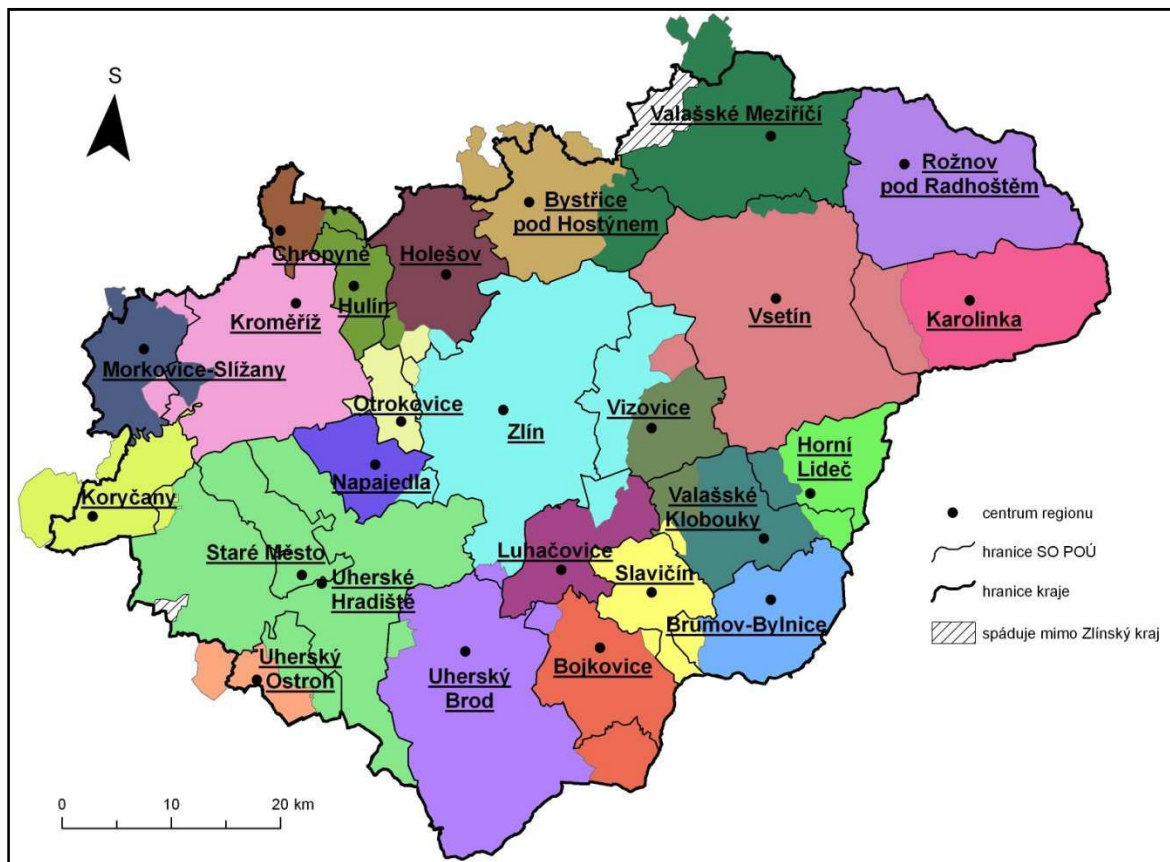
- Tab. 1 Politické a soudní okresy v letech 1850-1855 na území současného Zlínského kraje
- Tab. 2 Okresní hejtmanství a soudní okresy na území dnešního Zlínského kraje – stav v roce 1935
- Tab. 3 Správní obvody obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem ve Zlínském kraji k roku 2010
- Tab. 4 Nodální regiony celkové denní dojížděky ve Zlínském kraji (seřazeno podle počtu obcí v jednotlivých regionech)
- Tab. 5 Dezintegrované obce ve Zlínském kraji v letech 1990-2001
- Tab. 6 Mimokrajské obce spadující do nodálních regionů Zlínského kraje
- Tab. 7 Mimokrajské obce spadující k teoretickým centrům ve Zlínském kraji na základě aplikace Reillyho modelu
- Tab. 8 Obce spadující do Zlínského kraje v dojížděkové i modelové regionalizaci
- Tab. 9 Obce Zlínského kraje s vyšším než padesátiprocentním podílem Zlína na celkovém počtu vyjíždějících

- Obr. 1 Administrativní členění Zlínského kraje – stav k 1. 1. 2010
- Obr. 2 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (dojížděka do zaměstnání)
- Obr. 3 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (dojížděka do škol)
- Obr. 4 Nodální regiony Zlínského kraje podle SLDB 2001 (celková dojížděka)
- Obr. 5 Hustota zalidnění v nodálních regionech celkové denní dojížděky
- Obr. 6 Sociogeografická regionalizace ČR v roce 2001 podle M. Hampla
- Obr. 7 Schéma dezintegrace obcí od Zlína
- Obr. 8 Vliv středisek sídelního systému v roce 2001
- Obr. 9 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 2. odmocniny
- Obr. 10 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 5. odmocniny - stav před vytvořením aglomerace Uherské Hradiště

- Obr. 11 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 5. odmocniny - stav po vytvoření aglomerace Uherské Hradiště
- Obr. 12 Podíl Zlína na počtu celkově vyjíždějících z obcí ve Zlínském kraji v roce 2001

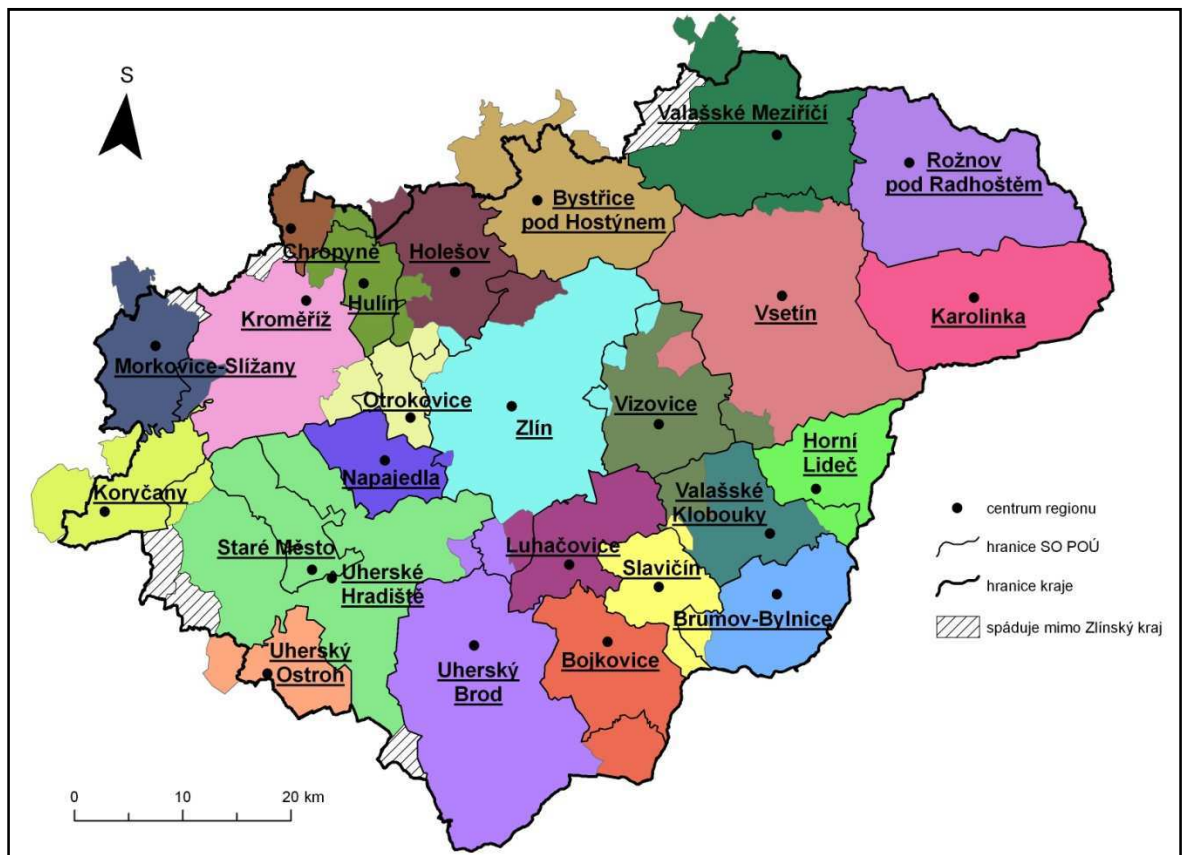
15 Seznam příloh

1. Obr. 1 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 3. odmocniny
2. Obr. 2 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 7. odmocniny
3. Tab. 1 Dojížděkové vazby obcí okresu Zlín (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)
4. Tab. 2 Dojížděkové vazby obcí okresu Kroměříž (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)
5. Tab. 3 Dojížděkové vazby obcí okresu Uherské Hradiště (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)
6. Tab. 4 Dojížděkové vazby obcí okresu Vsetín (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)
7. Tab. 5 Modelové vazby obcí okresu Zlín (Reillyho model)
8. Tab. 6 Modelové vazby obcí okresu Kroměříž (Reillyho model)
9. Tab. 7 Modelové vazby obcí okresu Uherské Hradiště (Reillyho model)
10. Tab. 8 Modelové vazby obcí okresu Vsetín (Reillyho model)

Obr. 1 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 3. odmocniny¹

¹ Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 2 Regiony Zlínského kraje vymezené na základě aplikace Reillyho modelu s použitím koeficientu 7. odmocniny²

² Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 3

Tab. 1 Dojížd'kové vazby obcí okresu Zlín (dle SLDB 2001, dojížd'ka na prvním místě)

obec	dojížd'ka		
	do zaměstnání	do škol	úhrnem
Zlín	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Biskupice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Bohuslavice nad Vlárí	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Bohuslavice u Zlína	Zlín	Zlín	Zlín
Bratřejov	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Brumov-Bylnice	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Březnice	Zlín	Zlín	Zlín
Březová	Zlín	Zlín	Zlín
Březůvky	Zlín	Zlín	Zlín
Dešná	Slušovice	Slušovice	Slušovice
Dobrkovice	Zlín	Velký Ořechov	Zlín
Dolní Lhota	Zlín	Luhačovice	Luhačovice
Doubravy	Zlín	Zlín	Zlín
Drnovice	Loučka	Loučka	Loučka
Držková	Zlín	Zlín	Zlín
Fryšták	Zlín	Zlín	Zlín
Halenkovice	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Haluzice	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Horní Lhota	Zlín	Luhačovice	Zlín
Hostišová	Zlín	Zlín	Zlín
Hrobice	Zlín	Napajedla	Zlín
Hřivínův Újezd	Zlín	Zlín	Zlín
Hvozdná	Zlín	Zlín	Zlín
Jasenná	Zlín	Vizovice	Vizovice
Jestřabí	Slavičín	Štítná nad Vlárí-Popov	Štítná nad Vlárí-Popov
Kaňovice	Zlín	Zlín	Zlín
Karlovice	Zlín	Zlín	Zlín
Kašava	Zlín	Zlín	Zlín
Kelníky	Zlín	Zlín	Zlín
Komárov	Zlín	Napajedla	Napajedla
Křekov	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Lhota	Zlín	Zlín	Zlín
Lhotsko	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Lípa	Zlín	Zlín	Zlín
Lipová	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Loučka	Zlín	Újezd	Újezd
Ludkovice	Zlín	Luhačovice	Zlín
Luhačovice	Zlín	Zlín	Zlín

Lukov	Zlín	Fryšták	Zlín
Lukoveček	Zlín	Zlín	Zlín
Lutonina	Zlín	Vizovice	Vizovice
Machová	Zlín	Otrokovice	Zlín
Mysločovice	Zlín	Zlín	Zlín
Napajedla	Zlín	Zlín	Zlín
Návojná	Brumov-Bylnice	Nedašov	Nedašov
Nedašov	Brumov-Bylnice	Valašské Klobouky	Brumov-Bylnice
Nedašova Lhota	Zlín	Nedašov	Nedašov
Neubuz	Slušovice	Slušovice	Slušovice
Oldřichovice	Otrokovice	Napajedla	Zlín
Ostrata	Zlín	Zlín	Zlín
Otrokovice	Zlín	Zlín	Zlín
Petrůvka	Luhačovice	Slavičín	Slavičín
Podhradí	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Podkopná Lhota	Zlín	Trnava	Zlín
Pohořelice	Zlín	Napajedla	Zlín
Poteč	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Pozlovice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Provodov	Zlín	Zlín	Zlín
Racková	Zlín	Zlín	Zlín
Rokytnice	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Rudimov	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Sazovice	Zlín	Zlín	Zlín
Sehradice	Zlín	Zlín	Zlín
Slavičín	Zlín	Zlín	Zlín
Slopné	Zlín	Sehradice	Zlín
Slušovice	Zlín	Zlín	Zlín
Spytihněv	Otrokovice	Napajedla	Otrokovice
Šanov	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Šarovy	Zlín	Bohuslavice	Zlín
Štítná nad Vláří-Popov	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Tečovice	Zlín	Zlín	Zlín
Tichov	Drnovice	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Tlumačov	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Trnava	Zlín	Zlín	Zlín
Ublo	Zlín	Vizovice	Vizovice
Újezd	Loučka	Zlín	Zlín
Valašské Klobouky	Brumov-Bylnice	Brno	Zlín
Velký Ořechov	Zlín	Zlín	Zlín
Veselá	Zlín	Zlín	Zlín
Vizovice	Zlín	Zlín	Zlín
Vlachova Lhota	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Vlachovice	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Vlčková	Zlín	Zlín	Zlín

Všemina	Slušovice	Slušovice	Slušovice
Vysoké Pole	Loučka	Újezd	Loučka
Zádveřice-Raková	Zlín	Vizovice	Zlín
Žlutava	Otrokovice	Napajedla	Otrokovice

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Zlín. 1. vydání, Praha 2003.

Příloha 4

Tab. 2 Dojížděkové vazby obcí okresu Kroměříž (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)

obec	dojížděka		
	do zaměstnání	do škol	úhrnem
Kroměříž	Hulín	Brno	Brno
Bařice-Velké Těšany	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Bělov*	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Bezměrov	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Blazice	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Bořenovice	Holešov	Holešov	Holešov
Brusné	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Břest	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Bystřice pod Hostýnem	Holešov	Kroměříž	Kroměříž
Cetechovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Dřínov	Kroměříž	Morkovice-Slížany	Kroměříž
Holešov	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Honětice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Horní Lapač	Holešov	Holešov	Holešov
Hoštice	Kroměříž	Litenčice	Kroměříž
Hulín	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Chomýž	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Chropyně	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Chvalčov	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Chvalnov-Lísky	Koryčany	Kroměříž	Kroměříž
Jankovice	Holešov	Holešov	Holešov
Jarohněvice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Karolín	Kroměříž	Kvasice	Kroměříž
Komárno	Bystřice pod Hostýnem	Valašské Meziříčí	Bystřice pod Hostýnem
Koryčany	Kyjov	Kyjov	Kyjov
Kostelany	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Kostelec u Holešova	Holešov	Přerov	Holešov
Kunkovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Kurovice	Otrokovice	Holešov	Holešov
Kvasice	Otrokovice	Kroměříž	Otrokovice
Kyselovice	Kroměříž	Chropyně	Chropyně
Lehotice	Zlín	Zlín	Zlín
Litenčice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Loukov	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Lubná	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Ludslavice	Holešov	Holešov	Holešov

Lutopecny	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Martinice	Holešov	Holešov	Holešov
Míškovice	Zlín	Zlín	Zlín
Morkovice-Slížany	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Mrlínek	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Němčice	Holešov	Kostelec u Holešova	Kostelec u Holešova
Nítkovice	Kroměříž	Litenčice	Litenčice
Nová Dědina	Otrokovice	Kroměříž	Otrokovice
Osíčko	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Pacetluky	Holešov	Holešov	Holešov
Pačlavice	Kroměříž	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Počenice-Tetětice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Podhradní Lhota	Bystřice pod Hostýnem	Rajnochovice	Rajnochovice
Prasklice	Kroměříž	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Pravčice	Hulín	Hulín	Hulín
Prusinovice	Holešov	Holešov	Holešov
Přílepy	Holešov	Holešov	Holešov
Rajnochovice	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Rataje	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Roštění	Holešov	Holešov	Holešov
Roštín	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Rusava	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Rymice	Holešov	Holešov	Holešov
Skaštice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Slavkov pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Soběsuky	Kroměříž	Zdounky	Kroměříž
Střílky	Koryčany	Kroměříž	Koryčany
Střížovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Sulimov	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Šelešovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Troubky-Zdislavice	Kroměříž	Zborovice	Kroměříž
Třebětice	Holešov	Holešov	Holešov
Uhřice	Kroměříž	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Věžky	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Vítonice	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Vrbka	Kroměříž	Kvasice	Kroměříž
Zahnašovice	Holešov	Holešov	Holešov
Záříčí	Chropyně	Chropyně	Chropyně
Zástřízly	Koryčany	Kroměříž	Kroměříž
Zborovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Zdounky	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Zlobice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž

Žalkovice	Kroměříž	Břest	Kroměříž
Žeranovice	Zlín	Holešov	Zlín

* od 1. 1. 2007 náleží obec Bělov k SO ORP Otrokovice v okrese Zlín

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Kroměříž. 1. vydání, Praha 2003.

Příloha 5

Tab. 3 Dojížděkové vazby obcí okresu Uherské Hradiště (dle SLDB 2001, dojížděka na prvním místě)

obec	dojížděka		
	do zaměstnání	do škol	úhrnem
Uherské Hradiště	Kunovice	Brno	Kunovice
Babice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Bánov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Bílovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Bojkovice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Boršice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Boršice u Blatnice	Hluk	Dolní Němčí	Uherské Hradiště
Břestek	Uherské Hradiště	Tupesy	Uherské Hradiště
Březolupy	Zlín	Uherské Hradiště	Zlín
Březová	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Buchlovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Bystřice pod Lopeníkem	Uherský Brod	Bánov	Uherský Brod
Částkov	Zlín	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Dolní Němčí	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Drslavice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Hluk	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Horní Němčí	Uherský Brod	Dolní Němčí	Uherský Brod
Hostějov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Hostětín	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Hradčovice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Huštěnovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Jalubí	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Jankovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kněžpole	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Komňa	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Korytná	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Kostelany nad Moravou	Uherské Hradiště	Staré Město	Uherské Hradiště
Košíky	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kudlovice	Uherské Hradiště	Babice	Babice
Kunovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Lopeník	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Medlovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Mistřice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Modrá	Uherské Hradiště	Velehrad	Uherské Hradiště
Nedachlebice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Nedakonice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Nezdenice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Nivnice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Ořechov	Uherské Hradiště	Polešovice	Uherské Hradiště
Ostrožská Lhota	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Ostrožská Nová Ves	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště

Osvětimany	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Pašovice	Uherský Brod	Prakšice	Uherský Brod
Pitín	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Podolí	Uherské Hradiště	Kunovice	Uherské Hradiště
Polešovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Popovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Prakšice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Rudice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Salaš	Uherské Hradiště	Velehrad	Velehrad
Slavkov	Uherský Brod	Dolní Němčí	Uherský Brod
Staré Hutě	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Staré Město	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Starý Hrozenkov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Strání	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Stříbrnice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Stupava	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Suchá Loz	Uherský Brod	Bánov	Uherský Brod
Sušice	Babice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Svárov	Zlín	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Šumice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Topolná	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Traplice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Tučapy	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Tupesy	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Uherský Brod	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Uherský Ostroh	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Újezdec	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Vápenice	Starý Hrozenkov	Starý Hrozenkov	Starý Hrozenkov
Vážany	Uherské Hradiště	Polešovice	Uherské Hradiště
Velehrad	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Veletiny	Uherský Brod	Uherské Hradiště	Uherský Brod
Vlčnov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Vyškovec	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Záhorovice	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice
Zlámanec	Zlín	Uherské Hradiště	Zlín
Zlechov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Žitková	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížd'ka do zaměstnání a škol. Okres Uherské Hradiště. 1. vydání, Praha 2003.

Příloha 6

Tab. 4 Dojížd'kové vazby obcí okresu Vsetín (dle SLDB 2001, dojížd'ka na prvním místě)

obec	dojížd'ka		
	do zaměstnání	do škol	úhrnem
Vsetín	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Branky	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Bystřička	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Dolní Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Francova Lhota	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Halenkov	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Horní Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Horní Lideč	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Hošťálková	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Hovězí	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Huslenky	Vsetín	Hovězí	Vsetín
Hutisko-Solanec	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Choryně	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Jablůnka	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Janová	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Jarcová	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Karolinka	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Kateřinice	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Kelč	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Kladeruby	Valašské Meziříčí	Kelč	Valašské Meziříčí
Kunovice	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lačnov	Vsetín	Horní Lideč	Vsetín
Leskovec	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Lešná	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lhota u Vsetína	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Lidečko	Vsetín	Horní Lideč	Horní Lideč
Liptál	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Loučka	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lužná	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Malá Bystrice	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Mikulůvka	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Nový Hrozenkov	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Oznice	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Podolí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Police	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Pozděchov	Vizovice	Vsetín	Vizovice
Prlov	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Prostřední Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Horní Bečva	Rožnov p. Radhoštěm
Pržno	Vsetín	Jablůnka	Vsetín
Ratiboř	Vsetín	Hošťálková	Vsetín
Rožnov p. R.	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí

Růžďka	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Seninka	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Střelná	Vsetín	Horní Lideč	Horní Lideč
Střítež n. Bečvou	Rožnov p. Radhoštěm	Zašová	Rožnov p. Radhoštěm
Študlov	Vsetín	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Ústí	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Valašská Bystřice	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Valašská Polanka	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Valašská Senice	Francova Lhota	Francova Lhota	Francova Lhota
Valašské Meziříčí	Rožnov p. Radhoštěm	Vsetín	Rožnov p. Radhoštěm
Valašské Příkazy	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Velká Lhota	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Velké Karlovice	Karolinka	Vsetín	Vsetín
Vidče	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Vigantice	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Zašová	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Zděchov	Vsetín	Hovězí	Vsetín
Zubří	Rožnov p. Radhoštěm	Valašské Meziříčí	Rožnov p. Radhoštěm

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001. Dojížděka do zaměstnání a škol. Okres Vsetín. 1. vydání, Praha 2003.

Příloha 7

Tab. 5 Modelové vazby obcí okresu Zlín (Reillyho model)

obec	2. odmocnina	3. odmocnina	5. odmocnina	7. odmocnina
Zlín	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Biskupice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Bohuslavice nad Vlárí	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Bohuslavice u Zlína	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Bratřejov	Vizovice	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Brumov-Bylnice	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Březnice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Březová	Zlín	Zlín	Zlín	Vizovice
Březůvky	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Dešná	Zlín	Zlín	Vizovice	Vizovice
Dobrkovice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Dolní Lhota	Zlín	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Doubravy	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Drnovice	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Držková	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Fryšták	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Halenkovice	Napajedla	Napajedla	Napajedla	Napajedla
Haluzice	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Horní Lhota	Zlín	Zlín	Luhačovice	Luhačovice
Hostišová	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Hrobice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Hřivínův Újezd	Zlín	Zlín	Zlín	Luhačovice
Hvozdná	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Jasenná	Zlín	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Jestřabí	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice
Kaňovice	Zlín	Zlín	Luhačovice	Luhačovice
Karlovice	Zlín	Zlín	Zlín	Napajedla
Kašava	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Kelníky	Zlín	Zlín	Zlín	Uherský Brod
Komárov	Zlín	Zlín	Napajedla	Napajedla
Křekov	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Lhota	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Lhotsko	Vizovice	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Lípa	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Lipová	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Loučka	Zlín	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Ludkovice	Zlín	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Luhačovice	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Lukov	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Lukoveček	Zlín	Zlín	Zlín	Holešov

Lutonina	Vizovice	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Machová	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Mysločovice	Zlín	Zlín	Otrokovice	Otrokovice
Návojná	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice
Napajedla	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Nedašov	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice
Nedašova Lhota	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice
Neubuz	Zlín	Zlín	Vizovice	Vizovice
Oldřichovice	Otrokovice	Napajedla	Napajedla	Napajedla
Ostrata	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Otrokovice	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Petrůvka	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Podhradí	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Podkopná Lhota	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Pohořelice	Napajedla	Napajedla	Napajedla	Napajedla
Poteč	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Pozlovice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Provodov	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Racková	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Rokytnice	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Rudimov	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Sazovice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Sehradice	Zlín	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Slavičín	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Slopné	Zlín	Luhačovice	Luhačovice	Luhačovice
Slušovice	Zlín	Zlín	Vizovice	Vizovice
Spytihněv	Napajedla	Napajedla	Napajedla	Napajedla
Šanov	Slavičín	Slavičín	Slavičín	Slavičín
Šarovy	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Štítná nad Vláří-Popov	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice	Brumov-Bylnice
Tečovice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Tichov	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Tlumačov	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
Trnava	Zlín	Zlín	Zlín	Vizovice
Ublo	Vizovice	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Újezd	Vizovice	Vizovice	Vizovice	Vizovice
Valašské Klobouky	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Velký Ořechov	Zlín	Zlín	Uherský Brod	Uherský Brod
Veselá	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Vizovice	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Vlachova Lhota	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Vlachovice	Valašské	Valašské	Valašské	Valašské

	Klobouky	Klobouky	Klobouky	Klobouky
Vlčková	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Všemina	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Vysoké Pole	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky
Zádveřice-Raková	Zlín	Zlín	Vizovice	Vizovice
Žlutava	Napajedla	Napajedla	Napajedla	Napajedla

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 6 Modelové vazby obcí okresu Kroměříž (Reillyho model)

obec	2. odmocnina	3. odmocnina	5. odmocnina	7. odmocnina
<i>Kroměříž</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Bařice- Velké Tešany	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Bezměrov	Kroměříž	Kroměříž	Kojetín	Kojetín
Blazice	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Bořenovice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Brusné	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Břest	Kroměříž	Hulín	Hulín	Hulín
<i>Bystřice pod Hostýnem</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Cetechovice	Uherské Hradiště	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Dřínov	Kroměříž	Kroměříž	Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou
<i>Holešov</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Honětice	Kroměříž	Kroměříž	Morkovice- Slížany	Morkovice- Slížany
Horní Lapač	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Hoštice	Kroměříž	Kroměříž	Morkovice- Slížany	Morkovice- Slížany
<i>Hulín</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Chomýž	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
<i>Chropyně</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Chvalčov	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Chvalnov- Lísky	Uherské Hradiště	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Jankovice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Jarohněvice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Karolín	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Komárno	Valašské Meziříčí	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
<i>Koryčany</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Kostelany	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Kostelec u Holešova	Přerov	Holešov	Holešov	Holešov
Kunkovice	Vyškov	Morkovice- Slížany	Morkovice- Slížany	Morkovice- Slížany
Kurovice	Zlín	Hulín	Hulín	Hulín
Kvasice	Kroměříž	Kroměříž	Otrokovice	Otrokovice
Kyselovice	Přerov	Chropyně	Chropyně	Chropyně

Lehotice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlín
Litenčice	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Loukov	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Lubná	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Ludslavice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Lutopecny	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Martinice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Míškovice	Zlín	Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice
<i>Morkovice-Slížany</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Mrlínek	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Němčice	Přerov	Holešov	Holešov	Holešov
Nítkovice	Vyškov	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Nová Dědina	Kroměříž	Kroměříž	Otrokovice	Otrokovice
Osíčko	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Pacetluky	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Pačlavice	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Počenice-Tetětice	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Podhradní Lhota	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Prasklice	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Pravčice	Hulín	Hulín	Hulín	Hulín
Prusinovice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Přílepy	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Rajnochovice	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Bystřice pod Hostýnem
Rataje	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Roštění	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Roštín	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Rusava	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Rymice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Skaštice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Hulín
Slavkov pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Soběsuky	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Střílky	Koryčany	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Střížovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Sulimov	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Šelešovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Troubky-	Kroměříž	Morkovice-	Morkovice-	Morkovice-

Zdislavice		Slížany	Slížany	Slížany
Třebětice	Holešov	Holešov	Hulín	Hulín
Uhřice	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany	Morkovice-Slížany
Věžky	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Vítonice	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem	Bystřice pod Hostýnem
Vrbka	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Zahnašovice	Holešov	Holešov	Holešov	Holešov
Záříčí	Chropyně	Chropyně	Chropyně	Chropyně
Zástřizly	Uherské Hradiště	Koryčany	Koryčany	Koryčany
Zborovice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Zdounky	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Zlobice	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž	Kroměříž
Žalkovice	Přerov	Hulín	Hulín	Hulín
Žeranovice	Zlín	Holešov	Holešov	Holešov

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 7 Modelové vazby obcí okresu Uherské Hradiště (Reillyho model)*

obec	2. odmocnina	3. odmocnina	5. odmocnina	7. odmocnina
<i>Uherské Hradiště</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Babice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Bánov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Bílovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
<i>Bojkovice</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Boršice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Boršice u Blatnice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Velká nad Veličkou	Velká nad Veličkou
Břestek	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Březolupy	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Březová	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Buchlovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Bystřice pod Lopeníkem	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Částkov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Uherský Brod
Dolní Němčí	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Drslavice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Hluk	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Horní Němčí	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Hostějov	Uherské Hradiště	Bzenec	Bzenec	Bzenec
Hostětín	Slavičín	Slavičín	Bojkovice	Bojkovice
Hradčovice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Huštěnovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Jalubí	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Jankovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kněžpole	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Komňa	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Korytná	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Kostelany nad Moravou	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště

Košíky	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kudlovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Kunovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Lopeník	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Medlovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Bzenec	Bzenec
Mistřice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Modrá	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Nedachlebice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Nedakonice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Nezdenice	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Nivnice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Ořechov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Bzenec	Bzenec
Ostrožská Lhota	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh	Uherský Ostroh
Ostrožská Nová Ves	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherský Ostroh	Uherský Ostroh
Osvětimany	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Kyjov	Kyjov
Pašovice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Pitín	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Podolí	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Polešovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Popovice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Prakšice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Rudice	Uherský Brod	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice
Salaš	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Slavkov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Staré Hutě	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Koryčany	Koryčany
Staré Město	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Starý Hrozenkov	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Strání	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Stříbrnice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Stupava	Uherské Hradiště	Koryčany	Koryčany	Koryčany

Suchá Loz	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Sušice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Svárov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Šumice	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Topolná	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Traplice	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Tučapy	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Tupesy	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Uherský Brod	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Uherský Ostroh	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Újezdec	Uherské Hradiště	Bzenec	Bzenec	Bzenec
Vápenice	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Vážany	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Bzenec
Velehrad	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Veletiny	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherský Brod	Uherský Brod
Vlčnov	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod	Uherský Brod
Vyškovec	Uherský Brod	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Záhorovice	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice
Zlámanec	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Zlechov	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	Uherské Hradiště
Žitková	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice	Bojkovice

* Uherské Hradiště = aglomerace Starého Města a Uherského Hradiště

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 8 Modelové vazby obcí okresu Vsetín (Reillyho model)

obec	2. odmocnina	3. odmocnina	5. odmocnina	7. odmocnina
<i>Vsetín</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Branky	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Bystřička	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Dolní Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Francova Lhota	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Halenkov	Vsetín	Vsetín	Karolinka	Karolinka
Horní Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
<i>Horní Lideč</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Hošťálková	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Hovězí	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Huslenky	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Hutisko-Solanec	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Choryně	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Jablůnka	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Janová	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Jarcová	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
<i>Karolinka</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Kateřinice	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Kelč	Valašské Meziříčí	Hranice	Hranice	Hranice
Kladeruby	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Kunovice	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lačnov	Valašské Klobuky	Valašské Klobuky	Horní Lideč	Horní Lideč
Leskovec	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Lešná	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lhota u Vsetína	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Lidečko	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Liptál	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Loučka	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Lužná	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Malá Bystřice	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Mikulůvka	Valašské	Valašské	Valašské	Valašské

	Meziříčí	Meziříčí	Meziříčí	Meziříčí
Nový Hrozenkov	Karolinka	Karolinka	Karolinka	Karolinka
Oznice	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Podolí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Police	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Pozdýchov	Vsetín	Vsetín	Vizovice	Vizovice
Prlov	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Prostřední Bečva	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Pržno	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Ratiboř	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Rožnov pod Radhoštěm	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Růžďka	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Seninka	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Střelná	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Střítež nad Bečvou	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Študlov	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Ústí	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Valašská Bystřice	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Valašská Polanka	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Valašská Senice	Vsetín	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Valašské Meziříčí	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>	<i>centrum</i>
Valašské Příkazy	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč	Horní Lideč
Velká Lhota	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Velké Karlovice	Karolinka	Karolinka	Karolinka	Karolinka
Vidče	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Vigantice	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm
Zašová	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí
Zdýchov	Vsetín	Vsetín	Vsetín	Vsetín
Zubří	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm	Rožnov p. Radhoštěm

Zdroj: vlastní zpracování